



Uluslararası Katılımlı
Hekimliğe Bütüncül
Yaklaşım Kongresi

BİLDİRİ KİTABI

SÖZLÜ SUNUM BİLDİRİLERİ



KONGRE ONURSAL BAŞKANI	
Prof. Dr. Kemalettin AYDIN	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü
DÜZENLEME KURULU	
Prof. Dr. Ayşe BATIREL	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Ebru KALE	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı
Prof. Dr. Güven BEKTEMUR	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı
Prof. Dr. Berrin TELATAR	Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Aile Hekimliği ABD
Doç. Dr. Yalçın HACIOĞLU	Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Aile Hekimliği ABD
Prof. Dr. Zuhâl Aydan SAĞLAM	Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Aile Hekimliği ABD
Dr. Öğr. Üyesi Elif Serap ESEN	Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Aile Hekimliği ABD
Dr. Öğr. Üyesi Kürşad Nuri BAYDİLİ	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim ABD
Dr. Öğr. Üyesi Selman AKTAŞ	Sağlık Bilimleri Üniversitesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim ABD
ÖĞRENCİ KOMİTESİ	
Elif Nur Arı	Kongre Başkanı
Nazlıcan Levent	Kongre Başkan Yardımcısı
Kemal Çamurcu	Kongre Başkan Yardımcısı
Ash Elif Ak	Kongre Düzenleme Kurulu
Aydanur Altun	Kongre Düzenleme Kurulu
Ayşegül Gültekin	Kongre Düzenleme Kurulu
Azra Karabulut	Kongre Düzenleme Kurulu
Bahadır Bilal Gökbuğa	Kongre Düzenleme Kurulu
Baran Özer	Kongre Düzenleme Kurulu
Betül Övenç	Kongre Düzenleme Kurulu
Bilal Gülaştı	Kongre Düzenleme Kurulu
Bilal Malik Karacaoğlu	Kongre Düzenleme Kurulu
Buse Dindin	Kongre Düzenleme Kurulu
Cansu Gökpınar	Kongre Düzenleme Kurulu
Deniz Bilge Martı	Kongre Düzenleme Kurulu
Dilara Ketenci	Kongre Düzenleme Kurulu
Efe Canbaz	Kongre Düzenleme Kurulu
Emircan Kar	Kongre Düzenleme Kurulu
Esma Cahide Şennaz	Kongre Düzenleme Kurulu
Esma Dilara Çolakel	Kongre Düzenleme Kurulu
Evin Rojin Deniz	Kongre Düzenleme Kurulu
Fatma Gül Ersoy	Kongre Düzenleme Kurulu
Feyza Ayan	Kongre Düzenleme Kurulu
Furkan Sever	Kongre Düzenleme Kurulu
Gazi Ahmet Kaya	Kongre Düzenleme Kurulu
Göksu Darcan	Kongre Düzenleme Kurulu
Hüma Yeşilyurt	Kongre Düzenleme Kurulu
İrem Topal	Kongre Düzenleme Kurulu
İsmail Batu	Kongre Düzenleme Kurulu
Kadir Dağtekin	Kongre Düzenleme Kurulu
Kerem İlhan	Kongre Düzenleme Kurulu
Mahfuz Tath	Kongre Düzenleme Kurulu
Mehmet Akif Gün	Kongre Düzenleme Kurulu
Mehmet Ali Tutkan	Kongre Düzenleme Kurulu
Mehmet Raif Akgül	Kongre Düzenleme Kurulu

Melek Erden	Kongre Düzenleme Kurulu
Merve Çınar	Kongre Düzenleme Kurulu
Merve Ebrar Uyarer	Kongre Düzenleme Kurulu
Mesut Alğan	Kongre Düzenleme Kurulu
Mustafa Bayraktar	Kongre Düzenleme Kurulu
Ash Elif Ak	Kongre Düzenleme Kurulu
Aydanur Altun	Kongre Düzenleme Kurulu
Ayşegül Gültekin	Kongre Düzenleme Kurulu
Azra Karabulut	Kongre Düzenleme Kurulu
Bahadır Bilal Gökbuğa	Kongre Düzenleme Kurulu
Baran Özer	Kongre Düzenleme Kurulu
Betül Övenç	Kongre Düzenleme Kurulu
Bilal Gülaştı	Kongre Düzenleme Kurulu
Bilal Malik Karacaoğlu	Kongre Düzenleme Kurulu
Buse Dindin	Kongre Düzenleme Kurulu
Cansu Gökpınar	Kongre Düzenleme Kurulu
Deniz Bilge Martı	Kongre Düzenleme Kurulu
Dilara Ketenci	Kongre Düzenleme Kurulu
Efe Canbaz	Kongre Düzenleme Kurulu
Emircan Kar	Kongre Düzenleme Kurulu
Esma Cahide Şennaz	Kongre Düzenleme Kurulu
Esma Dilara Çolakel	Kongre Düzenleme Kurulu
Evin Rojin Deniz	Kongre Düzenleme Kurulu
Fatma Gül Ersoy	Kongre Düzenleme Kurulu

SS:1 FOTOTERAPİ ENDİKASYONU OLAN YENİDOĞANLARDA FOTOTERAPİ ÖNCESİ VE SONRASI OKSİDATİF STRES, ENFLAMASYON VE DNA HASARININ ANALİZ EDİLMESİ

Kemal ÇAMURCU¹, Buse DİNDİN¹, Bilal Malik KARACAOĞLU¹, Dilara KETENCİ¹, Sude Hüma YEŞİLYURT, Kübra BOZALI^{2,3}, Cem Koray FIRAT⁴, Eray Metin GÜLER^{2,5}

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı, İstanbul

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıbbi Biyokimya Ana Bilim Dalı, İstanbul

⁴Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul

⁵Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haydarpaşa Numune Sağlık Uygulama Araştırma Merkezi Tıbbi Biyokimya Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Kemal ÇAMURCU, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, kemalc.camurcuk@gmail.com

Giriş ve Amaç: Sarılık, cilt ve mukozalarda bilirubin birikimine bağlı olarak ortaya çıkan klinik bir durumdur. Serum toplam bilirubin (TSB) düzeyinin 5 mg/dL'nin üzerine çıkması klinik olarak sarılık ile sonuçlanır. Yenidoğan sarılığı genellikle artmış eritrosit yıkımı ve bilirubin eliminasyonunun yetersizliği nedeniyle gelişir. Genellikle geçici bir durum olmakla birlikte tedavi edilmediğinde kernikterus gibi kalıcı nörolojik hasarlara yol açabilir. Fototerapi, indirekt hiperbilirubinemi tedavisinde yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir ve bilirubini suda çözünebilir bileşiklere dönüştürerek atılımını kolaylaştırır. Ancak, son dönemde yapılan çalışmalar fototerapinin immün, enflamatuvar ve genotoksik etkilerini gündeme getirmiştir. Bu nedenle, çalışmamızda fototerapi endikasyonu olan yenidoğanlarda, fototerapi öncesi ve sonrası dönemde oksidatif stres, enflamasyon ve DNA hasarına ilişkin biyobelirteçler çok yönlü olarak değerlendirilmiştir.

Materyal ve Yöntem: SBÜ Hamidiye Bilimsel Araştırmalar Kurulu'ndan etik onay alınmıştır (25/37). Çalışmaya Bezmialem Vakıf Üniversitesi Yenidoğan Servisi'nde yatan, fototerapi endikasyonu alan 30 bebek ile aynı demografik özelliklere sahip 30 sağlıklı yenidoğan dahil edilmiştir. Total antioksidan seviyesi (TAS), total oksidan seviyesi (TOS), total tiyol (TT), natif tiyol (NT), disülfid (DİS), oksidatif stres indeksi (OSİ), interlökin-1β (IL-1β), IL-6, tümör nekroz faktörü-alfa (TNF-α) düzeyleri ticari ELISA kitleriyle fotometrik yöntemlerle analiz edilmiştir. DNA hasarı Comet Assay yöntemiyle değerlendirilmiştir.

Bulgular: Sağlıklı kontrol grubuna kıyasla, hem fototerapi öncesi hem de sonrası dönemde DNA hasarı, TOS, OSİ, DİS, IL-1β, IL-6 ve TNF-α düzeyleri anlamlı olarak yüksek; TAS, TT ve NT düzeyleri ise anlamlı olarak düşük bulunmuştur ($p<0,001$). Fototerapi sonrası, FT öncesine kıyasla DNA hasarı, TOS, OSİ, DİS ve enflamatuvar belirteçler anlamlı düzeyde azalmış; TAS, TT ve NT düzeyleri ise artmıştır ($p<0,001$). Ancak bu parametreler, FT sonrası dönemde bile sağlıklı kontrol grubundan anlamlı düzeyde farklı kalmaya devam etmiştir ($p<0,001$).

Sonuç: Bu çalışma, fototerapinin oksidatif stres ve enflamatuvar yanıtları azaltmakla birlikte, fizyolojik düzeyleri tam olarak sağlayamadığını göstermektedir. Bulgular, fototerapinin sistemik biyokimyasal etkilerinin de dikkate alınması gerektiğini ortaya koymakta ve antioksidan destek stratejilerinin gelecekteki araştırmalarda değerlendirilmesini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilirubin, fototerapi, oksidatif stres, yenidoğan

SS 2: SAĞLIK BİLİMLERİ ALANLARINDA OKUYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE POSTÜR FARKINDALIĞININ YAŞAM KALİTESİYLE İLİŞKİSİ

Feyzanur Kılınç² Emine Merve Balkan² Zeynep Öncel² Sema Vanlıoğlu² Mai Mohamed Abdalla Mohamed² Kabira Shahzada² Zainab Adebola Mudasiru² Sibel Kuraş¹ Halime Hanım Pençe¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Biyokimya Ana Bilim Dalı

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi

Sorumlu yazar: Feyzanur Kılınç, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, feyzanur_kilinc@outlook.com

Giriş ve Amaç: Postür ve vücut pozisyonu, sağlık açısından önemli ve göz ardı edilemez unsurlardır. Postür farkındalığının olmaması bireylerin sağlığı üzerinde olumsuz etkilere yol açmaktadır. Sağlık bilimleri alanlarında okuyan üniversite öğrencilerinde postür farkındalığının yaşam kalitesi ile ilişkisini belirlemektir.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamız kesitsel nitelikte olup evreni Türkiye genelinde okuyan; tıp, diş hekimliği, hemşirelik, fizik tedavi ve rehabilitasyon, eczacılık vb. sağlık bilimleri alanlarında eğitim gören 1. ila 6. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Veriler; katılımcıların sosyodemografik özelliklerini, Postüral Farkındalık Ölçeği (PFÖ) ve SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği maddelerini içeren anket formu aracılığıyla internet üzerinden toplanmıştır. Toplanan veriler uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya sağlık bilimlerinde eğitim gören 388 öğrenci katılmıştır. Katılımcılar 18-26 yaş aralığında bulunmaktadır. Katılımcıların %9,2'sinde tanısı konmuş bir kas iskelet sistemi hastalığı mevcuttur. Katılımcılar arasında düzenli egzersiz yapanlar %65,4'ü oluşturmaktadır. Katılımcıların %82,73'ü masada çalışmayı tercih etmektedir. Kronik hastalık durumu, vücut kitle indeksi ve ekran süresi ile postüral farkındalık arasında anlamlı ilişki bulunamamıştır. Postüral Farkındalık Ölçeği ve düzenli egzersiz yapanların korelasyonu değerlendirildiğinde pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($p<0,001$ $r:0,259$) saptanmıştır. SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin mental ve fiziksel yaşam kalitesini ölçen iki alt boyutu vardır. Postüral Farkındalık Ölçeği (PFÖ) ve SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin puanları değerlendirildiğinde postüral farkındalık ile mental yaşam kalitesi arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($p<0,001$ $r:0,248$), yine postüral farkındalık ile fiziksel yaşam kalitesi arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($p<0,001$ $r:0,200$) saptanmıştır.

Sonuç: Postüral farkındalık düzeyi arttıkça bireylerin fiziksel ve mental yaşam kalitesi de olumlu yönde etkilenmektedir. Bu bulgular, sağlık bilimleri öğrencilerinde postür farkındalığını artırmanın yaşam kalitesini destekleyebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Postür, Farkındalık, Yaşam Kalitesi, Düzenli Egzersiz

SS 3: FİBROMİYALJİ SENDROMUNDA SERUM MAGNEZYUM DÜZEYLERİNİN DAĞILIMI: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF KESİTSEL ÇALIŞMA

Zeynep Nur TUNCAY¹, Hacer Hale YURTSEVEN¹, Selin Deniz BOLATBAŞ¹, Yücel ARMAN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²T.C. İstanbul Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Zeynep Nur TUNCAY, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, z.tuncay@hotmail.com

Giriş ve Amaç: Fibromiyalji sendromu (FMS) kronik yaygın ağrı, yorgunluk ve uyku bozukluklarıyla seyreden kompleks bir tablodur. Çalışmanın amacı, FMS ile magnezyum düzeyleri arasındaki olası ilişkiyi incelemektir. Bu kapsamda FMS’de magnezyumun rolüne odaklanan akademik amaçlı, retrospektif arşiv taraması tasarlanmıştır. FMS hastalarında serum magnezyum düzeylerinin dağılımını ortaya koymak ve hipomagnezemi sıklığının ilişkisinin değerlendirilmesidir.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışma, Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi romatoloji polikliniğine başvuran ve fibromiyalji sendromu (FMS) tanısı olan olguların dosyalarından elde edilen laboratuvar kayıtlarının retrospektif arşiv taramasına dayanan tek merkezli kesitsel bir araştırmadır. Hastane bilgi yönetim sisteminden serum magnezyum (mg/dL) sonuçları ve gerekli tanımlayıcı bilgiler çekilmiş, kayıt bütünlüğü sağlanan olgular analize dâhil edilmiştir. İstatistiksel analizde nicel değişkenler için ortalama±standart sapma (SS), medyan [minimum–maksimum] ve %95 güven aralığı (GA) hesaplanmış; dağılım varsayımı Shapiro–Wilk testi ile değerlendirilmiştir. Klinik olarak anlamlılığı olan sınıflandırma için magnezyum düzeyleri <1,6 mg/dL, 1,6–2,6 mg/dL ve >2,6 mg/dL olarak kategorize edilmiştir. Tip I hata düzeyi %5 alınmış, analizler gönderdiğiniz Excel veri seti üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma, etik kurul onayı kapsamında ve retrospektif nitelikte yürütülmüştür.

Bulgular: Çalışmaya dâhil edilen toplam 432 FMS olgusunun serum magnezyum ortalaması 1,96±0,18 mg/dL olarak saptandı (ortanca 2,0 mg/dL; min–maks 1,0–3,1 mg/dL) (Tablo.1). Ölçümlerin %64,6’sı 1,9–2,1 mg/dL bandında, %94,7’si ise 1,7–2,2 mg/dL aralığında yer aldı. Klinik eşiklere göre <1,6 mg/dL düzeyinde 2 olgu (%0,46; %95 GA 0,13–1,67), 1,6–2,6 mg/dL arasında 426 olgu (%98,61) ve >2,6 mg/dL düzeyinde 4 olgu (%0,93) bulundu (Tablo.2). Shapiro–Wilk testi sonucunda normal dağılım varsayımı sağlanmadı (W=0,872, p<0,001). Bu tablo, sonuçların büyük çoğunluğunun referans aralıkta yoğunlaştığını ve hipomagnezemi sıklığının serimizde nadir olduğunu göstermektedir. Özetle, elde edilen bulgular FMS’de serum magnezyum düzeylerinin genel olarak referans sınırlar içinde seyrettiğini ve yaygın hipomagnezemi ile uyumlu olmayan bir dağılım ortaya koyduğunu göstermektedir.

Tablo 1. Tanımlayıcı istatistikler

Ortalama	Standart Sapma	Minimum	Maksimum	Medyan	N
1,95	0,18	1	3,1	2	432

Tablo 2. Kategorilerin frekans dağılımları

Kategori	Frekans	Yüzde
Düşük (<1.6)	2	0,46
Normal (1.6–2.6)	426	98,61
Yüksek (>2.6)	4	0,93

Sonuç: Bu tek merkezli FMS serisinde serum magnezyum ortalaması referans aralık içinde olup hipomagnezemi nadirdir. Bu bulgular, “FMS’de serum magnezyum düşüklüğü yaygındır” hipotezini tek başına desteklememektedir. FMS’de magnezyumun rolünü daha iyi değerlendirmek için, kontrol gruplu karşılaştırmalar, iyonize/eritrosit içi magnezyum ölçümleri ve klinik skorlarla (WPI, SSS) eşleştirilmiş analizler önerilir.

Anahtar kelimeler: Fibromiyalji, magnezyum, hipomagnezemi, romatoloji retrospektif çalışma

SS 4: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE KAFEİN KULLANIM BOZUKLUĞUNUN ALGILANAN STRES VE GASTROİNTESTİNAL SİSTEM RAHATSIZLIKLARINA ETKİSİ

İclal Ravza ALPAY¹, Şevval İkra BAYDIN¹, Aleyna Nur İNCİK¹, Nurten Ay¹, Busenur YILDIRIM¹, Merve Kabasakal İLTER²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji ABD, İstanbul

Sorumlu Yazar: Şevval İkra BAYDIN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, 221001001@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Kafein; çay, kahve, kola ve bazı ilaçlarda bulunan, merkezi sinir sistemi üzerinde uyarıcı etkileri olan yaygın organik bir bileşiktir. Günlük yaşamda genellikle dinlenme ve sosyalleşme amacıyla tüketilen kafein, artan tüketimle birlikte sağlık üzerindeki etkileri açısından daha fazla dikkat çekmektedir (Faruk Yüksel ve ark., 2022). Özellikle aşırı ve kontrolsüz kafein kullanımı, stres düzeyini artırabileceği gibi gastrointestinal sistem üzerinde de çeşitli olumsuz etkilere yol açabilmektedir. Bu çalışmada kafein kullanım bozukluğunun algılanan stres düzeyi ve GİS (gastrointestinal sistem) rahatsızlıkları üzerine etkisi araştırılmak istenmiştir.

Materyal ve Yöntem: Çalışmaya Sağlık Bilimleri Üniversitesinde eğitim gören 400 öğrenci katılmıştır. Gönüllü katılımcılara dört bölümden oluşan çevrim içi anket uygulanmıştır. Katılımcıların Kafein Kullanım Bozukluğu (Seda Kaya ve ark, 2021) ve ASÖ-10(Algılanan Stres Ölçeği) (Mehmet Eskin ve ark, 2013) ölçeklerinden aldıkları puanlar, GİS semptomları ve diğer veriler SPSS programında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 161(%40,3) erkek, 239 (%60,8) kadın toplam 400 öğrenci katılmıştır. Yaş ortalaması 20,65±1,6 yıldır. Kafein Kullanım Bozukluğu ve ASO Toplam puanların arasındaki karşılaştırmalar sonucunda, kafein tüketiminin yüksek olduğu kişilerde ASO puanları daha yüksek saptanmıştır ($p<0,001$; $r=0,301$). Kafein Kullanım Bozukluğu ile kabızlık ($p=0,104$), karın ağrısı ($p=0,203$), kusma ($p=0,135$), şişkinlik ($p=0,094$) ve ishal ($p=0,656$) arasında herhangi anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Mide bulantısı ($p<0,001$), hazımsızlık ($p=0,025$), iştahsızlık ($p<0,001$), reflü ($p=0,004$), mide yanması ($p<0,001$) ve ani dışkılama isteği ($p<0,001$) semptomu bulunan kişilerde kafein tüketiminin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmalarda, kadın katılımcıların ASÖ-10 toplam puanlarının erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p<0,001$). Farklı fakültelerde öğrenim gören bireylerin kafein tüketim puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0,353$). Doktor tanısı bulunan bireylerde kafein tüketim puanlarının anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0,031$). Kafein tüketim puanları ile cinsiyet kategorileri arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı saptanmıştır ($p=0,090$). Semptom yaşama sıklığı ile kafein tüketimi arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. ($p<0,001$). Kafein tüketim sıklığı ile doktora başvuru oranı arasında herhangi anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır($p=0,548$).

Sonuç: Bu çalışma, kafein kullanım bozukluğunun hem algılanan stres düzeyi hem de bazı gastrointestinal semptomlarla anlamlı ilişkiler taşıdığını ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, kafein tüketiminin yalnızca davranışsal değil, fizyolojik etkiler açısından da dikkate alınması gerektiğini göstermektedir. Özellikle genç bireylerde kafein tüketimi bilinçli şekilde değerlendirilmelidir. Kafein kullanım düzeyinin yüksek olduğu bireylerde, mide bulantısı, reflü, mide yanması ve iştahsızlık gibi GİS yakınmaları daha sık görülmüştür. Bu nedenle, GİS semptomları bulunan bireylerde kafein kullanım öyküsünün ayrıntılı biçimde sorgulanması ve

gerekirse tüketimin sınırlandırılması, semptomların hafifletilmesine katkı sağlayabilir. Ayrıca çalışmada, kafein tüketimi ile algılanan stres arasında pozitif ve zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu durum, özellikle stres bozuklukları veya anksiyete eğilimi olan bireylerde kafein alımının sınırlandırılmasının yararlı olabileceğini düşündürmektedir. Cinsiyete göre değerlendirildiğinde, kadın katılımcıların stres düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur; bu da kafein-stres ilişkisinin kadın bireylerde daha dikkatli ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Algılanan stres, Kafein tüketimi, GİS semptomları

SS 5: İÇ HASTALIKLARI KLİNİĞİNDE KALP YETMEZLİĞİ İLE YATAN HASTALARDA ANEMİ SIKLIĞI VE NEDENLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Ceyda KAYMAK¹, Aslı MERT¹, Kevser YILDIZ¹, Zehra SARI¹, Sevil ÖZKAN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi İstanbul, Türkiye

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, Haydarpaşa Numune Hastanesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Sorumlu Yazar: Ceyda KAYMAK, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, ceydaakaymak@gmail.com

Giriş ve Amaç: Kalp yetmezliği, kalbin yapısal veya fonksiyonel bir bozukluğu nedeniyle vücudun ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde yeterli kanı pompalayamadığı bir klinik sendromdur. Kalp yetmezliği dünya genelinde artan bir sağlık sorunu olup, yüksek morbidite ve mortalite oranlarına sahiptir. Kalp yetmezliğinin seyrini etkileyen faktörlerden biri olan anemi, sıkça görülmekte ve hastalığın prognozunu olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Anemi, dokulara oksijen iletimini azaltır ve yaşam kalitesini kötüleştirerek dispne ve yorgunluk semptomlarını şiddetlendirir. Bu çalışmada; aneminin kalp üzerindeki etkisinden yola çıkarak anemisi olan ve olmayan hasta grubunda hematolojik, biyokimyasal ve kardiyak parametreler karşılaştırılarak klinik seyirle ilişkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Çalışma Ocak 2022- Aralık 2024 tarihleri arasında Haydarpaşa Numune Hastanesi İç Hastalıkları kliniğinde kalp yetmezliği tanısı ile yatan 18 yaşından büyük 26'sı anemili, 26'sı anemisiz 52 hastanın kayıtlarından toplanan bilgiler ile gerçekleştirilmiştir. Anemi için hemogloblin değeri olarak Dünya Sağlık Örgütü'nün belirlediği gibi kadın için 12 g/dL, erkek için ise 13 g/dL altı kabul edilmiştir. Grup-1 Anemisi olmayan hastalar ve Grup-2 anemisi olan hastalar olarak ikiye ayrılmıştır. Çalışmamıza gebeler, hemodiyalize giren hastalar, malignitesi olan hastalar, Alzheimer gibi bellek bozukluğu yapan hastalığı bulunan hastalar dahil edilmemiştir. Demografik özellikler, eşlik eden ko-morbiditeler (tip2DM, KAH, HT, KBH), hematolojik (Hb, Htc, RBC, MCV, RDW), biyokimyasal (demir, TDBK, ferritin, B12, folik asit, D vitamini, glikoz, kreatinin, BUN) ve kardiyak parametreler (BNP, troponin, EKO bulgusu olarak Ejeksiyon Fraksiyonu) değerlendirilmiştir. Verilerin analizi NCSS programında gerçekleştirilmiştir. $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. İstatistiksel analizler için NCSS (Number Cruncher Statistical System) 2007 (Kaysville, Utah, USA) programı kullanıldı. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotların (Ortalama, Standart Sapma, Medyan, Frekans, Oran, Minimum, Maksimum) yanı sıra verilerin dağılımı Shapiro-Wilk Testi ile değerlendirilecektir. Niceliksel verilerin iki grubun karşılaştırılmasında Mann Whitney-U testi kullanıldı. Nitel verilerin arasındaki ilişkiyi incelemek Chi-square testi kullanıldı. Anlamlılık $p < 0,05$ düzeylerinde değerlendirildi.

Bulgular: Anemisi olan ve anemisi olmayan hastalar arasında cinsiyet, yaş, boy, kilo ve eşlik eden komorbiditeler (Tip2DM, HT, KAH, KBH) açısından anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p > 0,05$). Anemisi olmayan hastalarda Hb, Htc, RBC, serum demir, TDBK ve D vitamini düzeyleri anlamlı şekilde yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$). Anemisi olan hastalarda ise RDW, BNP ve ferritin değerleri anlamlı şekilde yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$). Grup 1 ve grup 2 hastalar arasında serum TSH, glikoz, B12, folik asit, ve eGFR değerlerinde anlamlı bir farklılık yoktur ($p > 0,05$).

Tablo 1. Gruplara Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

		<i>n</i>	<i>Ort±Ss</i>	<i>Min-Max (Median)</i>	<i>p</i>
Hb	Grup-1	26	13.42±1.03	12-15.4 (13.3)	0.001**
	Grup-2	26	9.48±1.7	6.4-12.9 (9.65)	
Htc	Grup-1	26	41.12±3.26	36-47.6 (41.45)	0.001**
	Grup-2	26	29.15±5.69	13.1-41.2 (29.95)	
Mcv	Grup-1	26	89.12±7.8	64.3-107.1 (90.5)	0.459
	Grup-2	26	87.78±8.64	63.4-104 (87.85)	
Rdw	Grup-1	26	15.16±1.62	12-19.3 (14.95)	0.022*
	Grup-2	26	16.46±2.28	12.6-21.9 (16.2)	
Bnp	Grup-1	26	5580.79±6954.68	263.1-35000 (4109.5)	0.015*
	Grup-2	26	10386.42±9244.87	1268-35000 (6811.5)	

Mann Whitney U Testi *p<0,05 **p<0,01

Tablo 2. Gruplara Göre Ölçümlerin Karşılaştırılması

		<i>n</i>	<i>Ort±Ss</i>	<i>Min-Max (Median)</i>	<i>p</i>
Fe	Grup-1	26	63.19±37.08	22-206 (51)	0.006**
	Grup-2	26	41.92±19.34	14-78 (36.5)	
Tdbk	Grup-1	26	317±59.78	197-478 (310)	0.009**
	Grup-2	26	272.69±93.95	149-529 (247)	
Eko	Grup-1	26	38.27±14.83	15-65 (32.5)	0.489
	Grup-2	26	40.77±14.19	15-60 (42.5)	
Gfr	Grup-1	26	49.59±23.4	5.81-83.4 (52.89)	0.694
	Grup-2	26	56.16±34.93	9.4-149.7 (52.82)	

Mann Whitney U Testi *p<0,05 **p<0,01

Sonuç: Kalp yetersizliğine koroner arter hastalığı (KAH), diabetes mellitus (DM), hipertansiyon (HT), kronik böbrek hastalığı (KBH) ve anemi gibi birçok komorbidite eşlik etmektedir. Bu komorbiditeler hastalık seyrini ağırlaştırmaktadır. Anemi KY olan hastalarda sık görülen bir komorbiditedir. Bizim çalışmamızda anemisi olan ve olmayan kalp yetmezliği hastaları arasında eşlik eden komorbiditeler arasında (Tip2DM, HT, KAH, KBH) anlamlı bir fark saptanmadı. Kalp yetmezliği hastalarında anemi, yalnızca hematolojik değerleri değil, BNP düzeyi gibi kardiyak parametreleri de etkilemektedir. Demir metabolizması bozukluğu ve inflamasyonun bu süreçte önemli rol oynadığı söylenebilir. Bu nedenle kalp yetmezliği olan hastalarda anemi varlığı mutlaka araştırılmalı, demir ve D vitamini düzeyleri düzenli olarak değerlendirilmelidir. Aneminin erken tanı ve tedavisi, prognozun iyileştirilmesine katkı sağlayabilir. Daha geniş serilerde yapılacak çalışmalar bu ilişkinin daha net ortaya konmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kalp yetmezliği, anemi, hemoglobin, demir eksikliği, BNP

SS 6: GESTASYONEL DİYABETİN FETAL VE MATERNAL ETKİLERİ

Hüseyin Mert ÇELİK¹, Emir ASLAN¹, Serkan Çağrı ERGÜN¹, Enes KORKMAZ¹, Mazhar Müslüm TUNA²

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul Dönem 5 Öğrencisi

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı

Sorumlu Yazar: Hüseyin Mert ÇELİK, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul Dönem 5 Öğrencisi, 2101001472@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Gestasyonel diyabet (GDM) gebelikte en sık görülen metabolik komplikasyonlar arasında yer almakta ve maternal-fetal morbiditeyi artırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, gestasyonel diyabetin gebelikte anne ve fetus üzerindeki etkilerini retrospektif olarak incelemektir.

Materyal ve Yöntem: Çalışma, 2023–2025 yılları arasında Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde takip edilen 161 tekil gebelik dosyası üzerinde yürütülmüştür. Hastalar 75 gr oral glukoz tolerans testi (OGTT) sonuçlarına göre GDM (+) (n=73) ve GDM (–) (n=88) olarak sınıflandırılmıştır. Gebelerin yaş, doğum haftası, biyokimyasal parametreleri, maternal komplikasyonlar ve neonatal sonuçları değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 25 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: GDM (+) olguların yaş ortalaması daha yüksekti (32,0±5,6 yıl vs 29,4±6,2; p=0,0077). Doğum haftası GDM (+) grubunda anlamlı derecede düşüktü (36,9±1,7 vs 38,6±1,3; p=0,0037). HbA1c düzeyi GDM (+) olgularda belirgin yüksek bulundu (5,3±0,7% vs 3,7±1,2%; p=0,0040). Neonatal doğum kilosu GDM (+) grubunda anlamlı derecede artmıştı (3445,6±602 g vs 3268,4±582 g; p=0,0165). Komplikasyon riski GDM (+) gebelerde %69,9, GDM (–) gebelerde ise %42,0 idi (OR=3,195; %95 GA: 1,66–6,15; p=0,0005). Maternal komplikasyonlar GDM (+) grubunda daha sık görüldü (%47,9 vs %20,5; p=0,0004). Ayrıca, GDM (+) grubunda LGA (Large for Gestational Age) sıklığı anlamlı şekilde yüksek bulundu (%32,9 vs %9,5; p=0,0004).

Tablo 1. GDM(–) ve GDM(+) Gruplarının Temel Klinik ve Biyokimyasal Özellikleri

Değişken	GDM(–) Ort±SS	GDM(+) Ort±SS	p
Yaş(yıl)	29.4±6.2	32.0±5.6	0.0077
Doğum haftası(hafta)	38.6±1.3	36.9±1.7	0.0037
OGTT açlık glikoz değeri(mg/dL)	81.6±6.2	101.2±41.3	0.0000
75gr OGTT 1. Saat glikoz(mg/dL)	129.1±27.2	183.4±44.3	0.0000
75gr OGTT 2. Saat glikoz(mg/dL)	109.5±17.6	153.8±42.7	0.0000
Açlık plazma glikoz(mg/dL)	85.7±18.7	91.8±24.9	0.1539
HOMA-IR	4.0±7.1	6.5±14.1	0.4374
Anne insülin değeri(μIU/mL)	15.5±16.1	18.4±21.2	0.6028

HbA1c tam değer(%)	3.7±1.2	5.3±0.7	0.0040
TSH(mIU/L)	2.39±1.72	2.24±1.13	0.8080
Üre(mg/dL)	16.8±5.5	17.8±5.3	0.1316
Sodyum(mmol/L)	136.8±1.8	137.4±3.1	0.6946
Potasyum(mmol/L)	4.2±0.5	4.3±0.3	0.0276
Kalsiyum(mg/dL)	8.7±0.4	8.7±0.5	0.7467
AST(U/L)	17.6±5.6	19.1±9.1	0.9065
ALT(U/L)	12.0±5.1	13.4±9.3	0.9834
Total bilirubin(mg/dL)	0.38±0.19	0.42±0.32	0.9583
Albumin(g/dL)	35.1±11.6	34.6±9.5	0.2147
Doğum kilosu (g)	3268.4±5 82.2	3445.6±6 02.0	0.0165

Tablo 2. GDM(-) ve GDM(+) Gebelerde Komplikasyonlar

Değişken	GDM(-) N(88)	GDM(+) % N(73)	p
MSS anomalisi	3.4%(3)	6.8%(5)	0.4698
KVS anomali	11.4%(10)	6.8%(5)	0.4184
GİS anomali	6.8%(6)	11.0%(8)	0.4075
Respiratuar sistem anomali	3.4%(3)	4.1%(3)	1.0000
Elektrolit bozuklukları	3.4%(3)	4.1%(3)	1.0000
Kas-iskelet anomali	10.2%(9)	9.6%(7)	1.0000
Kromozomal / Genetik anom.	3.4%(3)	4.1%(3)	1.0000
Maternal Komplikasyonlar	20.5%(18)	47.9%(35)	0.0004
Herhangi bir komplikasyon	42.0%(37)	69.9%(51)	0.0005

Sonuç: Bu çalışmada GDM'in maternal ve fetal sonuçlar üzerindeki etkileri incelendi. GDM varlığında komplikasyon riskinin arttığı bulundu. Doğum haftasının kısaldığı ve LGA sıklığının yükseldiği saptandı. Literatürde GDM'in preeklampsi, erken doğum ve makrozomi ile ilişkili olduğu bildirilmiş olup, bulgularımız bu sonuçlarla uyumludur. Gestasyonel diyabet, maternal ve fetal komplikasyon riskini anlamlı şekilde artırmaktadır. Doğum haftasının kısalmamasına ve makrozomi sıklığının artmasına yol açmaktadır.

Anahtar kelimeler: Gestasyonel Diyabet, Maternal Komplikasyonlar, Fetal Sonuçlar, Makrozomi (LGA)

SS 7: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SAĞLIK HİZMETLERİ KULLANIM DURUMLARI VE BEKLENTİLERİNİN İNCELENMESİ

Nuh Mesut ERCAN¹, Muhammed Yuşa TATAR¹, Uzm. Dr. Mahmut Talha UÇAR², Doç. Dr. Elif DÖNMEZ³, Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, İstanbul

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Onkoloji Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Nuh Mesut ERCAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, nuhmesutercan@gmail.com

Giriş ve Amaç: Sağlık hizmetleri, bireylerin sağlığını korumak ve geliştirmek amacıyla sunulan temel hizmetlerdir. Bu çalışma, Sağlık Bilimleri Üniversite öğrencilerinin sağlık hizmetlerine erişim durumlarını ve bu hizmetlerden beklentilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Materyal ve Yöntem: Bu tanımlayıcı araştırma, Sağlık Bilimleri Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerle yürütülmüştür. Evreni 26.000 öğrenci oluşturan çalışmada, %95 güven düzeyi, %5 hata payı ve %80 güç düzeyine göre örneklem büyüklüğü 281 olarak hesaplanmıştır. Veriler yapılandırılmış anketle Google form aracılığıyla çevrimiçi toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %55,1'i erkek olup, yaş ortalamaları 21,1±1,8'dir. Beden Kitle İndeksi (BKİ) ortalamaları 23,4±4,03'tür. Katılımcıların İstanbul'da yaşama süreleri ortalama 7,7±8,3 yıl olarak belirlenmiştir. Katılımcıların %23,3'ü birinci, %30,7'si ikinci, %30,3'ü üçüncü, %12,9'u dördüncü, %2,4'ü beşinci ve %0,3'ü altıncı sınıf öğrencisidir. Katılımcıların %82,6'sı gelir getiren bir işte çalışmamaktadır; %57,1'i yurttan, %35,2'si aile evinde kalmaktadır. Aile hekiminin İstanbul dışında olduğu öğrencilerin oranı %39,7'dir. Sigara kullananların oranı %27,2, alkol kullananların oranı %30'dur. Öğrencilerin %13,9'u şans oyunu oynamaktadır; %22'si hiç, %38,7'si ise ara sıra spor yapmaktadır. Hastalandığında %44,9'u devlet hastanesine, %29,3'ü aile hekimine başvurmuştur. Son 1 yılda %5,2'si hiç sağlık hizmeti almamış, %37,3'ü 1-2 kez, %35,9'u 3-5 kez başvurmuştur. Sağlık hizmeti memnuniyetine ilişkin olarak katılımcıların %8,4'ü memnun olmadığını, %23'ü ise kararsız olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %64,5'i ailesi üzerinden GSS kapsamındadır; %84,7'si hiç diyetisyen desteği almamıştır. Ağız ve diş sağlığı hizmetine son 1 yılda %42'si hiç başvurmamıştır. Ruh sağlığı hizmetlerinden yararlanmayanların oranı %81,2, egzersiz planı hizmeti almayanların oranı %70,7'dir. Son 1 yılda aşı yaptıranların oranı %27,2; HBV, HCV veya HIV testi yaptıranların oranı ise %32,1'dir. %93,4'ü bağımlılık danışmanlığı hizmeti almamıştır. %85'i doğum kontrol yöntemi kullanmadığını belirtmiştir. Tansiyonunu hiç ölçtürmeyenler %22,3'tür. Kadınların %17,4'ü hiç kendi kendine meme muayenesi yapmamıştır (Tablo 1). Katılımcıların sağlık hizmetlerine ilişkin öncelikleri arasında ilk sırada psikolojik destek hizmetleri (%53,1) yer almakta; bunu fiziksel aktivite olanaklarının geliştirilmesi (%47,6) ve zihinsel sağlık farkındalığına yönelik eğitimler (%44,4) izlemektedir. En düşük öncelik ise fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (%24,7) olmuştur. Üniversite bünyesinde sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin genel beklentiler değerlendirildiğinde, katılımcıların en sık dile getirdiği beklenti daha kolay erişim sağlanması (%78,5) şeklindedir. Katılımcıların %16'sı sağlık ihtiyaçlarının karşılanmadığını belirtmiştir. Yapılan karşılaştırmalı analizlerde sınıf düzeyi ile aile hekiminin bulunduğu il arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($\chi^2=13,25$; $p=0,021$); alt sınıf öğrencilerinin aile hekimlerinin İstanbul dışında olma olasılığı daha yüksektir. Sağlık hizmeti memnuniyeti ile karşılanamayan sağlık ihtiyacı arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2=21,96$; $p<0,001$). Memnuniyet düzeyi arttıkça karşılanamayan sağlık

ihtiyacı oranı belirgin şekilde azalmaktadır. Hiç memnun olmayan öğrencilerde bu oran %50 iken, çok memnun olanlarda %6,5'tir. (Tablo 2)

Sonuç: Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin sağlık hizmetlerine erişiminde yapısal sınırlılıkların yanı sıra fiziksel ve psikososyal sağlık alanlarında önemli ihtiyaçlar barındırdığını göstermiştir. Katılımcıların bir bölümünde sigara ve alkol kullanımı ile fazla kilo gibi riskli sağlık davranışları gözlenmiştir; buna karşın ruh sağlığı, diyetisyen desteği ve egzersiz danışmanlığı gibi koruyucu hizmetlere erişim son derece düşüktür. Öğrencilerin en çok psikolojik destek, fiziksel aktivite ve zihinsel sağlık eğitimi alanlarında beklenti ifade etmesi, mevcut hizmetlerin bu alanlarda yetersiz kaldığını düşündürmektedir. Ayrıca sağlık hizmeti memnuniyeti azaldıkça karşılanamayan sağlık ihtiyacının arttığı belirlenmiş, bu durum hizmet sunumunda içerik ve erişim açısından yeniden yapılandırma gerekliliğini ortaya koymuştur.

Tablo 1. Üniversite Öğrencilerine Ait Tanımlayıcı Özellikler ve Sağlık Hizmeti Kullanım Durumları (n=287)

Değişken	Grup	n	%	Değişken	Grup	n	%
Gelir getiren iş durumu (n=287)	Hayır	237	82,6	Ağız ve diş sağlığı hizmetlerini kullanım sıklığı (n=287)	Hiç almadı	48	16,7
	Yarı zamanlı	35	12,2		Geçmişte aldı, son 1 yılda almadı	116	40,4
	Tam zamanlı	15	5,2		Yılda 1 kez	67	23,3
Yaşama yeri (n=287)	Yalnız	1	0,3		Yılda 2-3 Kez	42	14,6
	Yurt	164	57,1		Yılda 4 ve daha fazla	14	4,9
	Aile evi	101	35,2	Ruh sağlığı hizmetlerinden faydalanma sıklığı (n=287)	Hiç almadı	233	81,2
	Öğrenci evi	21	7,3		Geçmişte aldı, son 1 yılda almadı	30	10,5
Aile hekiminin bulunduğu il (n=287)	İstanbul Dışı	114	39,7		Yılda 1 kez	4	1,4
	İstanbul	173	60,3		Yılda 2-3 Kez	5	1,7
Sigara kullanım durumu (n=287)	Hayır	209	72,8		Yılda 4 ve daha fazla	15	5,2
	Her günden az	24	8,4	Egzersiz planı hizmeti alma sıklığı (n=287)	Hiç almadı	203	70,7
	Her gün	54	18,8		Geçmişte aldı, son 1 yılda almadı	50	17,4
Alkol kullanım sıklığı (n=287)	Kullanmıyor	201	70		Yılda 1 kez	15	5,2
	Yılda birkaç kez	47	16,4		Yılda 2-3 Kez	8	2,8

	Ayda birkaç kez	25	8,7		Yılda 4 ve daha fazla	11	3,8
	Haftada birkaç kez	12	4,2				
	Her gün	2	0,7				

Değişken	Grup	n	%	Değişken	Grup	n	%
Şans oynama (n=287)	Oynamıyor	247	86,1	Son 1 yıl içinde aşı yaptırma durumu (n=287)	Hayır	186	64,8
	Yılda birkaç kez	23	8		Evet	78	27,2
	Ayda birkaç kez	9	3,1		Hatırlamıyor	23	8
	Haftada birkaç kez	6	2,1	Bağımlılık konusunda danışmanlık hizmeti alma durumu (n=287)	Hiç almadı	268	93,4
	Her gün	2	0,7		Geçmişte aldı, son 1 yılda almadı	11	3,8
Düzenli spor durumu (n=287)	Hayır	63	22		Yılda 1 kez	3	1
	Ara sıra (Haftada 1'den az)	111	38,7	Doğum kontrol yöntemi kullanımı durumu (n=287)	Yılda 1'den fazla	5	1,7
	Haftada 1-2 Gün	52	18,1		Hayır	244	85
	Haftada 3-4 gün	31	10,8		Evet	43	15
	Haftada 5 gün ve daha fazla	30	10,5	Son 1 yıl içinde tansiyon ölçümü yaptırma sıklığı (n=287)	Hiç	64	22,3
Son bir yılda alınan sağlık hizmeti (n=287)	Hiç	15	5,2		Geçmişte ölçtürdü, son 1 yıl içinde hiç	40	13,9
	1-2 Kez	107	37,3		Yılda 1 kez	56	19,5
	3-5 Kez	103	35,9		Yılda 2-3 Kez	56	19,5
	6-10 Kez	42	14,6		Yılda 4-5 Kez	21	7,3
	10'dan fazla	20	7		Yılda 5'ten fazla	50	17,4
Sağlık sigortası türü (n=287)	GSS, G0-Yeşil kart	10	3,5	Kadınlarda kendi kendine meme	Hiç yapmadı	50	17,4

	GSS, Aile çalışıyor	185	64,5	muayenesi yapma durumu (n=129)	Geçmişte yaptı, son 1 yılda yapmadı	5	1,7
	GSS, Elden prim ödeme	4	1,4		Yılda 1 kez	23	8
	GSS, Sigortalı işte çalışma	75	26,1		Yılda 2-3 Kez	16	5,6
	Özel sağlık sigortası	7	2,4		Yılda 4-5 Kez	12	4,2
	Sigortasız	6	2,1		Yılda 5'ten fazla	23	8
Beslenme ve diyetisyen desteği alma sıklığı (n=287)	Hiç almadı	243	84,7	Son 1 yıl içinde HBV, HCV veya HIV serolojisi durumu (n=287)	Hayır	195	67,9
	Geçmişte aldı, son 1 yılda almadı	32	11,1		Evet	92	32,1
	Yılda 1 kez	6	2,1				
	Yılda 1'den fazla	6	2,1				

Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin Sağlık Hizmetine Başvuru Tercihleri, Memnuniyet Düzeyleri ve Hizmetlere İlişkin Öncelikleri ile Beklentileri (n=287)

Değişken	Grup	n	%
Hastalanıldığında ilk başvurulacak sağlık kurumu (n=287)	Aile hekimi	84	29,3
	Devlet Hastanesi	129	44,9
	EAH, Üniversite Hastanesi	62	21,6
	Özel Hastane, Muayenehane	12	4,2
Sağlık hizmeti memnuniyet düzeyi (n=287)	Hiç memnun değil	6	2,1
	Memnun değil	18	6,3
	Kararsız	66	23
	Memnun	166	57,8
	Çok memnun	31	10,8
Üniversite Öğrencilerinin Sağlık Hizmetlerinde Öncelik Verilmesini İstedikleri Alanlar (n=287)	Psikolojik destek hizmetleri	153	53,1
	Fiziksel aktivite ve spor olanaklarının geliştirilmesi	137	47,6
	Zihinsel sağlık farkındalığı ve stres yönetimi eğitimleri	128	44,4
	Aile Sağlığı Merkezi hizmeti sunulması	125	43,4
	Sağlık taramaları ve bilgilendirme programları	121	42,0
	Bağımlılık danışmanlığı	119	41,3
	Ağız Diş Sağlığı hizmeti sunulması	105	36,5
	Cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetlerinin sunulması	104	36,1
	Afet hazırlık ve acil müdahale kapasitesinin artırılması	103	35,8
	Beslenme Diyetisyen danışmanlığı	90	31,3
	Fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri	71	24,7
	Daha kolay erişim	226	78,5

Üniversite Sağlık Hizmetleri Konusunda Öğrencilerin Genel Beklentileri (n=287)	Daha kısa bekleme süreleri	154	53,5
	Daha fazla danışmanlık hizmeti	136	47,2
	Daha uygun maliyetli veya ücretsiz hizmetler	129	44,8
Karşılanamamış Sağlık ihtiyacı varlığı	Yok	241	84
	Var	46	16

Anahtar Kelimeler: Üniversiteler, Öğrenciler, Sağlık Hizmetlerine Erişilebilirlik, Sağlık Hizmetleri İhtiyaçları ve Talebi

SS 8: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI VE SERBEST ZAMAN MEMNUNİYETİ DÜZEYLERİNİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK DÜZEYLERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Zehra Gül KOCA¹, Fatma Ceyda KILIÇ¹, Hatice ZEYBEK¹, Başak GÜNDÜZ¹, Kürşad Nuri BAYDİLİ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Fatma Ceyda KILIÇ, ¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, fatmaceydaakilic54@gmail.com

Giriş ve Amaç: Günümüzde akıllı telefon kullanımı günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiş; bu durum, bireylerin zaman yönetimi alışkanlıklarını ve psikolojik iyi oluşlarını doğrudan etkilemeye başlamıştır. Tıp fakültesi öğrencileri için, akıllı telefon bağımlılığı ve serbest zaman doyumu gibi faktörlerin psikolojik sağlamlık üzerindeki etkisinin incelenmesi önemlidir. Bu çalışma, söz konusu etkileşimleri ortaya koyarak öğrencilerin psikolojik dayanıklılıklarını artırmaya yönelik öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Materyal ve Yöntem: Çalışma, tıp fakültesinde öğrenim görmekte olan 367 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, katılımcıların sosyodemografik bilgileri ile birlikte Serbest Zaman Doyum Ölçeği, Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği ve Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği maddelerini içeren çevrimiçi anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizi IBM SPSS 25 paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Nitel değişkenler için frekans ve yüzde değerleri, nicel değişkenler için ise aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri sunulmuştur. İki kategorili nitel değişkenlerle nicel değişkenler arasındaki karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t testi, ikiden çok kategorili nitel değişkenlerle nicel değişkenler arasındaki karşılaştırmalarda tek yönlü ANOVA kullanılmıştır. Tek yönlü ANOVA sonucunda anlamlı farklılık bulunması durumunda kategoriler Bonferroni düzeltmeli Tukey testi ile ikişerli olarak karşılaştırılmıştır. İki nicel değişken arasında ilişki varlığı Pearson korelasyonu ile incelenmiştir. Psikolojik sağlamlık düzeyini etkileyen faktörlerin belirlenmesi için tek yönlü ANCOVA modeli kullanılmıştır. Araştırmada tip I hata oranı 0,05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Demografik değişkenlerle ölçek puanları arasında karşılaştırmalar sonucunda; kadınların erkeklerden daha yüksek psikolojik sağlamlık düzeyine sahip olduğu ($p=0,029$), serbest zaman doyum düzeyi ($p=0,856$) ve akıllı telefon bağımlılık düzeyi ($p=0,377$) bakımından ise cinsiyet kategorileri arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Öğrenim görülen fakülte kategorileri arasında psikolojik sağlamlık düzeyi ($p=0,499$), serbest zaman doyum düzeyi ($p=0,358$) ve akıllı telefon bağımlılık düzeyi ($p=0,597$) bakımından anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Sınıf kategorileri arasında psikolojik sağlamlık düzeyi ($p=0,886$) ve akıllı telefon bağımlılık düzeyi ($p=0,795$) bakımından anlamlı farklılık olmadığı, serbest zaman doyum düzeyi ($p=0,047$) bakımından tek yönlü ANOVA p değeri 0,05'ten küçük bulunsada ikili karşılaştırmalar sonucunda kategoriler arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Yaş ile serbest zaman doyum düzeyi ($p=0,506$), akıllı telefon bağımlılık düzeyi ($p=0,127$) ve psikolojik sağlamlık düzeyi ($p=0,184$) arasında anlamlı ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Ölçek puanları arasında ilişki varlığının incelenmesi sonucunda; psikolojik sağlamlık düzeyi ile serbest zaman doyum düzeyi arasında pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki olduğu ($p=0,003$; $r=0,155$) ve psikolojik sağlamlık düzeyi ile akıllı telefon bağımlılık düzeyi arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($p<0,001$; $r=-0,271$) tespit edilmiştir. Serbest zaman doyum düzeyi ile akıllı telefon bağımlılık düzeyi arasında negatif yönlü çok zayıf bir ilişki olduğu ($p=0,012$; $r=-0,130$) tespit edilmiştir. Psikolojik sağlamlık düzeyini etkileyen faktörlerin belirlenmesi için akıllı telefon bağımlılığının bağımsız, serbest zaman doyum düzeyi ile cinsiyetin aracı olduğu tek yönlü ANCOVA modeli oluşturulmuştur. Model

sonucunda; serbest zaman doyum düzeyi ($p=0,016$), akıllı telefon bağımlılık düzeyi ($p<0,001$) ve cinsiyet ($p=0,012$) değişkenlerinin psikolojik sağlamlık üzerine etkileri olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Erkek öğrencilerin psikolojik sağlamlık düzeylerini artırmak amacıyla çeşitli eğitim ve seminerlerin düzenlenmesi faydalı olabilir. Ayrıca, tüm tıp fakültesi öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığını azaltmaya yönelik yürütülecek bilinçlendirme çalışmaları, psikolojik sağlamlığı doğrudan destekleyici etki gösterebilir. Öğrencilerin serbest zaman doyumunu artırmak için planlanacak sosyal etkinlikler, atölyeler veya bilgilendirici seminerlerin de psikolojik sağlamlık üzerinde olumlu katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Telefon, Bağımlılık, Serbest Zaman, Psikolojik Sağlamlık

SS 9: BEHÇET HASTALIĞI TANILI HASTALARDA EŞLİK EDEN DİĞER ROMATİZMAL HASTALIKLARIN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Berken DAMAR¹, Tarık ALAN¹, Bora OYMAK¹, Enes KESKİN¹, Cemal BES²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Romatoloji Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Enes KESKİN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2401001729@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Behçet hastalığı; tekrarlayan oral aftlar, genital ülserler, göz tutulumu ve deri bulguları ile karakterize, etiyolojisi tam bilinmeyen sistemik vaskülitik bir hastalıktır. Multisistem tutulum gösterebilmesi nedeniyle diğer romatizmal hastalıklarla birlikteliği nadir de olsa görülebilir. Bu birliktelikler hastalığın klinik seyrini etkileyebileceği için tanınması klinik açıdan önemlidir. Literatürde Behçet hastalığı ile eşlik eden romatizmal hastalıkların sıklığına dair veriler sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, kliniğimizde Behçet hastalığı tanısı ile takip edilen hastalarda eşlik eden diğer romatizmal hastalıkların sıklığını belirlemek, aile öyküsü ve semptom başlangıç yaşı ile olan ilişkilerini değerlendirmek amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Bu retrospektif tanımlayıcı çalışmaya, 01.01.2022- 01.01.2025 tarihleri arasında SBÜ Başakşehir Çam ve Sakura Romatoloji polikliniğinde Behçet hastalığı tanısı ile takip edilen toplam **250** hasta dahil edildi. Hastaların demografik verileri, klinik özellikleri, laboratuvar bulguları ve eşlik eden romatizmal hastalık tanıları hasta dosyalarından elde edildi. Ailede Behçet hastalığı öyküsü ile komorbidite arasındaki ilişki **Ki-Kare testi**, semptom başlangıç yaşı ile komorbidite arasındaki ilişki ise **Mann-Whitney U testi** ile değerlendirildi. $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Bu çalışma için ilgili üniversitenin Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay alınmıştır (Tarih: 06.03.2025, Karar No: 25/170). Katılımcı verileri ilgili hastane sisteminden anonim olarak toplanmış ve gizlilikleri korunmuştur.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 250 hastanın 20'sinde (%8) romatoid artrit, 12'sinde (%4,8) ankilozan spondilit, 6'sında (%2,4) sistemik lupus eritematozus ve 8'inde (%3,2) diğer romatizmal hastalıklar saptandı. Aile öykülü hastalarda komorbidite görülmezken, aile öyküsü olmayan hastalarda komorbidite mevcuttu. Bu fark istatistiksel olarak anlamlıydı ($\chi^2=4,18$; $p=.041$) ve aile öyküsü olan grupta ek romatizmal hastalıkların daha az görüldüğünü gösterdi. Komorbiditesi olan hastalarda semptomların başlama yaşı ortalama 21 yıl iken, komorbiditesi olmayanlarda 18.8 yıl olarak bulundu. Bu fark da istatistiksel olarak anlamlıydı ($U=2190$, $p=.024$) ve ek hastalığı olanlarda Behçet semptomlarının daha geç başladığı saptandı.

Sonuç: Bu çalışmada, 250 Behçet hastasında eşlik eden romatizmal hastalıkların sıklığı ve klinik özelliklerle ilişkisi araştırıldı. Bulgularımıza göre, ailede Behçet öyküsü olan hastalarda hiç komorbidite saptanmadı ve bu durum istatistiksel olarak anlamlıydı. Literatürde aile öyküsünün genetik yatkınlığı yansıttığı ve hastalığın daha tipik bir fenotiple seyrettiği bildirilmektedir. Semptom başlangıç yaşının komorbiditesi olanlarda daha geç olması ise ilginçtir. Bu durum, ek romatizmal hastalıkların patogeneizde rol oynayan immün mekanizmaların farklı bir şekilde aktive olduğu hasta alt grubunu temsil edebileceğini düşündürmektedir. Ayrıca bu hastalarda semptomların daha geç başlaması, tanı ve tedavi planlamasında farklı bir klinik yaklaşım gerektirebilir. Bulgularımız, Behçet hastalığına eşlik eden diğer romatizmal hastalıkların varlığının, aile öyküsü ve semptom başlangıç yaşı ile ilişkili olabileceğini göstermektedir. Aile öyküsü olan hastalarda ek romatizmal hastalıkların daha az görülmesi, bu gruptaki hastaların genetik olarak daha homojen bir fenotipe sahip olabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca, komorbiditesi olanlarda semptomların daha geç başlaması, bu

hastaların klinik seyrinin farklı olabileceğine işaret etmektedir. Sonuç olarak, Behçet hastalarının takibinde aile öyküsü ve semptom başlangıç yaşının dikkate alınması, olası eşlik eden romatizmal hastalıkların erken tanı ve yönetimi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Behçet hastalığı, romatizmal hastalıklar

SS 10: TIP FAKÜLTESİNDE OKUYAN KIZ ÖĞRENCİLERDE HPV, HPV TARAMA TESTİ VE HPV AŞISINA İLİŞKİN BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet Tufan UZUN¹, Esmâ GÜNDOĞDU¹, Ahmet Faruk ÇELİK¹, Fatma Ceren GÜNEY¹, Şeyma SEVİM¹, Hasan ALAKAŞ¹, Erkan GÖKMEN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Mehmet Tufan UZUN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, tufanu27@gmail.com

Giriş ve Amaç: HPV ürogenital sistemin yaygın viral enfeksiyonudur. Cinsel aktif popülasyonun büyük kısmı enfektedir. Halk sağlığı sorunlarına neden olabilir. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi kız öğrencilerinin HPV bilgi düzeyini belirlemek ve farkındalığını arttırmaktır.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel olan çalışmamızın evreni Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde eğitim gören dönem 1,2,3,4,5 ve 6 427 kız öğrenciden oluşmaktadır. Veriler katılımcıların sosyodemografik özelliklerini ve Human Papilloma Virüs Bilgi Ölçeğinin (HPV-KS) maddelerini içeren form ile internet üzerinden toplandı. Araştırma verileri nonparametrik yöntem olan Kruskal-Wallis H testi ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 82 kız öğrenci katıldı. Çoğunluk 21-23 yaş (%75) aralığındaydı. Çalışmaya katılan öğrencilerde aile kanser öyküsü %23(19 kişi) oranında görülürken, aşılama oranı %11 idi. Katılımcıların %15,9 u mevcut kadın hastalığı olduğunu belirtti. En düşük HPV-KS puanları dönem1 öğrencilerinde görülürken (medyan, min-max) (3,0-18), üst dönemlerde puanların anlamlı şekilde (p= 0,001) arttığı görüldü. Total ölçek puanlarında medyan 25,5 olarak bulundu. Yüksek HPV bilgi düzeyine rağmen aşılama oranının düşüklüğü farkındalığın hala yetersiz olduğunu göstermektedir.

Sonuç: HPV Bilgi Düzeyi Tıp eğitimiyle birlikte anlamlı şekilde artmaktadır. Aşılama oranı mevcut bilgi düzeyine göre düşük olarak görülmektedir.

Tıp Fakültesi Dönem:	Dönem1	Dönem2	Dönem3	Dönem4	Dönem5	Dönem6	Hesap Değeri:H	p
HPV-KS Skor Med(min-max)	3(0-18)	21,5(0-27)	25(12-31)	26(13-31)	26,5(21-30)	27(27-27)	24,319	0,001*
Total Med(min-max)	25.5(0-31)							

H= Kruskal -Wallis H testi hesap değeri

Anahtar Kelimeler ; HPV, Bilgi Düzeyi, Farkındalık, HPV Aşısı, Tıp Fakültesi

SS 11: EMOSYONEL YEME DAVRANIŞININ ABO KAN GRUPLARI, VKİ VE SİGARA KULLANIMI İLE İLİŞKİSİ

Ahsen Ravza ŞEN², Hayriye Feyza AYAN², Merve Ebrar UYARER², Şehidegül YILDIRIM², Zehra ÖNDÜ², Zemze Nur AYDIN², Serpil ÇEÇEN¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hayriye Feyza AYAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, ayanfeyza.03@gmail.com

Giriş ve Amaç: Emosyonel yeme, bireylerin duygusal durumlarına bağlı olarak gelişen bir yeme davranışı biçimi olup özellikle VKİ yüksekliği ile ilişkilendirilmektedir. Bu çalışmada emosyonel yeme davranışının kan grubu, vücut kitle indeksi (VKİ) ve sigara kullanımı ile ilişkisi incelenmiştir. Çalışmanın amacı, emosyonel yeme davranışının VKİ, kan grubu ve sigara kullanımı gibi değişkenlerle olan ilişkisini değerlendirmek ve bu faktörlerin bu davranış üzerindeki olası etkilerini ortaya koymaktır.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel tipte yürütülen çalışmada, toplam 387 bireyin verileri analiz edilmiştir. Katılımcılardan emosyonel yeme davranışına yönelik puanlamalar, sigara kullanım durumu ve miktarı, kan grubu bilgisi ve antropometrik ölçümler (boy/kilo) toplanmıştır. VKİ, Dünya Sağlık Örgütü sınıflamasına göre kategorize edilmiştir. Veriler tek yönlü ANOVA, bağımsız örneklem t-testi ve doğrusal regresyon analizleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: VKİ değerleri yüksek bireylerin emosyonel yeme puanları, diğer VKİ gruplarına göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0,001$). Buna karşın, emosyonel yeme puanı ile kan grubu ($p = 0,355$) ve sigara kullanımı ($p=0,934$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Günlük sigara adedi ile emosyonel yeme puanı arasında da anlamlı bir doğrusal ilişki gözlenmemiştir ($p=0,540$, $R^2=0,001$).

Sonuç: Emosyonel yeme davranışının vücut kitle indeksi (VKİ) ile pozitif yönde ilişkili olduğu, özellikle VKİ'si yüksek bireylerde bu davranışın belirgin şekilde arttığı görülmüştür. Bu durum, emosyonel yemenin kilo artışında ve sağlıksız beslenme alışkanlıklarının oluşumunda önemli bir risk faktörü olduğunu göstermektedir. Diğer yandan, kan grubu ve sigara kullanımı ile emosyonel yeme davranışı arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Elde edilen bulgular, sağlıklı kilo yönetimi süreçlerinde emosyonel yeme davranışının göz önünde bulundurulmasının ve bu davranışa yönelik psikososyal müdahalelerin geliştirilmesinin gerekliliğine işaret etmektedir. Halk sağlığı uygulamalarında, özellikle VKİ'si yüksek bireylerde duygusal yeme eğilimlerinin değerlendirilmesi kilo yönetimi programlarının başarısını artırabilir. Ayrıca, emosyonel yeme davranışının kontrol altına alınması, hem bireysel sağlık hem de toplum sağlığı açısından sağlıksız kilo değişimlerinin önlenmesi ve yönetiminde etkili bir strateji olabilir.

Anahtar Kelimeler: Emosyonel Yeme, VKİ, Kan Grubu, Sigara Kullanımı

SS 12: SON 5 YILDA ÜMRANIYE EĞİTİM VE ARAŞTIRMA HASTANESİ DAHİLİYE KLİNİĞİNE YATAN DİYABETİK KETOASİDOZ HASTALARININ ÖZELLİKLERİNİN İRDELENMESİ

Evin Baran¹, Nisa Nur Erdem¹, Muhammed Kaan Buğra Bir¹, Gaye Demirbaş¹, Sema Basat², Tunahan Akpınar²

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

² Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dahiliye Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Evin BARAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, baranevin01@gmail.com

Giriş ve Amaç: Diyabetik ketoasidoz (DKA), diyabetin sık rastlanan ve yaşamı tehdit eden akut komplikasyonlarından biridir. Hızlı tanı ve uygun tedavi hayat kurtarıcıdır. Bu çalışmada, Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dahiliye Kliniği'nde son 5 yıl içinde DKA tanısı ile yatırılan hastaların klinik ve laboratuvar özellikleri incelenmiş, yatış nedenleri ve sonuçları değerlendirilmiştir.

Materyal ve Yöntem: 2018–2023 yılları arasında Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dahiliye Kliniği'ne başvuran ve DKA tanısı alan hastalar dahil edildi. 2895 diyabet hastasından 315 hasta DKA tanısı almış, %95 güven seviyesi ile 174 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Hastaların biyokimyasal testleri, ilaç kullanımları, ek hastalıkları ve yatış süreleri kaydedildi. Cinsiyetler, Tip 1 ve Tip 2 diyabet olguları karşılaştırıldı. Asidoz derinliği ile hastanede kalış süresi arasındaki ilişki incelendi. İstatistiksel analizler için SPSS 25 yazılımı kullanıldı. %95 güven düzeyi esas alındı.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 174 hastanın yaş ortalaması 36,5 (18–90) yıl idi. Hastaların %58'i kadındı. Hastalardan 97'sinin ek hastalığı yoktu, 77'sinin ise ek hastalığı mevcuttu. Hastaların 21'inde (%12,6) hipertansiyon, %5,7'sinde astım, %5,7'sinde osteoporoz, %5,7'sinde hepatit, %5,7'sinde hipertiroidi, %4,6'sında kronik böbrek yetmezliği (KBY) vardı. Asidoz derinliği ile hastanede kalış süresi arasındaki ilişki için pH, HCO₃⁻ ve ketonemi değerlendirildi. Ketonemi arttıkça hastanede kalış süresi istatistiksel olarak anlamlı şekilde uzamaktaydı (p<0,05). pH ve HCO₃⁻ ile süre arasında anlamlı bir ilişki bulunmadı. Potasyum replasmanına ihtiyaç duyan kişi sayısı 120 (%60,36) idi. Potasyum desteğine ihtiyaç duymayan kişi sayısı ise 54 (%31,04) olarak saptandı. Araştırmamıza dahil olan hastaların hastaneye en sık geliş nedenleri sırayla şunlardır: İlaç düzensizliği 96 kişi (%55), Evde şeker yüksekliği 17 kişi (%10), İlk başvuru/ yeni tanı 15 kişi (%9), Bulantı-kusma 12 kişi (%7), Yoğun bakım ilişkili 9 kişi (%5) ve enfeksiyonla başvuran (pnömoni, ÜSYE en sık sebep olmak üzere) 7 kişi (%4) mevcuttu. Cinsiyetler arasında çoğu parametrede anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak kadınlarda **potasyum (K)** ve **HbA1c** düzeyleri erkeklere göre anlamlı derecede yüksek saptanmıştır (p<0,05).

Sonuç: Çalışmamızda DKA'nın en sık nedeni ilaç tedavisine uyumsuzluk olarak bulundu. Bu bulgu literatür ile uyumludur. Hastaneye yatış nedenlerinden biri olan enfeksiyon oranı ise düşük görünmekle birlikte (%2–4 arası), klinik açıdan önemli bir tetikleyici olarak öne çıkmaktadır. Özellikle pnömoni ve üst solunum yolu enfeksiyonları DKA gelişimini kolaylaştırabilmektedir. Bu nedenle enfeksiyonun düşük sıklıkta olsa bile dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir. Tip 1 diyabetlilerde biyokimyasal bozukluklar daha ağırdır. Ketonemi ile hastanede kalış süresi arasındaki pozitif ilişki dikkat çekti bu durumun klinikte öngörü açısından faydalı olabileceğini düşünüyoruz. Potasyum replasmanına dair veriler yetersizdi fakat K replasman ihtiyacı olan hastaların klinik durumunun daha kritik olduğunu düşünmekteyiz. Kadınlarda K ve HbA1c düzeyleri anlamlı olarak yüksekti bu bulgu da kadınlarda metabolik bozukluğun daha ağır seyredebileceğini düşündürmektedir. DKA halen önemli bir acil endokrinolojik tablodur. Tip 1 diyabetliler daha ağır seyretmektedir. Toplum

genelinde diyabet hastalarının ilaç uyumu ve düzenli takip konusunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diyabetik Ketoasidoz, HbA1C.

SS 13: S.B.Ü PROF. DR. CEMİL TAŞÇIOĞLU ŞEHİR HASTANESİ ÜST GASTROİNTESTİNAL SİSTEM KANAMASI NEDENİYLE HASTANEYE YATIŞ YAPILAN HASTALARIN DEMOGRAFİK VERİLERİ VE RİSK FAKTÖRLERİNİN İNCELENMESİ

Sena DUYSAK¹, Yiğit Nazım BÜLBÜL¹, Ayşe Melek BAŞARAN¹, Yasemin GÖKDEN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları/Gastroenteroloji Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Ayşe Melek BAŞARAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp fakültesi Dönem 5 öğrencisi, basaranmelek753@gmail.com

Giriş ve Amaç: Üst gastrointestinal (GİS) kanama, klinik pratikte sık karşılaşılan ve hastaneye yatış gerektiren önemli bir tıbbi durumdur. Üst GİS kanaması ağızdan Treitz ligamentine kadar olan kanamalar olarak tanımlanır ve genellikle melena veya hematemez olarak ortaya çıkar ancak hızlı kanama vakalarında hematokezya da görülebilir. Hematemez kanlı kusma olarak tanımlanır ve üst GİS kanaması sebebiyle oluşur. Kan açık kırmızı renkte veya kahve telvesi görünümünde olabilir. Akut üst GİS kanama, 100.000 kişide 84-160 vaka ve yaklaşık %10'luk bir mortalite oranıyla tipik bir tıbbi acil durumdur. En sık nedeni gastroduodenal ülser, özofagus lezyonları, vasküler lezyonlar, anjiodisplazi gibi vasküler ektaziler, Mallory-weiss yırtıkları ve daha az sıklıkla neoplastik lezyonlardır. Bu çalışmada ise üst GİS kanamalarının risk faktörleri ve demografik özellikleri retrospektif bir çalışmayla incelenecektir.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamıza 2023 Ocak-2024 Ocak tarihleri arasında Sağlık Bilimleri Üniversitesi Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesine melena, hematemez veya hematokezya ile başvuran ve üst GİS kanama tanısı alan 150 hasta dahil edildi. Hastaların dosyaları retrospektif olarak değerlendirildi. SPSS programı ile verilerin analizi yapıldı. Retrospektif olarak kliniğimizde üst GİS kanaması tanısı alan olgular; yaş, cinsiyet, kullanılan ilaçlar, HGB, kanama yeri, kanama şiddeti, transfüzyon ihtiyacı, kanama türü, nüks sayısı, yatış süresi, ek hastalıklar, endoskopi bulgusu, sigara ve alkol kullanımı açısından değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmamıza dahil edilen hastaların sahip oldukları belirli risk faktörlerinin ve demografik özelliklerinin üst GİS kanaması ile ilişkisi değerlendirildiğinde antikoagülan/antiagregan ilaç kullanımının kanama yeri ile ilişkisi olduğu saptanmıştır ($p=0,018$). İlaç kullanmayan hastalarda kanama baskın olarak özofagus ve duodenum kaynaklı iken ilaç kullanan hastalarda mide baskındır. Hastalarda meydana gelen kanama türü kanama şiddeti ile anlamlı olarak ilişkilidir ($p=0,037$). Forrest 1a ve 1b gibi daha şiddetli kanamalarda hematemez ağırlıklı iken forrest 3 gibi daha az şiddetli vakalarda melena baskındır. Gastroenterolojik hastalıklar ile kanama şiddeti arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,02$). Forrest 3 grubunda gastroenterolojik hastalık daha az görülürken daha şiddetli kanama gruplarında hastalık varlığı daha yüksek orandadır. Hastaların kanama yerleri ile kanama şiddeti arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,001$). Forrest 1a-1b gibi daha şiddetli kanamaların özofagus ve mide-özofagus bileşkesinde yoğunlaştığı, forrest 3 grubu daha az şiddetli kanamaların ise mide ve duodenumda lokalize olduğu görülmüştür. Kanama şiddeti ile ülser arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p<0,001$). Forrest 1a-1b-2a-2b-2c şiddetindeki kanamalarda ülser sıklığı oldukça yüksektir ve doğrusal bir ilişki söz konusudur. Forrest sınıfı ne kadar ağırsa ülser bulunma ihtimali o kadar yüksektir. Sigara kullanımı ile kanama şiddet arasında ve alkol kullanımı ile kanama şiddeti arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$). Hastaların yaşları ile transfüzyon ihtiyacı arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0,001$). Hastaların yaşı arttıkça transfüzyon ihtiyacı da artmaktadır. Hastaların yatış süreleri ile transfüzyon ihtiyaçları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<0,001$). Yatış süreleri arttıkça transfüzyon ihtiyacı artmaktadır. Cinsiyet ve kanama şiddeti arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,610$).

Sonuç: Çalışmamızda belirli risk faktörleri ve demografik özelliklerin üst GİS kanaması tanısı alan hastalarda ön plana çıktığı ve kanama şiddeti, transfüzyon ihtiyacı, yatış süresi gibi parametrelerle ilişkili olduğu gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler: Gastrointestinal, kanama, ülser, forrest, hematemez, melena, transfüzyon

SS 14: SBÜ HAMİDİYE TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN TRANSPLANTASYON VE DONASYON ÜZERİNE BİLGİ DÜZEYİNİN ORGAN BAĞIŞI GÖNÜLLÜLÜK VE TUTUMLARI ÜZERİNE ETKİSİ

Sümeyra TAŞDEMİR², Esra PALA², Sudenur AKTAŞOĞLU², Serra CHASAN², Tolga GÜMÜŞ², Doç. Dr. Emre ATA¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sultan 2. Abdülhamid Han SUAM, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Ana Bilim Dalı, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi

Sorumlu Yazar: Tolga Gümüş, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, gumustolga.2613@gmail.com

Giriş ve Amaç: Organ bağışı, toplum sağlığı açısından önemli bir konudur. Bireylerin bu konudaki tutumları ve gönüllülüğü çeşitli faktörlerden etkilenebilir. Bu çalışmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerinin organ bağışı konusundaki bilgi düzeyinin organ donasyon gönüllülüğü üzerine potansiyel etkisinin araştırılmasıdır.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel olan çalışmamızın evrenini Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde eğitim gören tıp fakültesi 1,2,3,4 ve 6. sınıf öğrencileri oluşturdu. Veriler katılımcıların sosyodemografik özelliklerini, organ bağışı bilgi düzeyi ölçeği ve organ bağışı tutum ölçeği maddelerini içeren form ile internet üzerinden toplandı. Araştırma verileri uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 39'u (%55,7) kadın, 31'i (%44,3) erkek; 2'si 1. Sınıf (%2,9), 5'i 2. Sınıf (%7,1), 61'i 3. Sınıf (%87,1), 12'si 4.sınıf (%1,4), 1'i 6. Sınıf (%1,4) olmak üzere toplam 70 öğrenci katıldı. 64 öğrencinin (%91,4) sosyal güvencesi vardır. Öğrencilerin 13'ünün (%18,6) maddi durumunu iyi, 56'sı (%80) orta, 1'i (%1,4) kötü olarak işaretlemiştir.

Tablo 1. Spearman Korelasyon Matrisi

Değişken	1. Cinsiyet	2. Tutum	3. Bilgi Düzeyi	4. Kaçınıcı Sınıf	5. Maddi Durum	6. Sosyal Güvence
1. Cinsiyet	1.000	.088	.034	.231	.169	-.068
2. Tutum	.088	1.000	.100	.203	.317**	.120
3. Bilgi Düzeyi	.034	.100	1.000	-.043	-.174	.238*
4. Kaçınıcı Sınıfsınız?	.231	.203	-.043	1.000	.187	.078
5. Maddi Durumunuz?	.169	.317**	-.174	.187	1.000	.005
6. Sosyal Güvenceniz Var mı?	-.068	.120	.238*	.078	.005	1.000

Korelasyon katsayıları Spearman's rho'ya dayanmaktadır, * $p = 0.047$, ** $p = 0.007$.

Yapılan analizler sonucunda bilgi düzeyi ve sosyal güvence arasında ve maddi durum ile tutum arasında zayıf anlamlı korelasyon saptandı ($r = 0.238$ ve $p = 0.047$, $r = 0.317$ ve $p = 0.07$) Organ transplantasyon ve donasyon üzerine bilgi düzeyi ile organ bağışı tutum puanları arasında karşılaştırmalar sonucunda; bilgi düzeyi ile tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ($p = 0.412$) saptandı. Geri kalan parametreler arasında yapılan karşılaştırmalarda anlamlı bir korelasyon saptanmadı ($p > 0.05$).

Sonuç: Bu çalışmada bilgi düzeyi ile organ bağışına yönelik tutum arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bunun sebebi hastaların sosyokültürel geçmişi, mevcut motivasyon ve teşvik edici organizasyonların yetersizliği ve organ bağışının kamuoyunda yeterli yer edinmemesi ile ilişkilendirilebilir. Sosyal güvence ile bilgi düzeyi arasındaki zayıf pozitif ilişki çalışmaya katılan gönüllülerin tıp fakültesi öğrencisi olması nedeni ile genel popülasyona oranla daha yüksek bilgi düzeyine sahip olma ihtimaline bağlanabilir. Maddi durum ile tutum arasındaki zayıf pozitif korelasyon maddi durumun getirebileceği yüksek okur yazarlık ve farkındalık düzeylerine bağlanabilir. Organ bağışına yönelik pozitif tutumun arttırılabilmesi için gerek tıp fakültesi eğitiminde gerekse de kamuoyu bazında bilgilendirme faaliyetlerine ek olarak motivasyonu ve tutumu arttıracak programların oluşturulması pozitif etki verebilir.

Anahtar Kelimeler: Organ donasyonu, tutum, bilinç, gönüllülük, bilgi düzeyi

SS 15: İLERİ ANNE YAŞININ PERİNATAL SONUÇLARA ETKİSİ

İpek TANGÖR¹, Yağmur UZUN¹, Bihan Beyza ÖZBEY¹, Sude KARAKAYA¹, Sevim Özge ÖZDEMİR²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri Bölümü, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Bihan Beyza ÖZBEY, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2101001452@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Tıpta ileri anne yaşı 40 yaş ve üzeri gebeler için kullanılmaktadır. Kariyer, yaşam koşulları veya ART (yardımcı üreme teknikleri)'nin yaygınlaşması nedeniyle ileri anne yaşıyla daha sık karşılaşılmakta, gebelikte ilişkili riskler de artmaktadır. Çalışmalarda ileri yaş gebeliklerde hipertansiyon, GDM (gestasyonel diyabetes mellitus), postpartum hemoraji, prematüre doğum, preeklampsi, fetal anomali ve sezaryen oranlarının daha yüksek olduğu gösterilmiştir. Dolayısıyla ileri yaş gebelikler riskli kabul edilmektedir. Çalışmamızın amacı, bu gebelerde maternal ve neonatal sonuçları kontrol grubuyla karşılaştırmaktır.

Materyal ve Yöntem: Retrospektif kesitsel araştırmamızın çalışma grubunu 2010-2025 yılları arasında Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği'nde takip ve doğumu yapılan 40 yaş üstü gebeler; kontrol grubunu ise 20-40 yaş gebeler oluşturdu. Veriler hastane bilgi işlem sisteminden alındı. G-Power programıyla (Versiyon 3.1.9.7) %95 güç, %5 hata payı için minimum hasta sayısı her grup için 105 olarak hesaplandı (Etki büyüklüğü:0,5; I. Tip hata 0,05; II. Tip hata 0,95; Kullanılacak test: çift yönlü bağımsız 2 grup ortalaması karşılaştırması için t-testi). Çalışmaya 40 yaş üstü 106 gebe ve 110 kontrol olgusu dahil edildi.

Bulgular: Çalışma grubunda ortalama anne yaşı 42, kontrol grubunda 31 idi. Çalışma grubunda ortalama VKİ (vücut kitle indeksi) $30,1 \pm 4,5$; kontrol grubunda $29,3 \pm 4,3$ idi. Gravida sırasıyla $3,9 \pm 2,0$ ve $3,1 \pm 1,8$ olarak hesaplandı. Parite değerleri sırasıyla $3,1 \pm 1,4$ ve $2,6 \pm 1,3$ idi. ART kullanımı sırasıyla %1,3 ve %0 bulundu. Doğum ağırlığı açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı (ileri yaş: 3113 ± 520 g, kontrol: 3161 ± 543 g; $p=0,66$). Apgar skorları değerlendirildiğinde, 1.dakika Apgar skoru ileri yaş grubunda $6,8 \pm 1,1$, kontrol grubunda $7,0 \pm 1,0$ idi. Fark istatistiksel olarak sınırda anlamlıydı ($p=0,06$). 5.dakika Apgar skoru sırasıyla $8,0 \pm 0,7$ ve $8,2 \pm 0,6$ idi, bu fark istatistiksel olarak anlamlıydı ($p=0,007$). Preterm doğum oranı sırasıyla %23 ve %9 olarak bulundu, fark istatistiksel olarak anlamlıydı ($p=0,007$). Preeklampsi oranı sırasıyla %7 ve %6 idi ($p=0,77$), GDM oranı iki grupta da %4 idi ($p=1,00$). YYB (yenidoğan yoğun bakım) yatışı oranı sırasıyla %13 ve %11 olarak bulundu ($p=0,67$). Konjenital anomali sıklığı iki grupta da %0 idi ($p=1,00$). Bu sonuçlar, gebelik komplikasyonları açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir. Doğum şekli değerlendirildiğinde, ileri anne yaşı grubunda sezaryen oranı %66,7, kontrol grubunda %55,3 bulundu. Bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı ($p=0,11$). İleri anne yaşı grubunda olan 3 bebekte Down sendromu tespit edildi.

Sonuç: Literatürde ileri anne yaşının preeklampsi, GDM, sezaryen, YYBÜ ihtiyacı ve konjenital anomalilerde artışla ilişkili olduğu bildirilmektedir. Çalışmamızda ileri anne yaşı preterm doğum ve düşük 5.dakika Apgar skoru ile ilişkili bulundu. Preeklampsi, GDM, DDA(düşük doğum ağırlığı), YYBÜ ihtiyacı ve konjenital anomali açısından gruplar arasında fark saptanmadı. Sezaryen oranı ileri yaşta daha yüksekti ancak anlamlı değildi. Literatürde 40–44 yaşta preeklampsi sıklığının %110, ≥ 45 yaşta %216 arttığı; ≥ 50 yaşta sezaryen ve YYBÜ oranlarının yükseldiği bildirilmiştir. Meta-analizlerde ileri yaş gebeliklerde GDM'nin 2 kat, ≥ 45 yaşta sezaryen oranının 6 kat arttığı gösterilmiştir. Çalışmamızda ileri yaş grubunda

preterm doğum oranında anlamlı artış görüldü ($p=0,007$) ve 5.dakika Apgar skoru daha düşüktü. Sezaryen ve YYBÜ oranları ise uluslararası verilerle farklılık göstermektedir. Bu farklılığın merkezimizdeki düzenli takip ve obstetrik bakım kalitesiyle ilişkili olabileceğini düşünmekteyiz. Literatürde maternal VKİ, parite, kronik hastalıkların sonuçları etkilediği; kromozomal anomaliler ve maternal mortalitenin yaşla birlikte arttığı vurgulanmıştır. Bulgularımız, ileri anne yaşının perinatal bakımda özellikle preterm doğum riski nedeniyle dikkatle izlenmesi gerektiğini göstermektedir. Düzenli takip ve modern obstetrik yaklaşımlarla ileri anne yaşındaki gebeliklerde maternal ve neonatal komplikasyonların büyük oranda azaltılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, İleri anne yaşı, Gestasyonel diyabetes mellitus, Preeklampsi, Fetal anomali, Perinatal mortalite, Maternal morbidite

SS 16: ERİŞKİN AŞI POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN BİREYLERİN HASTALIK VE AŞI DURUMLARININ ANALİZİ: ÜÇÜNCÜ BASAMAK HASTANE ÖRNEĞİ

Mehmet Yeşilyaprak¹, Mehmet Söyler¹, Emirhan Mustafa Gündüz¹, Hatice Rümeysa Selvi², Seçil Günher Arıca²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Emirhan Mustafa Gündüz, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2101001455@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Aşılar, bağışıklık sistemini belirli patojenlere karşı hazırlayarak hastalıkların önlenmesini sağlayan biyolojik preparatlardır. Çocukluk döneminde yapılan aşıların koruyuculuğu zamanla azalabilir. Ayrıca, yaşlanma ve kronik hastalıkların artması, erişkinleri enfeksiyonlara karşı daha savunmasız hale getirir. Erişkin bağışıklama programları; enfeksiyonların önlenmesi, kronik hastalıklara bağlı komplikasyonların azaltılması ve toplum sağlığının korunması açısından kritik öneme sahiptir. Özellikle hepatit, pnömokok ve tetanoz gibi aşılar, kronik hastalığı olan veya ileri yaş bireyler için morbidite ve mortaliteyi düşürmede temel role sahiptir. Bu çalışmanın amacı, bir erişkin aşı polikliniğine başvuran bireylerin demografik özelliklerini, başvuru sıklığını, aşı tercihlerini ve kronik hastalık varlığının aşılamaya üzerindeki etkisini değerlendirmektir.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamıza hastanemiz Erişkin aşı polikliniğine 1 Ocak 2024-31 Aralık 2024 tarihleri arasında başvuran ve aşılanan tüm erişkin bireyler dahil edilecektir. Bu çalışmada erişkin aşı polikliniğinde 1 yıl boyunca aşılanan erişkinlerin sosyodemografik özellikleri, kronik hastalıkları, yapılan aşı çeşitleri ve aşı endikasyonları retrospektif olarak analiz edilecektir. Özellikle Diyabet, İKH (İskemik Kalp Hastalığı), KOAH (Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı) gibi risk grubunda olan bireyler ile 65 yaş üstü bireylerin hangi aşılarla aşılandığı incelenerek bağışıklanma durumlarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Veriler Microsoft Excel ortamından aktarılmış, Python (pandas) kullanılarak analiz edilmiştir. Sayısal değişkenler için ortalama, minimum ve maksimum değerler; kategorik değişkenler için sayı ve yüzde hesaplanmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda, erişkin aşı polikliniğine başvuran bireylerin büyük çoğunluğunu 65 yaş altı grup ve kadın cinsiyetteki hastalar oluşturmaktaydı. Erişkin Aşı polikliniğinde uygulanan aşıların oranları ve endikasyonu olan kronik hastalıklar sunulmuştur. Kronik hastalığı olan grupta Hepatit B (%16,9) ve Hepatit A Erişkin (%11,3) en sık uygulanan aşılar olmuştur. Kronik hastalığı olmayan grupta ise Hepatit B Erişkin aşısı (%80'in üzerinde) tek başına belirgin üstünlük göstermiştir. Çalışmamızda aşı dağılımı yaş gruplarına göre incelendiğinde, 65 yaş üstü bireylerde (n=799) en sık uygulanan aşının KPA 13 valanlı pnömokok aşısı olduğu görüldü (%66,8). Bunu sırasıyla Hepatit B (%7,1), pnömokok 23 valanlı (%2,1), mevsimsel influenza (%1,5) ve Td (tetanoz-difteri) (%0,5) takip etti. Buna karşılık, 65 yaş altı bireylerde (n=2327) en sık uygulanan aşının Hepatit B (erişkin) olduğu belirlendi (%39,8). Hepatit A (erişkin) (%27,8), KPA 13 valanlı pnömokok (%14,3), Td Adult (tetanoz-difteri) (%13,5) ve KKK (%10,1) aşıları daha düşük sıklıkta uygulandı. En sık uygulanan aşıların Hepatit B ve pnömokok olması, Türkiye erişkin bağışıklama programındaki önceliklerle uyumludur. Kronik hastalığı olanların oranının %95,8 gibi çok yüksek bulunması, bu grubun enfeksiyonlara karşı korunmasında erişkin aşı polikliniğinin kritik rolünü vurgulamaktadır.

Sonuç: Bu çalışma, erişkin aşı polikliniğine başvuran hastaların çoğunlukla kronik hastalığı olan, orta yaş grubundaki bireyler olduğunu ve en sık uygulanan aşıların Hepatit B ve KPA 13 Valanlı pnömokok olduğunu göstermektedir. Bulgular, kronik hastalığı bulunan erişkinlerin

düzenli aşılanmalarının önemini ve risk gruplarına özel bağışıklama stratejilerinin gerekliliğini desteklemektedir.

Anahtar kelimeler: Erişkin bağışıklama, hepatit B, pnömokok aşısı, kronik hastalık, retrospektif çalışma

SS 17: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BESLENME ALIŞKANLIKLARINA GÖRE BEDEN MEMNUNİYETSİZLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Barış Emre TUGAN¹, Taha Mert YAĞMUR¹, Havva Mihran TÜTÜNCÜ¹, Sila Güler¹, Kevser Rabia

ARSLAN¹, Selin Sude AYDOĞAN¹, Şevval AKTAŞ¹, Berna KARAKOYUN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, 3. Sınıf Öğrencisi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Üsküdar, İstanbul

Sorumlu Yazar: Kevser Rabia Arslan, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, 3. Sınıf Öğrencisi, 2201001026@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Sosyal medya kullanımı ile artan etkileşim, barınma-beslenme farklılıkları, çalışma koşulları ve/veya gelişen teknolojinin neden olduğu hareketsiz yaşam gibi faktörler bireylerin beden algılarını sorgulatmakta ve değiştirmektedir. Çalışmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerinin barınma koşulları dikkate alınarak beslenme alışkanlıklarına göre beden memnuniyetsizliklerinin karşılaştırılmasıdır.

Materyal ve Yöntem: Sağlık Bilimleri Üniversitesi (S.B.Ü.) Hamidiye Tıp Fakültesi 1., 2., ve 3. sınıflarda eğitim gören 111 gönüllü öğrencinin demografik ve antropometrik özelliklerine ilişkin veriler toplandı, beden kitle indeksleri (BKİ) hesaplandı. Öğrencilerin sağlıklı beslenme alışkanlıklarına yönelik tutumlarının değerlendirilmesinde sağlıklı beslenmeye ilişkin tutum ölçeği (SBİTÖ) ve sosyal görünüşleri ile ilgili kaygı düzeylerinin belirlenmesinde sosyal görünüş kaygısı ölçeği (SGKÖ) kullanıldı. İstatistiksel analizler SPSS 25.0 programı ile gerçekleştirildi. Çalışma S.B.Ü. Hamidiye Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (2025-05/03).

Bulgular: Katılımcıların %58,6'sı kadın olup, yaş ortalaması 20,86±1,42 yıl ve ortalama BKİ değerleri 22,52±3,77 kg/m²'dir. Katılımcıların %67,6'sı 3. sınıf öğrencisi iken; %14,4'ü 1. sınıf ve %18,0'i 2. sınıf öğrencisidir. Bu öğrencilerin %45,9'u öğrenci yurtlarında ve %41,4'ü aileleriyle birlikte yaşarken; sadece %12,6'sı öğrenci evlerinde yaşamaktadır. Katılımcıların ortalama SBİTÖ toplam puanı 74,59±11,0 ve SGKÖ toplam puanı ise 34,01±14,87 olarak bulunmuştur. Kadın katılımcıların olumlu beslenme (OB) alt ölçek puanları erkeklere göre daha yüksek saptanmıştır (p=0,020). Ayrıca, aileleriyle birlikte yaşayan öğrencilerin SBİTÖ toplam puanları ve OB ve kötü beslenme (KB) alt ölçek puanları öğrenci yurtları ve öğrenci evlerinde yaşayanlara göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur (sırasıyla; p=0,003, p=0,007, p=0,016). BKİ değerleri arttıkça beslenmeye yönelik duygu alt ölçek puanı anlamlı olarak azalmaktadır (p=0,032; r=0,204). SGKÖ toplam puanı ile SBİTÖ toplam, OB ve KB alt ölçek puanları arasında anlamlı olarak düşük düzeyde negatif yönlü bir ilişki saptanmıştır (sırasıyla; p=0,008, r=0,251; p=0,012, r=-0,237).

Sonuç: Sosyal görünüş kaygısı bireylerin sağlıklı beslenmeye yönelik tutumlarını ve yeme davranışlarını, özellikle olumlu/kötü beslenme eğilimleri ile duygusal yeme tutumları üzerinden anlamlı şekilde etkileyebilmektedir. Üniversite ortamında sağlıklı yaşamı teşvik eden, beden algısını destekleyici programların oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Barınma durumu, Beden algısı, Beslenme alışkanlığı, Sosyal görünüş kaygısı, Tıp öğrencileri

SS 18: ADRENAL İNSİDENTALOMALI HASTALARDA TRİGLİSERİD/GLUKOZ (TYG) İNDEKSİNİN KARDİYOVASKÜLER HASTALIK RİSKİYLE OLAN İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Najiba ORUJOVA¹, Aydan JABRAYILOVA¹, İlkin ISGANDARLI¹, Mine ADAŞ², Ahmet TARHAN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir hastanesi, Dahiliye, Endokrinoloji, İstanbul

Sorumlu Yazar: Najiba ORUJOVA, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2101001841@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Kaynak olarak kullandığımız makalelerde adrenal insidentelomalı hastaların kardiyovasküler hastalık açısından riskli grupta olduğu, Triglicerit/Glukoz (TyG) indeksinin kardiyovasküler risk faktörü olan insülin direncinin taramasında kullanıldığı belirtilmiştir. Biz ise çalışmamızda Triglicerit/Glukoz (TyG) indeksinin Adrenal İnsidentelomalı hastalarda kardiyovasküler hastalık riski açısından kullanılabilirliğini araştırmayı amaçlamaktayız.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamız retrospektif çalışma olup, çalışmamızın evrenini Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu hastanesinde Adrenal İnsidenteloma tanısı ile tedavi görmüş eksik ve/veya hatalı verisi olmayan tüm hastalar oluşturmaktadır. Veriler bu hastaların laboratuvar sonuçlarından (Glukoz, Triglicerit, HDL, LDL) elde edilmiştir. Araştırmamızın güvenilirliği açısından güç analizi yapılarak 60 sağ sağlıklı kişi kontrol grubu olarak hastalarımızla karşılaştırma amacıyla taranmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmamıza 140 adrenal insidentelomalı, 60 sağ sağlıklı birey olmak üzere toplam 200 kişiyi dahil ettik. Adrenal insidentelomalı bireylerin %71(99)'i kadın, %29(41)'u erkekti. 18-25 yaş arasındaki bireyler %2(1)'lik kısmı, 26-40 yaş arasındaki bireyler %11(16)'lik kısmı, 41-60 yaş arasındaki bireyler %57(80)'lik kısmı, 60 yaş üstü bireyler %30(43)'lük kısmı oluşturmaktadır. Glukoz değerleri 55-80 olan bireyler %15(22)'lik, 81-100 olan bireyler %41(58)'lik, 101-125 olan bireyler %26(37)'lik, 125 + olan bireyler %18(23)'lik kısmı oluşturmaktadır. Triglicerit değerleri 150 altı olan bireyler %56(79)'lik, 151-200 olan bireyler %26(36)'lik, 201-500 arası olan bireyler %18(25)'lik kısmı oluşturmaktadır. HDL değerleri 0-40 olan bireyler %20(28)'lik, 41-60 olan bireyler %63(88)'lük, 60+ olan bireyler %17(24)'lik kısmı oluşturmaktadır. LDL değerleri 0-100 olan bireyler %19(27)'luk, 101-130 olan bireyler %33(46)'lük, 131-160 olan bireyler %31(44)'lik, 160+ olan bireyler %17(23)'lik kısmı oluşturmaktadır. TG/GLU indeksi değerleri 8+ olan bireyler %4(6)'lük, 8-8.7 olan bireyler %35(49)'lik, 8.7 altında olan bireyler %61(85)'lik kısmı oluşturmaktadır. Sağ sağlıklı bireylerin %78(47)'i kadın, %22(13)'i erkekti. 18-25 yaş bireyler %38(23)'lik, 26-40 yaş bireyler %43(26)'lik, 41-60 yaş bireyler %13(8)'lik, 60+ yaş bireyler %6 (3)'lik kısmı oluşturmaktadır. Glukoz değerleri 55-80 olan bireyler %20(12)'lik, 81-100 olan bireyler %68(41)'lik, 101-125 olan bireyler %12(7)'lik, 125+olan bireyler %18(23)'lik kısmı oluşturmaktadır. Tüm bireylerin trigliserid değerleri 150 altıdır. HDL değerleri 0-40 olan bireyler %13(8)'lük, 41-60 arasında olan bireyler %65(39)'lik, 60+ olan bireyler %22(13)'lik kısmı oluşturmaktadır. LDL değerleri 0-100 olan bireyler %42(25)'lik, 101-130 olan bireyler %58(35)'lik kısmı oluşturmaktadır. TG/GLU indeksi değerleri 8+ olan bireyler %47(28)'lik, 8-8.7 olan bireyler %47(28)'lik, 8.7 altında olan bireyler %6(4)'lik kısmı oluşturmaktadır. Glukoz, trigliserit, LDL ve TG/GLU indeksi değerleri bakımından hasta ve sağlıklı gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir(p<0,001) HDL değeri bakımından hasta ve sağlıklı gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir(p=0,231). Hasta grubunda yaş, cinsiyet, glukoz, trigliserit, HDL, LDL değerleri ile TG/GLU indeksi arasında ilişki bulunmamıştır.

Sonuç: Glukoz, trigliserit, LDL ve TG/GLU indeksi değerleri bakımından hasta ve sağlıklı gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir($p<0.001$). TG/GLU indeksi Adrenal İnsidentaloma'lı hastalarda kardiyovasküler hastalık riskini hesaplamada kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Adrenal İnsidentaloma, Trigliserit/Glukoz indeksi, Kardiyovasküler risk

SS 19: PANDEMİ SONRASI DÖNEMDE AKUT ALT SOLUNUM YOLU ENFEKSİYONLU HASTALARIN DEMOGRAFİK VERİLERİ: 5 YILLIK TECRÜBEMİZ

Erdi Ceylani¹, Can Onur Kuş¹, Muhammet Emin Daştan¹, Bahadır Mert¹, Rabia Gönül Sezer Yamanel²
¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Pediatri Bölümü, İstanbul, Türkiye

Sorumlu Yazar: Erdi Ceylani, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2201001118@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Solunum sistemi enfeksiyonları çocukluk çağıının en sık görülen enfeksiyon hastalıklarıdır. Alt solunum yolu enfeksiyonları 5 yaş altı çocuklarda önemli bir mortalite ve morbidite nedenidir. Biz bu çalışmada, 2020 yılındaki pandemi kapanmasını takiben alt solunum yolu enfeksiyonlarının yıllara göre dağılımını, demografik verileri, klinik özelliklerini inceledik.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışmada 2020-2024 yıllarının Ekim, Kasım ve Aralık aylarında hastaneye başvurarak ICD (Uluslararası Hastalık Sınıflandırması) Kodu J22(Akut alt solunum yolu enfeksiyonu, tanımlanmamış) tanısı almış, 18 yaş altı hastalar değerlendirildi. Hastalar; yaş, cinsiyet, kronik hastalık varlığı, eşlik eden tanılar, ayaktan/yatarak tedavi durumu ve yatış süresi gibi parametreler açısından incelendi ve yıllara göre başvuru sayıları karşılaştırıldı. Aynı hastanın 3 hafta içindeki mükerrer başvuruları birleştirilerek tek kayıt olarak ele alındı. Verilerin analizi SPSS 27 ve Excel 2019 programlarıyla gerçekleştirildi, $p<0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Toplam 2623 hasta çalışmaya dahil edildi. 2021 ve 2022 yıllarında başvuru sayıları anlamlı şekilde artmış, 2020 ve 2024 yıllarında ise belirgin düşüş gözlemlenmiştir ($p<0,001$). Yıllar arasında cinsiyet ve kronik hastalık varlığı bakımından anlamlı farklılık saptanmamıştır (sırasıyla, $p=0,054$, $p=0,198$). 2021 yılında eşlik eden tanı varlığının 2020,2022 ve 2023 yıllarına göre daha az olduğu tespit edilmiştir($p<0,001$). 2024 yılında diğer yıllara göre en fazla oranda yatarak tedavi görüldüğü, 2020 ve 2021 yıllarında diğer yıllara göre en az oranda yatarak tedavi görüldüğü tespit edilmiştir($p<0,001$). Toplamda en sık eşlik eden beş tanı akut üst solunum yolu enfeksiyonları (%20,3), akut bronşiolit (%17,9), öksürük (%6,4), vitamin D eksikliği (%6,2) ve pnömoni (%4,3) idi. Kronik hastalıklar arasında en sık görülenler ise astım (%22,7), alerjik rinit (%19,7), epilepsi (%9,7), Down sendromu (%7,6) ve serebral palsi (%6,3) idi.

Sonuç: Bu çalışmada elde edilen veriler sonucunda akut alt solunum yolu enfeksiyonu tanısı alan çocuk hasta sayısı pandeminin ilk başladığı yıl olan 2020’de en düşük olarak gözlemlenmiştir. Fakat devamındaki yıl olan 2021 yılında en fazla hasta sayısı gözlemlenmiştir. Pandemi yılları olan 2020 ve 2021 yıllarında en az oranda yatarak tedavi ve tedavi süresi uygulanmıştır. Pandemi süresindeki okul kapanması, sokağa çıkma yasağı gibi izole yaşamının bağışıklık sistemine uyaran azaltıcı etkisi olduğu ve sonraki yıllarda enfeksiyonların daha çok ve daha şiddetli yaşanmasına sebep olduğu öngörülmüştür. Sonraki yıllarda yatan hasta oranlarında artış görülmüştür. Yıllara göre hasta sayısındaki değişiklikler, kış mevsimi solunum enfeksiyonlarının salgınlarının mevsimsel farklılık göstermesine bağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akut alt solunum yolu enfeksiyonu, çocuk, epidemiyoloji, pandemi

SS 20: S.B.Ü. ZEYNEP KAMİL KADIN VE ÇOCUK HASTALIKLARI EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİ JİNEKOLOJİ KLİNİĞİNİN LAPAROSKOPİK HİSTEREKTOMİ DENEYİMLERİ

Yağmur Türk¹, Gizem Akay¹, Gülce As¹, Özge Emine Aytekin¹, Sadık Şahin², Aylin Çakıroğlu Eser²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim Araştırma Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Gülce As, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2101001404@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Histerektomi, jinekolojik operasyonlar içerisinde en sık yapılan ameliyattır. Histerektomi hastaya göre abdominal, vajinal veya laparoskopik olarak yapılır. Laparoskopik histerektominin daha az hastanede kalış süresi, daha az kan kaybı ve daha çabuk iyileşme süresiyle abdominal histerektomiye üstün olduğu gösterilmiştir. Abdominal histerektomiye göre daha ufak kesilerden trokarlarla yapılan laparoskopik histerektomi estetik açıdan da hasta memnuniyetini sağlamaktadır. Bu çalışmada Zeynep Kamil Hastanesi jinekoloji kliniğinde 2024 yılında laparoskopik histerektomi yapılan hastaların endikasyonlarının ve klinik sonuçlarının retrospektif olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamıza 2024 yılında Zeynep Kamil Hastanesi jinekoloji kliniğinde çeşitli endikasyonlar nedeniyle laparoskopik histerektomi ameliyatı yapılan, 18-55 yaş aralığında, 200 kadın hasta dahil edildi. Hastaların dosyaları retrospektif olarak değerlendirildi. SPSS programı kullanıldı, veriler ortalama, median (min-max) şeklinde belirtildi. Retrospektif olarak kliniğimizde uygulanan laparoskopik histerektomi olgularının; yaş, vki, gravida, parite, geçirilmiş sezaryen ve jinekolojik operasyon öyküleri, operasyon süreleri, endikasyonları, preoperatif ve postoperatif hemoglobin değerleri, komplikasyonları, hastanede kalış süreleri ve kan transfüzyon ihtiyaçları değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmamıza dahil edilen hastaların; yaş ortalaması 47(22-55), vki değerlerinin ortalaması 27,4 (18,8-48,9), gravida ortalaması 3 (0-9), parite ortalaması 2 (0-9), preoperatif hemoglobin ortalaması 12,1, postoperatif hemoglobin ortalaması 10,5, hemoglobin düşüşü ortalaması 1,56, ortalama operasyon süresi 90 dk (45-285), hastanede kalınan gün ortalaması 3 (2-14)'tür. En sık laparoskopik histerektomi endikasyonu anormal uterin kanama, 2.sıklıkta myom, 3.sıklıkta ise endometrium kanseri bulunmuştur. Çalışmaya dahil edilen 200 hastadan 1'i preoperatif kanama, 2'si postoperatif kanama geçirmiştir. Postoperatif kanama geçiren hastalar takip edilmiş ancak tekrar opere olması gerekmemiştir. Çalışmaya dahil edilen 200 hastanın 5'ine postoperatif kan transfüzyonu gerekmiştir. Çalışmadaki 200 hastanın 9'u daha önce myomektomi operasyonu geçirmiştir.

Sonuç: Çalışmalarda laparoskopik histerektominin komplikasyon oranının, hastanede kalış süresinin, postoperatif kan transfüzyonu ihtiyacının, hemoglobin düşüşünün daha az olması yönlerinden diğer cerrahi türlerine göre daha güvenilir bir teknik olduğu ve en sık endikasyonunun da anormal uterin kanama olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Laparoskopik histerektomi, jinekoloji.

SS 21: OBEZ BİREYLERDE VİSSERAL ADİPOZİTE İNDEKSİ (VAI) İLE TİP 2 DİYABET ARASINDAKİ İLİŞKİ

Arif Seha HAMARAT¹, Sinan NACAR¹, Orkide KUTLU²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Arif Seha HAMARAT, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, hamaratarifseha@gmail.com

Giriş ve Amaç: Obezite, yağ dokusunun aşırı artışıyla karakterize, metabolik ve sistemik sonuçları olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. T2DM (Tip 2 diyabet), insülin direnci zemininde gelişen, erişkin çağın en yaygın diyabet formudur ve giderek artan küresel yüküyle önlenabilirlik ve erken tanı stratejilerine ihtiyaç doğurmaktadır. VAI (Visseral Adipozite İndeksi), BMI (Body Mass Index), bel çevresi, trigliserid ve HDL kolesterol parametrelerinden türetilen pratik bir ölçüt olup visseral yağlanmanın bir vekili olarak T2DM risk değerlendirmesinde kullanılabilirliği ile dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın amacı, obez bireylerde VAI ile T2DM varlığı arasındaki ilişkinin incelenmesi ve VAI'nın T2DM risk sınıflamasındaki ayırıcı gücünün değerlendirilmesidir.

Materyal ve Yöntem: Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi obezite polikliniklerine başvuran yaşları 18-65 arasında olan 219 hastadan retrospektif olarak derlenen veri setinde, (VKİ>30 kg/m²) olan 203 obez hasta analiz edildi. Demografik ve laboratuvar verileri (trigliserid, HDL kolesterol) laboratuvar bilgi yönetim sisteminden elde edildi. VAI, kadın/erkek için ilgili formüller kullanılarak (bel çevresi, BMI, TG ve HDL'den) yeniden hesaplanarak doğrulandı. VAI değerleri incelendiğinde dağılımın sağa çarpık olduğu ve normalite testinde (Shapiro-Wilk, p<0,001) normal dağılıma uymadığı görüldü. Bu nedenle gruplar arası karşılaştırmalarda parametrik olmayan Mann-Whitney U testi tercih edildi. T2DM ile VAI arasındaki ilişki analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen toplam 203 obez bireyin ortalama BMI değeri ise 39,9±7,6 kg/m² olarak saptandı. Katılımcıların 87'sinde (%42,9) Tip 2 Diyabet (T2DM) bulunurken, 116'sında (%57,1) T2DM yoktu. DM varlığına göre gruplar karşılaştırıldığında, VAI değerlerinin anlamlı biçimde farklılaştığı saptandı. Diyabeti olmayan grupta medyan VAI 1,84 iken, diyabeti olan grupta bu değer 2,41 idi. Mann-Whitney U testi sonucunda bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu (U=6385, p=0,00123). Bu bulgu, T2DM varlığında VAI'nin daha yüksek düzeylerde seyrettiğini göstermektedir. Özetle, elde edilen bulgular VAI'nin T2DM ile ilişkili olduğunu güçlü biçimde ortaya koymaktadır.

Sonuç: Bulgular, VAI yüksekliğinin T2DM varlığı ile ilişkili olduğunu ve BMI'dan bağımsız bir katkı sunduğunu göstermektedir. Literatürde visseral yağlanmanın metabolik bozukluklar ve T2DM ile yakın ilişkisi bildirilmiştir; VAI'nin kolay uygulanabilirliği, özellikle birincil basamakta çoklu belirteçli yaklaşımlara entegre edilmesini rasyonel kılar.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Visseral Adipozite İndeksi, Tip 2 Diyabet

SS 22: KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ VE DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TEMEL YAŞAM DESTEĞİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Sude Nur Siviş¹, Berken Damar¹, Bora Oymak¹, Enes Keskin¹, Candaş Köseoğlu¹, Öner Bozan²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Sude Nur Siviş, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2401001740@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Hastane dışı ani kardiyak arrest (HDKA), dünya genelinde yüksek mortalite oranlarına sahip kritik bir acil durumdur. Sağkalım oranlarını belirleyen en önemli faktör, olay anında çevrede bulunanların erken ve etkin temel yaşam desteği müdahalesidir. Sağlık alanında eğitim alan öğrencilerin, TYD konusunda toplumdan daha bilgili olmaları beklenir. Bu çalışmanın amacı, tıp ve dış hekimliği birinci sınıf öğrencilerinin TYD bilgi düzeylerini değerlendirmek ve eğitimlerinin ilk yılında bu iki grup arasında bir bilgi farkı olup olmadığını saptamaktır.

Materyal ve Yöntem: Bu araştırma, prospektif, kesitsel ve tanımlayıcı bir anket çalışması olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın popülasyonunu, 2024-2025 akademik yılında ilgili üniversitenin tıp ve dış hekimliği fakültelerinde birinci sınıf öğrencisi olan, 18 yaşından büyük ve gönüllü bireyler oluşturmuştur. Gerekli minimum örneklem büyüklüğü, %80 güç (1-β), %5 anlamlılık düzeyi (α) ve 0,5'lik orta etki büyüklüğü (Cohen's d) hedeflenerek RStudio (v4.1) programındaki "pwr" paketi ile hesaplanmıştır. İki bağımsız grubun ortalamalarını karşılaştırmak için, her grupta en az 64 olmak üzere toplam 128 katılımcıya ulaşılması gerektiği saptanmıştır. Veriler, 8 Mayıs 2025 – 2 Haziran 2025 tarihleri arasında, online anket aracılığıyla toplanmıştır. Katılımcılar 4 soruluk demografik veri formu ERC kılavuzları temel alınarak hazırlanmış, TYD bilgi düzeyini ölçen 15 soruluk çoktan seçmeli bilgi formu doldurmuştur. Çalışmadan elde edilen veriler, SPSS 21.0 programı ile analiz edildi. Verilerin normal dağılıma uyup uymadığı Shapiro-Wilk testi ile kontrol edildi. Buna göre, sürekli değişkenler ortanca (en küçük: en büyük) değerlerle, kategorik değişkenler ise sayı ve yüzde olarak gösterildi. İki grup arasındaki farkları incelemek için Mann-Whitney U testi, kategorik veriler için ise Pearson ki-kare testi kullanıldı. $p < 0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Araştırmaya toplam 178 tıp ve dış hekimliği fakültesi öğrencisi katılmıştır. Bu katılımcıların 65'i (%36,5) Tıp Fakültesi, 113'ü (%63,5) ise Dış Hekimliği Fakültesi öğrencisidir. Tüm katılımcıların medyan yaşı 19 (minimum: 18, maksimum: 24) olarak saptanmış ve iki fakülte arasında yaş açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p=0,193$). Benzer şekilde, gruplar arasında cinsiyet dağılımı açısından da anlamlı bir fark gözlenmemiştir ($p=0,554$). Katılımcıların daha önce Temel Yaşam Desteği (TYD) eğitimi gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlıdır. Dış hekimliği öğrencilerinde bu oran %99,1'i, tıp öğrencilerinde %81,5'tir ($p < 0,05$). Öğrencilerin 15 soruluk TYD bilgi anketine verdikleri doğru yanıt oranları fakültelere göre karşılaştırılmıştır (Tablo 2). Analiz sonucunda, 15 sorunun 10'unda iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Anlamlı fark saptanan bu soruların tamamında, Dış Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin doğru cevap verme oranı Tıp Fakültesi öğrencilerinden daha yüksek bulunmuştur.

Sonuç: Bu çalışma, tıp ve dış hekimliği fakültelerinin birinci sınıf öğrencileri arasında TYD bilgi düzeylerinde anlamlı farklar olduğunu ortaya koymuştur. Dış hekimliği öğrencileri, hem okul içi hem de dışı eğitim alma oranları bakımından daha avantajlı görünmekte ve TYD bilgi sorularında daha başarılı performans sergilemektedir. Elde edilen bulgular, TYD eğitiminin tüm

sağlık alanlarında daha erken, kapsamlı ve standartlaştırılmış şekilde verilmesinin gerekliliğine işaret etmektedir. Bu sayede, geleceğin sağlık profesyonellerinin acil durumlarda daha etkin müdahale edebilme kapasiteleri artırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Temel yaşam desteği, tıp fakültesi, diş hekimliği fakültesi

SS 23: NON ST ELEVASYONLU MİYOKARD ENFARKTÜS HASTALARINDA YAVAŞ AKIM FENOMENİ İLE ÜRİK ASİT/ALBÜMİN DEĞERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Merzan BİNGÖL¹, Mustafa ŞAKACI¹, Dilara BAYIK¹, Osman Cevher EKEN¹, Mehmet Fatih YILMAZ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, Dönem 5 Öğrencisi, İstanbul

²Yeditepe Üniversitesi Koşuyolu Hastanesi, Kardiyoloji ABD, İstanbul

Sorumlu Yazar: Merzan Bingöl, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, Dönem 5 Öğrencisi, merzanbingol@gmail.com

Giriş ve Amaç: Koroner yavaş akım fenomeni (KYP), belirgin epikardiyal darlık olmaksızın distal koroner damarların opasifikasyonunun gecikmesiyle karakterize edilen bir anjiyografik bulgudur. KYP tanısı genellikle koroner anjiyografide TIMI (Thrombolysis In Myocardial Infarction) akım skoru ile konur. TIMI skoru, koroner arterlerdeki kan akımını değerlendiren bir sistemdir; 0, akımın tamamen durduğunu, 3 ise normal akımı ifade eder. KYP tanısında genellikle TIMI 2 veya daha düşük skorlar görülür. No-reflow fenomeni ise reperfüzyona rağmen yeterli mikrovasküler akımın sağlanamaması durumudur ve KYP ile benzer patofizyolojiye sahiptir. Serum albümin, anti-inflamatuar ve antioksidan özellikleriyle damar sağlığı açısından önemlidir. Ürik asit ise inflamasyon ve oksidatif stres yoluyla ateroskleroz riskini artırır. Bu çalışmada, NSTEMI hastalarında ürik asit/albumin oranının (UAR), koroner yavaş akım fenomeni ile ilişkisi araştırılmıştır.

Materyal ve Yöntem: Bu retrospektif gözlemsel çalışma, 1 Ocak 2020 ile 1 Ocak 2025 tarihleri arasında Siyami Ersek Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kardiyoloji Kliniği'nde takip edilen, NSTEMI tanısı almış 72 hastayı kapsamaktadır. Çalışmaya yalnızca Non-ST elevasyonlu miyokard enfarktüsü (NSTEMI) olan hastalar dahil edilmiştir. ST elevasyonlu miyokard enfarktüsü (STEMI) geçiren hastalar, 18 yaşından küçük ve 90 yaşından büyük bireyler dışlanmıştır. Hastaların demografik verileri, laboratuvar bulguları ve anjiyografik verileri geriye dönük olarak hasta dosyalarından elde edilmiştir. Ürik asit/albumin oranı (UAR), KYP ile olan ilişkisini değerlendirmek amacıyla analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya alınan NSTEMI hastalarının demografik özellikleri, klinik ve laboratuvar parametreleri Tablo 1'de gösterilmiştir. Çalışmaya dahil edilen 72 hastanın 38'inde TIMI (Miyokard enfarktüsünde tromboliz) skoru 0-1(koroner akımı noreflow), 21'inde TIMI skoru 2 (koroner yavaş akım fenomeni) 13'ünde ise TIMI skoru 3 (koroner akımı normal) bulunmuştur. Çalışmada UAR ile yavaş akım fenomeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmedi. Ancak hem noreflow hem de yavaş akım fenomenine sahip olan hastalarda GFR (Glomerüler Filtrasyon Hızı) değeri koroner akımı normal olan hastalara göre daha düşük bulundu ($p<0,05$).

Sonuç: Bu çalışmada, NSTEMI tanısı almış hastalarda ürik asit/albumin (UA/A) oranı ile koroner akım bozukluğunu yansıtan TIMI akım skoru arasındaki ilişki incelendi. Bulgular, UA/A oranının TIMI skorlarıyla istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki göstermediğini ortaya koydu. Literatürde ürik asit ve albuminin kardiyovasküler hastalıklarla ilişkili olduğu gösterilmiş olsa da bu iki parametrenin oranı olan UA/A'nın koroner mikrosirkülasyon üzerindeki etkisi henüz netleşmemiştir. Bu çalışmada anlamlı bir ilişki bulunamaması; sınırlı örneklem büyüklüğü, hastaların heterojen komorbid durumları ve biyokimyasal değişkenlik gibi faktörlerden kaynaklanmış olabilir. Ayrıca, koroner yavaş akım ve no-reflow gibi fenomenlerin yalnızca biyobelirteçlerle açıklanamayacak kadar çok faktöre bağlı, kompleks mekanizmaları içerdiği unutulmamalıdır. Bu nedenle, UA/A oranı tek başına güvenilir bir öngörücü olmayabilir. Sonuç olarak, bu çalışmada UA/A oranı ile TIMI akım skoru arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. UA/A'nın prognostik değeri hakkında daha net sonuçlara ulaşmak için daha büyük, kontrollü ve prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Tablo 1. Hastaların demografik, klinik ve laboratuvar parametreleri

	Noreflow (n=38)	Slow-flow (n=21)	Normal (n=13)	p değeri
Yaş	66 ± 11	66 ± 12	62 ± 16	0,58 [†]
Cinsiyet (Erkek, %)	31 (81,6)	14 (66,7)	9 (69,2)	0,39 [§]
Sigara İçiciliği (%)	13 (38,2)	9 (52,9)	7 (53,8)	0,48 [§]
DM (%)	22 (57,9)	10 (47,6)	6 (46,2)	0,65 [§]
Ürik Asit (mg/dL)	6,28 ± 2,04	6,11 ± 1,64	6,77 ± 2,36	0,64 [†]
Albümin (g/dL)	3,75 ± 0,46	3,87 ± 0,4	4,02 ± 0,58	0,22 [†]
UA/A (mg/g)	1,6 (0,73-4,03)	1,5 (0,97-2,76)	1,63 (0,8-3,65)	0,88 [‡]
Açlık Kan şekeri (mg/dL)	153 (74-482)	126 (89-315)	108 (93-406)	0,21 [‡]
GFR (ml/dk/1.73 m ²)	81,14 (13,3-120,54)	82,31 (39,66-124,91)	98,03 (89,6-113,73)	0,012 ^{‡*}
Sodyum (mg/dL)	138 (125-145)	137 (127-143)	136 (125-142)	0,51 [‡]
Potasyum (mg/dL)	4,22 (3,45-7,9)	4,25 (3,6-5,11)	4,12 (3,62-5,2)	0,4 [‡]
AST (mg/dL)	29 (9-1109)	33 (11-213)	33 (15-300)	0,89 [‡]
ALT (mg/dL)	22 (5-1876)	18 (10-73)	24 (8-88)	0,73 [‡]
LDL kolesterol (mg/dL)	98 ± 40	106 ± 40	105 ± 32	0,72 [†]
HDL kolesterol (mg/dL)	36 (23-59)	41 (22-61)	35 (28-53)	0,46 [‡]
Trigliserit (mg/dL)	145 (36-447)	128 (65-288)	107 (72-156)	0,07 [‡]
Hemoglobin (g/dL)	13,5 (9,5-17,1)	13,9 (7,5-141,1)	13,4 (8,4-16,3)	0,68 [‡]
Kreatinin (mg/dL)	1 (0,54-4,2)	0,87 (0,61-1,5)	0,73 (0,63-2,49)	0,09 [‡]

*p<0,05, [§]Ki kare testi, [†]Tek yönlü ANOVA testi, [‡]Kruskal-Wallis testi, DM, Diabetes Mellitus; UA/A, Ürik Asit/Albümin Değeri; GFR, Glomerüler Filtrasyon Hızı; AST, Aspartat Aminotransferaz; ALT, Alanin Aminotransferaz; LDL kolesterol, Düşük Dansiteli Lipoprotein Kolestrolü; HDL kolesterol, Yüksek Dansiteli Lipoprotein Kolestrolü. *p<0,05, [§]Ki kare testi, [†]Tek yönlü ANOVA testi, [‡]Kruskal-Wallis testi, GFR, Glomerüler Filtrasyon Hızı; LDL kolesterol, Düşük Dansiteli Lipoprotein Kolestrolü; HDL kolesterol, Yüksek Dansiteli Lipoprotein Kolestrolü; AST, Aspartat Aminotransferaz; ALT, Alanin Aminotransferaz

Anahtar Kelimeler: NSTEMI, Ürik Asit, Albümin, Yavaş Akım Fenomeni

SS 24: KRONİK MİYELOSİTER LÖSEMİ TANILI HASTALARIN TANI ANINDAKİ DEMOGRAFİK, KLİNİK VE LABORATUVAR ÖZELLİKLERİNİN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşe Nur ÖZDER¹, Hude AFAŞ¹, Firdes KAMÇICI¹, Sude Nur SİVİŞ¹, Fehmi HİNDİLERDEN², Eren ARSLAN DAVULCU²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 Öğrencisi, İstanbul

²Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Hematoloji Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hude AFAŞ, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 Öğrencisi, nouralhuda834@gmail.com

Giriş ve Amaç: Lösemi, hematolojik bir malignitedir. Hastalığın sürecine göre akut/kronik, köken aldığı hücre popülasyonuna göre miyeloid/lenfoid olarak sınıflandırılmaktadır. Kronik miyeloid lösemi (KML), pluripotent miyeloid kökenli hücrelerin klonal bir hastalığı olup t(9;22)(q34;q11) tarafından tetiklenir. Translokasyon sonucu oluşan BCR-ABL1 füzyon geni granülositlerin kontrolsüz çoğalmasına neden olan bir tirozin kinazı sürekli aktif hale getirir. KML; kronik, akselere, blastik olarak 3 evrede seyreder. Tanı PCR ile konur. Tedavide sırasıyla tirozin kinaz inhibitörleri olan imatinib, dasatinib ve nilotinib kullanılır.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamız Ocak 2018- Ocak 2025 tarihleri arasında SBÜ Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde KML tanısı alan 72 yetişkin hastanın demografik verileri ve tanı anındaki lökosit (/mm³), nötrofil (/mm³), nötrofil (%), bazofil (/mm³), bazofil (%), eozinofil (/mm³), eozinofil (%), monosit (/mm³), monosit (%), hemoglobin (g/dL), trombosit (/mm³), LDH (U/L), periferik kandaki blast oranı, ultrasonla ölçülen dalak boyutu (mm), b12 vitamini (pmol/L), kemik iliği blast oranı, EUTOS, SOKAL ve Euro-Hasford skoru değerleri, mevcut ve önceki tedavileri; yanıt durumu (hematolojik, moleküler, sitogenetik) verileri Probel sisteminden alınarak yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 paket programıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tip I hata oranı (α) 0,05'tir.

Bulgular: Çalışmaya toplam 72 hasta dahil edildi. Hastaların 37'si kadındı (%51,39). Yaş ortalaması 53,5 (min: 21 – max: 97 yıl) olarak bulundu. Hastaların tamamı kronik fazdaydı. Hastalar tanı yaşına göre 60 yaş altı (n=50, %69,4) ve 60 yaş üzeri (n=22, %30,6) olarak iki gruba ayrıldı. 60 yaşından önce tanı alan hastalarda sağkalım oranı %92 (ex: 4, sağ: 46) iken 60 yaş ve üzerinde tanı alan hastalarda bu oran %72,7 (ex: 6, sağ: 16) olarak hesaplandı (tablo 1). 60 yaşın altında tanı alan hastaların sağkalımı istatistiksel anlamlı olarak daha yüksek bulundu (long-rank testi, p=0,0029). Hastaların mevcut tedavileri incelendiğinde 57 hastanın (%79,2) ilk basamak İmatinib tedavisi aldığı görüldü. İkinci basamak nilotinib tedavisi alan 7 hasta (%9,8) üçüncü basamak bosutinib tedavisi alan 5 hasta (%7) ve dördüncü basamak dasatinib tedavisi alan 3 hasta (%4,2) olduğu tespit edildi. Hematolojik yanıt ile lökosit düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (r=0,373, p=0,027). Hematolojik yanıt ile moleküler yanıt arasında güçlü bir ilişki olduğu görülmüştür (p<0,001). Tam hematolojik yanıt elde eden hastalarda moleküler yanıt oranı da anlamlı düzeyde yüksektir. EUTOS skoru ile moleküler yanıt arasında anlamlı bir ilişki gözlenmiş; yüksek riskli hastaların daha düşük moleküler yanıt oranlarına sahip olduğu belirlenmiştir (p<0,001).

Sonuç ve Öneriler: Yaş faktörü: ≥ 60 yaş grubunda sağkalımın belirgin derecede düşük olması, bu hasta grubunda daha yakın takip ve kişiselleştirilmiş tedavi yaklaşımlarının gerekli olduğunu göstermektedir. Erken hematolojik yanıtın önemi: Hematolojik yanıt ile moleküler yanıt arasındaki güçlü ilişki göz önüne alındığında, tedavi başarısının erken evrede hematolojik yanıt ile öngörülebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle erken dönemde yanıt değerlendirmeleri düzenli yapılmalıdır. Risk skorlarının kullanımı: EUTOS skorunun moleküler yanıt ile uyumlu olması, klinik pratikte hasta prognozunu öngörmede değerli olabileceğini göstermektedir. Yeni

tanı alan hastalarda bu skorlamaların rutin kullanımının faydalı olacağı düşünülmektedir. Gelecek çalışmalar: Daha geniş hasta serileri ve uzun süreli takipler ile farklı TKI'lerin etkinliği, yan etki profilleri ve sağkalıma katkıları karşılaştırılmalıdır.

Anahtar kelimeler: kronik miyeloid lösemi, sağkalım, risk faktörleri, tirozin kinaz inhibitörleri

SS 25: HİPOTİROİDİZİ OLAN HASTALARDA TSH SEVİYELERİ İLE KARDİYAK RİSK FAKTÖRLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sümeyye Çilingir¹, Muhammet Ali Budak¹, Süleyman Dindar¹, Mehmet Yücel¹ Özgür Altun²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Hastanesi, Dahiliye Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Sümeyye ÇİLİNGİR, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, sumeyyecilingir196@gmail.com

Giriş ve Amaç: Tiroit hormonu metabolik süreçler üzerinde geniş etkilere sahiptir. Hipotiroidizm ise tiroit hormonunun eksikliğine bağlı olarak ortaya çıkan klinik tablodur ve kardiyovasküler hastalıklar için önemli bir risk faktörü olarak kabul edilir. Ancak TSH düzeylerindeki değişimlerin, kardiyovasküler risk faktörleri ile ilişkisi tam olarak aydınlatılamamıştır. Bu çalışmanın amacı, hipotiroidisi olan hastalarda TSH seviyeleri ile kardiyak risk faktörleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Materyal ve Yöntem: Analitik tipte retrospektif bir çalışma olan araştırmamız Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu hastanesine gelen 6338 hastanın verileri kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Hastanesi Etik Kurulundan (Tarih: 06.03.2025, Kayıt no: 25/184) onay alınmıştır. Veriler SPSS paket 27 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Hastalar hipotiroidisi olan (%39,7) ve olmayan (%60,3) şeklinde iki gruba ayrılmıştır. Araştırmaya dahil edilen hastaların %70,5 kadın, %29,5 erkektir. Hastaların %16,7 sinde Hiperlipidemi, %56,6 sında Hipertansiyon, %91 inde Diyabet mevcuttur. Hipotiroidi ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kadın cinsiyetinde hipotiroidi sıklığı (%47,86) erkek cinsiyetinden (%2028) daha sık olarak tespit edilmiştir ($p<0,001$). Hipotiroidili hastalarda; Hiperlipidemi görülme oranı (%24,66) sağlıklı hastalara göre (%11,38), Hipertansiyon görülme oranı (%63,78) sağlıklı hastalara göre (%51,8), Diyabet görülme oranı (%92,93) sağlıklı hastalara göre (%89,76) anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. ($p<0,001$) T4 ile yaş arasında pozitif yönlü çok zayıf şiddette korelasyon saptanmıştır. ($p<0,001$ $R=0,049$). T4 ile; LDL arasında ($p<0,001$ $R=-0,140$), total kolesterol arasında ($p<0,001$ $R=-0,145$), ve trigliserit arasında ($p<0,001$ $R=-0,069$) negatif yönlü çok zayıf şiddette korelasyon saptanmıştır. TSH ile; LDL arasında ($p<0,001$ $R=0,065$), total kolesterol arasında ($p<0,001$ $R=0,082$), trigliserit arasında ($p<0,001$ $R=0,081$) pozitif yönlü çok zayıf korelasyon saptanmıştır. Hipotiroidili olma durumu; Hiperlipidemi için riski 1,98 kat artırır. ($p<0,001$). LDL yüksekliği ile hipotiroidili olma durumu arasında anlamlı ilişki saptanmıştır ($p=0,016$).

Tablo 1. Hipotroidi olan ve olmayan hastalar arasında karşılaştırmalar

	Hipotroidi olmayan (n:)	Hipotroidi olan n:	p
Kadın n(%)	1434 (61)	54 (2.3)	0.213
Erkek n(%)	793 (34)	39 (1.6)	
Yaş yıl ± SD	50.12 (15.41)	54.47 (14.05)	
Ek hastalıkları			
DM VAR	1994 (85.9)	88 (3.8)	0.202
DM YOK	233 (10)	6 (0.2)	

HT VAR n(%)	1053 (45.3)	55 (2.3)	0.033
HT YOK n(%)	1174 (50.6)	39 (1.7)	
HL VAR n(%)	187 (8)	15 (0.6)	0.011
HL YOK n(%)	2040 (87.9)	79 (3.4)	
TSH(BİRİMLER)(25 th -75 th)	1,74(1.2-2,4)	10,1(7,4-15,0)	0,001 ^a
FT4	1,20 (1.08-1.29)	1,015 (0.87-1.16)	<0,001
HDL	53,38 (43-61)	52,24 (43-59.5)	0,424
TGA	94,104 (72-117)	108,936 (78-119)	<0,001
LDL	109,31 (87-130)	118,127 (91.5-141.5)	0,011
TOTAL KOL	181,51 (155-204)	192,159 (160-222.5=	0,008

Sonuç: Çalışmamızın sonuçları, hipotiroidi tanısı bulunan bireylerde kardiyovasküler risk faktörlerinin anlamlı ölçüde arttığını ortaya koymaktadır. Düşük tiroit hormon seviyeleri endotel disfonksiyonu, kan basıncındaki değişiklikler, hemostatik anormallikler ve insülin direnci gibi birçok mekanizma yoluyla ateroskleroz oranını ve yayılmasını arttırmaktadır. Elde edilen bulgular, Tiroid fonksiyonlarındaki bozulmaların; metabolik sendrom, aterosklerotik süreç gibi ek hastalıklar açısından önemli bir predispozan faktör olabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar kelimeler: Hipotiroidizm, Kardiyovasküler Hastalık, Dislipidemi, Risk faktörleri

SS 26: DÜNYADA TAŞIYICI ANNELİK UYGULAMALARI

Kerem KOCAKUŞAK¹, Göktuğ KARAKAYA¹, Mehmet Ali ARICAN¹, Metehan SİLAY¹, Burhan ERÇEVİK¹, İbrahim Yiğit SÖNDÜR¹, Esra ÇIKLER²

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Kerem KOCAKUŞAK, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, kocakusakkerem@gmail.com

Giriş ve Amaç: İnfertilite, kişilerin çocuk sahibi olmasını engelleyen tıbbi bir sorundur. Tüp bebek gibi yardımcı üreme teknolojileri, çocuk sahibi olamayan kişiler için modern tıbbın çözümlerinden biridir. Böylelikle nedeni açıklanamayan kadın ve erkek infertilitesinde gebelik şansı doğar. Rahim anomalileri veya gebeliğin annenin sağlığını tehdit ettiği durumlarda, çocuğuyla genetik bağına korumak isteyen ebeveynler için diğer bir seçenek taşıyıcı anneliktir. Taşıyıcı annelik; dini normlar, etik yaklaşımlar, ulusal ve uluslararası hukuk sistemleri açısından oldukça karmaşık zemine sahiptir. Araştırmamızda, taşıyıcı annelik uygulamaları ele alınmış ve farklı ülkelerdeki prosedürler karşılaştırmalı olarak irdelenmiştir. Taşıyıcı Annelik Uygulamasının Klinik Aşamaları: İkiye ayrılır: Taşıyıcı annenin genetik katkısının bulunmadığı “gestasyonel taşıyıcılık” ve taşıyıcı annenin oositinin kullanıldığı “geleneksel taşıyıcılık”tır. Süreç, taşıyıcı annenin medikal ve psikolojik değerlendirilmesiyle başlar. Taraflar arasında hak ve sorumlulukları içeren yasal bir sözleşme yapılır. Taşıyıcı annenin uterusu hormon takviyesiyle implantasyona hazırlanır. Tüp bebek yöntemiyle oluşturulan embriyo uterusu yerleştirilerek transferi tamamlanır. Tıbbi olarak izlenen gebelik sonrası bebek, genetik ebeveynlerine teslim edilir. Bu süreç, ülkeden ülkeye değişen hukuki düzenlemeler nedeniyle oldukça karmaşıktır. Taşıyıcı annenin ve ebeveyn hakları ile bebeğin teslimi konuları dünyada etik tartışmalara yol açmaktadır.

Taşıyıcı Annelik Uygulamalarına Göre Ülkeler

Taşıyıcı Anneliği Tamamen Yasaklayanlar: Bazı ülkelerde taşıyıcı annelik dini normlara, toplumsal etik anlayışa ve çocuk haklarına dayanılarak tamamen yasaklanmıştır. Türkiye, Almanya, Fransa, Avusturya, Endonezya, Malezya, Pakistan, İtalya, İspanya, Tayvan ve Japonya gibi ülkelerde taşıyıcı annelik hukuka aykırı sayılarak cezai yaptırımlara tâbi tutulmaktadır.

Fedakâr Taşıyıcı Anneliğe İzin Verenler: Taşıyıcı anne, yalnızca hamilelik sürecinde ortaya çıkan makul giderler dışında herhangi bir maddi kazanç sağlayamaz. Böylece uygulamanın etik bir zeminde yürütülmesi amaçlanır. Kanada, Birleşik Krallık, Avustralya, Yunanistan, İsrail, Hindistan ve Güney Afrika bu ülkelere örnektir.

Fedakâr ve Ticari Taşıyıcı Anneliğe İzin Verenler: Genellikle üreme turizminin yoğun olduğu ABD, Ukrayna, Gürcistan ve Rusya gibi ülkelerde taşıyıcı annelere yasal olarak ücret ödenebilir.

Sonuç: IVF ve taşıyıcı annelik, farklı klinik ve sosyal ihtiyaçlara cevap veren iki önemli yardımcı üreme yöntemidir. Her iki uygulamada da tıbbi başarı kadar etik, psikolojik ve hukuki boyutların dikkatle ele alınması gerekir. Taşıyıcı annelikte taşıyıcının gebeliğinde bebekle duygusal bağ kurması ve doğum sonrası ayrılık; psikolojik zorluklara neden olabilir. Ayrıca gebelikte yaşanabilecek komplikasyonlar ve yöntemin yüksek maliyeti de söz konusudur. Uluslararası taşıyıcı annelik anlaşmaları; çocuk hakları, yasal ebeveynlik ve vatandaşlık gibi konularda karmaşık hukuki durumlar doğurabilir. Özellikle farklı ülkelerin taşıyıcı anneliğe dair yasal tanımları ve uygulama kriterleri arasındaki farklılıklar; çocukların kimlik, velayet ve seyahat haklarını tehdit edebilir. Bu nedenle, taşıyıcı annelik düşünen

kişilerin kendi ülkelerinin ve taşıyıcı annenin bulunduğu ülkenin yasal düzenlemelerini dikkatle analiz etmesi ve hukuki destek alması gereklidir. Taşıyıcı annelik; küresel düzeyde etik, dini ve yasal açılardan farklı şekillerde değerlendirilip, ülkelerin toplumsal yapısına göre düzenlenmektedir. Uluslararası hukuki uyum eksikliği, prosedürel ve insan hakları açısından önemli sorunlara yol açmaktadır. Bu nedenle uluslararası taşıyıcı annelik düzenlemeleri şeffaf, insan haklarına uygun ve çocuk yararını üstün tutacak biçimde ele alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Taşıyıcı annelik, taşıyıcı annelik uygulamaları, dünyada taşıyıcı annelik uygulamaları

SS 27: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE COVID-19 AŞILARININ YAN ETKİLERİNE DAİR ALGININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülsu SUVAR¹, Özlem Yıldız¹, Sude ÇAMLİ¹, Mustafa YİĞİT¹, Hatice Yaren İZGİ¹, Ronay TATAŞ¹, Papatya KELEŞ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Anatomi Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hatice Yaren İZGİ, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, 2201001125@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Bu çalışma, tıp fakültesi öğrencilerinin Covid-19 aşılarının yan etkilerine ilişkin algılarını ve bu algının aşıya yönelik tutum ve davranışlar üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı nitelikteki araştırma, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi'nde 17–25 yaş arasındaki gönüllü öğrencilerle yürütülmüştür. Çalışmaya katılma kriterleri, öğrencinin fakültede kayıtlı olması ve anketi eksiksiz doldurmasıdır. Veriler, çevrim içi anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Anket, katılımcıların aşıya yönelik tutumlarını ölçen 20 maddelik Likert tipi ölçekten oluşmuştur. Araştırma etik kurul onayı alınarak ve gönüllü onamı sağlanarak yürütülmüştür. Elde edilen veriler tanımlayıcı düzeyde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların büyük çoğunluğu Covid-19 aşısının genel olarak güvenli olduğunu düşünmektedir. Ancak öğrencilerin bir kısmı aşılardan yan etkileri konusunda endişe duymaktadır. Aşı yan etkileriyle ilgili söylentilere maruz kalan bireylerde aşı tereddüdünün arttığı gözlenmiştir. Ayrıca, kadın öğrencilerde endişe oranının erkek öğrencilere kıyasla daha yüksek olduğu görülmüştür.

Sonuç: Tıp fakültesi öğrencileri arasında genel olarak aşıya karşı olumlu bir tutum gözlenirse de yan etki endişesi ve bilgi kirliliği, aşı tereddüdünü artırmaktadır. Sağlık çalışanı adaylarının doğru bilgiye ulaşımını kolaylaştıracak eğitim programları, aşı güvenine olumlu katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, aşı yan etkileri, aşı tereddüdü, tıp fakültesi öğrencileri

SS 28: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SAĞLIK KURULUŞLARINA VE SAĞLIK PERSONELLERİNE OLAN GÜVENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet ÖZEN¹, Batuhan HINISLI¹, Nevin SALİM¹, Nil Miray DEMİR¹, Halis ÖZTÜRK¹, Yusuf ÇALIŞKAN¹, Abdullah Ozan POLAT², Okcan BASAT²

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

² Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Mehmet ÖZEN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, 2201001103@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Güven, bireylerin sağlık sistemine yönelik tutum ve davranışlarını etkileyen temel bir unsurdur. Dünya Sağlık Örgütü, güveni sağlık sistemlerinin sürdürülebilirliği açısından kilit kavram olarak tanımlar. Sağlık kurumlarına ve sağlık çalışanlarına güven, bireylerin sağlık hizmetlerinden yararlanma davranışlarını doğrudan etkileyen önemli bir faktördür. Son dönemde artan sağlık politikası tartışmaları ve sağlık personeline yönelik olumsuz olaylar, toplumun sağlık kurumlarına olan güvenini etkileyebilmektedir. Üniversite öğrencilerinin bu güven düzeyleri, onların sağlık hizmeti kullanma alışkanlıkları ve sağlık sistemine bakış açıları açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin sağlık kurumlarına ve doktorlara yönelik güven düzeylerini belirlemek ve bu güven düzeylerinin çeşitli sosyodemografik değişkenler (cinsiyet, gelir durumu, bölge, sağlık durumu değerlendirmesi, sağlık haberi takibi, sağlık eğitimi almış olma, sigorta türü vb.) ile ilişkisini değerlendirilmesi amaçlandı.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışma; tek merkezli, prospektif, tanımlayıcı-kesitsel desende planlandı. Çalışma 01.05.2025- 01.07.2025 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 449 gönüllü Sağlık Bilimleri Üniversitesi öğrencileri arasında yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Google forms kullanıldı. Araştırmada 2 bölümden oluşan soru formunun ilk bölümünde tarafımızca oluşturulan 8 maddelik sosyo demografik sorular, ikinci bölümünde ise araştırma konumuza yönelik 17 sorudan oluşan “Tıbbi Güvensizlik Ölçeği” ve 11 sorudan oluşan “Doktora Güven Ölçeği” kullanıldı. Normal dağılım Shapiro-Wilk testiyle değerlendirilmiştir. Dağılıma göre uygun olarak parametrik testler (t-testi, ANOVA) ya da non-parametrik testler (Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis) kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 paket programı kullanılarak gerçekleştirildi. Anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya toplam 449 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların %39,65’i ($n=178$) kadın, %60,35’i (271) erkek idi. Yaş ortalaması 20,9 idi (min =18; max=29). Sağlık kurumlarına güven ortalaması: $2,50 \pm 0,19$ (min= 1,88; max=3,59) Doktora güven ortalaması: $3,03 \pm 0,43$ (min=1,82 – max=4,27) bulundu. Katılımcıların sağlık kurumlarına güven düzeyinin orta seviyeye yakın ($p < 0,001$) doktorlara güven düzeyinin ise orta-üst seviyede olduğunu bulundu ($p = 0,053$). Gelir durumuna göre sağlık kurumlarına güven puanları arasında anlamlı fark vardı ($p=0,014$); düşük gelir grubunun sağlık kurumlarına güven puanı daha yüksek idi. Ailesinde hekim olan öğrenciler, hem doktorlara ($p=0,027$) hem de sağlık kurumlarına ($p=0,025$) daha yüksek güven puanına sahipti. Sağlık durumunu kötü olarak değerlendiren öğrencilerin sağlık kurumlarına güveni anlamlı şekilde daha yüksekti ($p=0,034$). Yaş arttıkça sağlık kurumlarına güven düzeyinin hafif şekilde arttığı saptanmıştır ($\rho=0,097$, $p=0,040$). Sağlık haberlerini ayda birkaç kez takip eden öğrencilerin doktorlara güven düzeyi daha yüksek idi ($p=0,019$). Diğer değişkenler açısından (cinsiyet, ailenin yaşadığı bölge, kronik hastalık varlığı, hastaneye gitme sıklığı, sağlık eğitimi alma, sigorta türü) sağlık kurumuna ve doktora güven için anlamlı fark tespit edilmedi ($p > 0,05$).

Sonuç: Üniversite öğrencilerinin sağlık kurumlarına ve doktorlara güven düzeylerinin genel olarak orta düzeyde olduğu, bazı demografik değişkenler (gelir durumu, ailede hekim varlığı, sağlık algısı, sağlık haberi takip sıklığı, yaş) ile güven düzeylerinin ilişkili olduğu görülmüştür. Sağlık hizmetlerine erişim ve sağlık okuryazarlığı açısından sağlık kurumlarına ve hekimlere duyulan güvenin artırılması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Doktora güven, sağlık kurumları, üniversite öğrencileri, güven düzeyi

SS 29: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE KAS İSKELET SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARININ AKADEMİK PERFORMANS VE UYKU İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşegül ÇOLAK², Ayşe Neval SÖYLER², Feyza Sıla EREL², Merve AYDIN², Nisanur MERAL², Zümra Ahsen ŞAHİN², Kadriye ÖNEŞ¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul Fizik Tedavi Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Ayşegül ÇOLAK, ²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, aysegul.colak2003@gmail.com

Giriş ve Amaç: Tıp fakültesi yoğun içeriği dolayısıyla sıkı bir çalışma ve özveri istiyor. Öğrenciler de bu süreçte farklı kas iskelet sistemi rahatsızlıkları ve uyku problemleriyle karşılaşabiliyor. Tıp fakültesi öğrencilerinde kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının akademik performans ve uyku ile ilişkisini ve derecesini belirlemek.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel olan çalışmamızın evrenini, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye ve Uluslararası Tıp Fakültesinde 2024-2025 yılları arasında eğitim gören tıp fakültesi 1,2,3,4,5 ve 6. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada Cornell Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları anketi (KİSR) ve Pittsburgh Uyku Kalite İndeksi (PUKİ) kullanıldı. Akademik performans, kurul ağırlıklı not ortalamaları ile değerlendirildi. Veriler bu anketleri içeren form ile internet üzerinden toplandı ve uygun istatistiksel yöntemler ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 50'si kadın (%58,1), 36'sı erkek (%41,8) toplam 86 öğrenci katıldı. Katılan 86 kişinin yaşlarının medyanı 21' di. Katılımcıların çoğu 3. sınıfta okuyordu (%56,9). Çoğunluğu (%55,8) not ortalamaları bakımından başarılı (60-80) bulundu. Çoğunluğun (%69,7) uyku kalitesi kötü bulundu. Cornell Kas ve İskelet Sistemi Rahatsızlıkları (KİSR) anketine göre en çok kas iskelet sistemi rahatsızlığı olan bölgeler; boyun (%74,4), sırt (%67,4) ve bel (%62,7) olarak bulundu. Not ortalamaları açısından uyku kaliteleri karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunamadı ($p>0,05$). Ölçek puanları en yüksek olan boyun, sırt, bel ve KİSR (toplam skor) not ortalamaları açısından karşılaştırıldığında anlamlı farklılık bulunamadı. Ölçek puanı en yükseklerden olan sağ el bileği ise Kruskal Wallis H testi sonucunda $p<0,05$ bulunsa da ikili karşılaştırmalar sonucunda gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edildi. Uyku kaliteleri arasında ölçek puanları bakımından karşılaştırmalar sonucunda; kötü uyku kalitesi olanların iyi uyku kalitesi olanlardan daha yüksek sırt ($p=0,01$), bel ($p=0,034$) ve toplam KİSR ($p<0,01$) skoruna sahip oldukları bulundu. Ölçek puanları yüksek olan diğer bölgeler için ise anlamlı farklılık bulunmadı.

Sonuç: Kas iskelet sistemi rahatsızlıkları ile akademik performansın ilişkisi yoktur. Kötü uyku kalitesi bulunan kişilerde kas iskelet sistemi rahatsızlıkları görülebilir.

Anahtar kelimeler: Tıp fakültesi, Kas iskelet sistemi rahatsızlığı, Akademik performans, Uyku kalitesi

SS 30: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MENSTRUASYON DÖNEMLERİNDE FİZİKSEL VE RUHSAL DURUMLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

Yaren GÜNGÖR¹, Azra BERBER¹, Menşure ÇÖL¹, Ebrar KARLIK¹, Tuba BAYRAKTAR², Ahmet Umut KILINÇ², Prof. Dr. Okcan BASAT³, Uzm. Dr. Sibel Tunç KARAMAN³

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Yaren GÜNGÖR, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, 2201001051@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı; tıp fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin menstruasyon dönemlerinde fiziksel ve ruhsal durumlarını etkileyen faktörleri incelemektir.

Materyal ve Yöntem: Bu kesitsel tipteki araştırma, 2024–2025 eğitim-öğretim yılında Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi’nde öğrenim gören 195 kadın öğrenci ile yürütüldü. Verileri elde etmede; araştırmacılar tarafından hazırlanan bir Tanıtıcı Bilgi Formu, Menstruasyon Etki Ölçeği (MEÖ) ve Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği-21 (DASS-21)’den oluşan online anket formu uygulandı. Veriler SPSS 25.0 ile analiz edildi, korelasyon ve grup karşılaştırmaları yapıldı. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Bu çalışma; yaş ortalaması $21,0 \pm 1,8$ olan toplam 195 öğrenci ile gerçekleştirildi. %63,59’u ($n=124$) preklinik dönem (1., 2. ve 3. sınıf) öğrencisi, %36,41’i ($n=71$) klinik dönem (4., 5. ve sınıf) öğrencisiydi. Ortalama ilk adet yaşı $13,0 \pm 1,3$ idi. Ölçeklerden alınan ortalama puanlara yönelik yapılan incelemede; MEÖ toplam puanı $38,83 \pm 11,4$; fiziksel etki alt boyutu $24,67 \pm 7,5$, psikososyal etki alt boyutu $14,16 \pm 5,2$ olarak belirlendi. DASS-21 ortalama puanları ise stres alt boyutu için $10,32 \pm 4,7$; anksiyete alt boyutu için $6,47 \pm 4,8$ ve depresyon alt boyutu için $11,04 \pm 5,2$ idi. MEÖ toplam puanı ile DASS-21 stres, anksiyete ve depresyon alt boyut puanları arasında pozitif yönde anlamlı korelasyonlar bulundu ($r=0.49$, $p<0.001$; $r=0.30$, $p<0.001$; $r=0.39$, $p<0.001$, sırasıyla). Adet döneminde ağrı yaşayanlarda, kronik hastalığı ve düzenli ilaç kullanımı olanlarda hem MEÖ hem DASS-21 puanları anlamlı şekilde daha yüksek bulundu (hepsi için $p<0.01$). Klinik dönem öğrencilerinin MEÖ ve DASS-21 toplam puanları ise daha düşüktü. ($p=0.032$, $p=0.004$).

Tablo 1. Katılımcıların sosyodemografik ve tıbbi özelliklerinin dağılımı

Değişken		n	%
Sınıf	1. sınıf	16	8.21
	2. sınıf	29	14.87
	3. sınıf	79	40.51
	4. sınıf	28	14.36
	5. sınıf	32	16.41
	6. sınıf	11	5.64
Gelir durumu	Gelir giderden az	22	11.28
	Gelir gidere denk	116	59.49
	Gelir giderden fazla	57	29.23
Kronik hastalık	Var	16	91.79
	Yok	179	8.21
Düzenli ilaç kullanımı	Var	27	86.15
	Yok	168	13.85
Yaşanılan yer	Aile evi	67	34.36
	Yurt	85	43.59
	Öğrenci evi (arkadaşlar ile/yalnız)	43	22.05
Adet süresi	2-4 gün	14	7.18
	5-7 gün	143	73.33
	8 gün ve daha fazla	38	19.49
Adet sıklığı	21 günden az	13	6.67
	21-35 gün	156	80.0
	35 günden uzun	26	13.33
Adet döneminde ağrı yaşama	Evet	142	72.82
	Hayır	53	27.18

Tablo 2. MEÖ ve DASS-21 Ortalama Puanlarının Dağılımı

Ölçek	Ortalama $\pm$ SS
MEÖ Toplam puan	38,83 $\pm$ 11,4
MEÖ- Fiziksel etki	24,67 $\pm$ 7,5
MEÖ- Psikososyal etki	14,16 $\pm$ 5,2
DASS-21 Toplam puan	27,83 $\pm$ 10,2
DASS-21 Stres	10,32 $\pm$ 4,7
DASS-21 Anksiyete	6,47 $\pm$ 4,8
DASS-21 Depresyon	11,04 $\pm$ 5,2

Sonuç: Menstruasyonun öğrenciler üzerinde yalnızca biyolojik değil, aynı zamanda ruhsal düzeyde de belirgin etkileri olduğu saptanmıştır. MEÖ ile DASS alt boyutları arasındaki pozitif ilişki, bu dönemin psikososyal stres yüküyle birleştiğini düşündürmektedir. Elde edilen veriler, üniversite öğrencilerine yönelik menstrual sağlık yaklaşımının bütüncül ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Menstruasyon, Psikososyal Etki, Tıp Öğrencileri

SS 31: SAĞLIK BİLİMLERİ ALANLARINDA EĞİTİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL YEME DAVRANIŞLARI İLE VÜCUT KİTLE İNDEKSİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mahmut Emre KORDAK¹ Murat BOLAT¹ Enes VAPUR¹ Fatih HACIOĞLU¹ Şevval EKİNCİ¹ Elif ÖZ¹ Fulya TEMİZSOY KORKMAZ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Anatomi Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Mahmut Emre KORDAK, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, 2201001062@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Beslenme davranışları yalnızca biyolojik ihtiyaçlara bağlı kalmayıp; bireylerin psikolojik, çevresel ve duygusal durumlarından da etkilenmektedir. Bu bağlamda duygusal yeme, bireylerin stres, kaygı, yalnızlık gibi olumsuz duygulara tepki olarak yemek yeme davranışı sergilemesi olarak tanımlanır. Sağlık alanında eğitim gören öğrenciler, yoğun ders programı, stajlar ve sınav süreçleri gibi stres yaratan koşullara maruz kaldıkları için bu davranışa daha yatkın hale gelebilir. Bu araştırma, sağlık bilimleri alanlarında öğrenim gören üniversite öğrencilerinde duygusal yeme davranışlarının dağılımını belirlemek ve bu davranışların vücut kitle indeksi (VKİ) ile olan ilişkisini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel olan çalışmamızın evrenini 2024-2025 eğitim öğretim yılı içerisinde Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturdu. Veriler, çevrim içi olarak uygulanan anket formu aracılığıyla toplandı. Anket iki bölümden oluşmuştur: birinci bölümde sosyodemografik veriler ve yaşam tarzlarına yönelik sorular, ikinci bölümde ise duygusal yeme düzeyini ölçmeye yönelik standartlaştırılmış Duygusal Yeme Ölçeği (Emotional Eating Scale - EES) yer almıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde kullanılan Duygusal Yeme Ölçeği, üç alt boyuttan oluşmaktadır (Yeme İsteğini Engelleyememe, Yiyeceğin Türü, Suçluluk Hissi). Her bir madde 4'lü Likert tipi derecelendirme ile puanlanmıştır. Toplam puan arttıkça duygusal yeme eğilimi yükselmektedir. Araştırma verileri uygun istatistiksel yöntemlerle SPSS paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Toplam 388 katılımcının %71,6'sı kadın, %28,1'i erkektir. Katılımcıların %63,1'i normal kiloda, %13,4'ü zayıf, %19,3'ü fazla kilolu, %4,2'si obez sınıflamasındadır. Katılımcıların %40,7'si duygusal yiyici, %37,6'sı düşük düzeyde duygusal yiyici, %6,4'ü çok duygusal yiyici, %15,2'si duygusal yiyici değildir. Cinsiyete göre duygusal yeme davranışı anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0,019$). Kadınlar arasında “çok duygusal yiyici” oranı daha yüksektir. Fiziksel aktivite süresi, öğün sayısı ve VKİ ile duygusal yeme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmuştur (sırasıyla $p=0,049$, $p=0,032$, $p<0,001$). Sigara kullanmayan bireylerde duygusal yeme eğilimi daha yüksek bulunmuştur ($p=0,012$). VKİ arttıkça duygusal yeme puanı da artmaktadır ($p<0,001$; $\rho=0,312$); özellikle 1. derece obez bireylerde “çok duygusal yiyici” oranı %46,2'ye ulaşmıştır ($p<0,001$). “Duygusal yiyici” olan bireylerin ortalama kilosu, “duygusal yiyici olmayan” bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir ($p=0,008$). Alt faktör analizinde, kadın katılımcılar erkeklere kıyasla “yiyeceğin türü” ve “suçluluk hissi” faktörlerinden daha yüksek puan almıştır ($p=0,008$ ve $p=0,041$). Alt faktör analizinde, normal kilolu katılımcıların zayıf katılımcılardan, Fazla kilolu katılımcıların zayıf katılımcılardan, 1. Derece Obezite sınıfındaki katılımcıların zayıf sınıfındaki katılımcılardan, 1. Derece Obezite sınıfındaki katılımcıların normal kilolu sınıfındaki katılımcılardan daha yüksek “Yeme İsteğini Engelleyememe” alt faktörü ($p<0,001$) puanına ve daha yüksek “Suçluluk Hissi” alt faktörü ($p<0,001$) puanına sahip oldukları tespit edilmiştir.

Sonuç: Sağlık bilimleri alanlarında öğrenim gören öğrenciler arasında duygusal yeme davranışlarının yaygın olduğu ve bu davranışların VKİ ile yakından ilişkili olduğu gözlemlenmiştir. VKİ arttıkça duygusal yeme puanı da artmaktadır. Özellikle düşük fiziksel aktivite ve fazla öğün tüketimi gibi yaşam tarzı faktörlerinin duygusal yeme eğilimini artırabileceği, sigara kullanımının ise azaltılabileceği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Yeme, Vücut Kitle İndeksi, Yeme Davranışı, Sağlık Bilimleri, Üniversite Öğrencileri

SS 32: TRANSSEKSÜEL CERRAHİDE GÖRÜLEN KOMPLİKASYONLAR VE TRANSSEKSÜALİTE HAKKINDA TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ DÜZEYİNİN ÖLÇÜLMESİ

¹İbrahim Halid Aldemir, ¹Ahmet Yusuf Küçükkavruk, ¹Ziyad Allam, ¹Mehmet Akif Binbir, ¹Erdem Kılıç, ²Zeki Bayraktar

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sancaktepe Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim Araştırma Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: İbrahim Halid Aldemir, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, 2201001094@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Transseksüellik, bireyin doğumda atanan cinsiyeti ile cinsiyet kimliğinin uyuşmamasıdır. Birey buna bağlı olarak cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşar. Bu uyumsuzluğu gidermek için yapılan cerrahi işlemler; vajinoplasti, falloplasti, mastektomi, yüz feminizasyonu gibi birçok müdahaleyi içermekte ve üretra darlığı, fistül, inkontinans ve vajinal stenoz gibi ürogenital komplikasyonlara; enfeksiyonlara, yara iyileşme sorunlarına, organ ve doku kaybına, derin ven trombozu gibi komplikasyonlara ve ciddi psikolojik sıkıntılara yol açabilmektedir. Bu durum, sağlık hizmeti sunucularının konuyla ilgili farkındalık düzeylerini önemli hâle getirmektedir. Bu çalışmada, İstanbul'daki çeşitli tıp fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin transseksüalite ve ilgili cerrahi komplikasyonlar hakkındaki bilgi düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Ek olarak çalışma, bu alandaki eğitimsel ihtiyaçları belirleyerek müfredat geliştirmelerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, 17.000 tıp öğrencisinden %95 güven düzeyi ve %5 hata payı ile belirlenen 444 katılımcı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara iki bölümden oluşan bir anket uygulanmıştır. Birinci bölümde sosyodemografik veriler, ikinci bölümde ise bilgi düzeyini ölçen 15 çoktan seçmeli soru yer almıştır. Puanlama 30 üzerinden yapılmış; 24 ve üzeri puan “bilgi sahibi”, 12–24 arası “eksik bilgi sahibi”, 12’nin altı ise “bilgi sahibi değil” olarak değerlendirilmiştir. Veriler SPSS 25 programında analiz edilmiştir.

Bulgular: Anket sonuçlarına göre katılımcıların %82,7’si transseksüalite konusunda daha önceden bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir. Transseksüel cerrahiye dair bilgi sahibi olanların oranı %52,7 iken, komplikasyonlar hakkında bilgisi olanların oranı %23,4’te kalmıştır. Transseksüalite, transseksüel cerrahi ve ilgili cerrahilerin komplikasyonları hakkında daha önceden bilgi sahibi olmanın test sonuçları üzerinde olumlu etkisi olduğu saptanmıştır. Bilgi düzeyi analizinde, katılımcıların %21,6’sının yeterli bilgiye, %68,9’unun eksik bilgiye, %9,5’inin ise hiç bilgiye sahip olmadığı gösterilmiştir. Farklı aile tiplerine mensup öğrenciler arasında anlamlı fark saptanmazken kadınların erkeklere göre bilgi düzeyleri daha yüksek saptanmıştır. İkametgâh adresindeki farklılığın bilgi düzeyi üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Devlet ve vakıf üniversiteleri arasında anlamlı fark saptanmamıştır, ancak yaş ve sınıf düzeyi arttıkça bilgi düzeyinde anlamlı artış gözlenmiştir. Ayrıca İstanbul içinde farklı bir üniversitede eğitim almanın da bilgi düzeyi üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç: İstanbul’da eğitim gören tıp fakültesi öğrencileri, 15 sorunun ortalama 9.42’sini doğru işaretlemiştir. Bu durum bahsi geçen öğrencilerin çoğunluğunun transseksüalite, transseksüel cerrahi ve ilgili cerrahinin komplikasyonları hakkında eksik bilgiye sahip olduğunu ve mezuniyet öncesi tıp eğitiminde ilgili konu başlıklarının yeterince ele alınmadığını göstermektedir. Konuya ilişkin temel tıbbi bilgiler, cerrahi komplikasyonlar ve etik/sosyal boyutların kapsandığı ders içeriklerinin geliştirilmesi, hem sağlık hizmeti sunum kalitesini arttıracak hem de bilgi düzeyini güçlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Transseksüalite, transseksüel cerrahi, transseksüel cerrahi komplikasyonu

SS 33: YAPAY ZEKÂ KULLANIMININ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARISINA ETKİSİ

Hatice Kübra GÜDÜK², Enes COŞKUN², Batuhan DEMİR², Ahmad ALHAMED², Osman KARAÇER², Mustafa Reşat DABAK¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Aile Hekimliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Batuhan DEMİR, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, batuhan119@gmail.com

Giriş ve Amaç: Yapay zekâ (YZ) teknolojileri, eğitim alanında hızla yaygınlaşmakta; ChatGPT, QuillBot, Grammarly gibi araçlar, üniversite öğrencilerinin bilgiye erişim ve akademik üretim süreçlerinde yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu araçların, öğrencilerin akademik performansı üzerindeki etkisi ise henüz yeterince netleşmemiştir. Bu nedenle, YZ kullanımının akademik başarıya olan etkilerinin değerlendirilmesi önemli hale gelmiştir. Bu çalışma, üniversite öğrencilerinin yapay zekâ (YZ) araçlarını kullanım alışkanlıklarını, bu araçların akademik başarıya algılanan katkısını ve YZ'ye yönelik tutumlarını incelemeyi amaçlamaktadır.

Materyal ve Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Türkiye’de çeşitli üniversitelerde öğrenim gören lisans öğrencileriyle çevrim içi anket yoluyla yürütülmüştür. Anket formu demografik bilgiler, YZ kullanımı, YZ'ye yönelik tutumlar ve akademik alışkanlıkları içeren toplam 30 maddeden oluşmuştur. Veriler SPSS v25 programı ile analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler, normallik testleri (Shapiro-Wilk), parametrik/parametrik olmayan karşılaştırmalar (Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis) ve Spearman korelasyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %53,9’u kadın, %46,1’i erkektir. Yaş ortalaması 21,1±2,4’tür. Katılımcıların %97’si YZ araçlarını kullandığını bildirmiştir. YZ kullanım sıklığı ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p=0.739$). Ancak, cinsiyete göre YZ kullanım sıklığı karşılaştırıldığında anlamlı fark saptanmıştır ($p=0.046$). Spearman korelasyon analizine göre, YZ kullanım sıklığı ile öğrencilerin YZ’nin akademik katkısına yönelik algıları arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişki bulunmuştur ($p=0.327$, $p<0.001$) İlgili korelasyon değerleri Tablo 1’de sunulmuştur. . Ayrıca, “YZ’ye güven” ile “etik kaygı” arasında pozitif yönde, düşük düzeyde fakat anlamlı bir korelasyon saptanmıştır ($p=0.204$, $p=0.006$).

Sonuç: Çalışma bulguları, üniversite öğrencilerinin büyük çoğunluğunun YZ araçlarını aktif olarak kullandığını ve bu araçların akademik başarıya katkı sağladığını düşündüklerini göstermektedir. Cinsiyetin kullanım sıklığı üzerinde etkili olması, bu araçların farklı demografik gruplarca farklı biçimlerde benimsendiğini düşündürmektedir. YZ’ye duyulan güven arttıkça, etik kaygıların da belirli ölçüde arttığı görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin YZ’yi faydalı bulsalar bile, beraberinde getirdiği etik sorumluluklara da dikkat ettiklerini göstermektedir. Bu sonuçlar, üniversitelerde YZ teknolojilerinin etik temellerle daha etkin biçimde entegre edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, akademik başarı, üniversite öğrencileri, ChatGPT, eğitim teknolojisi

SS 35: SAĞLIK BİLİMLERİ ALANINDA EĞİTİM GÖREN ÖĞRENCİLER ÜZERİNDE UYKUSUZLUK ŞİKAYETLERİNİN VE UYKU KALİTESİNİN SAPTANMASI

Gökay NAZLI¹, Halil Berke İSPEKTER¹, Mehmet Ali BALCIOĞLU¹, Ahmet Arif IŞIKLI¹, İsmet Ömer AKGÜL¹, Sude TOPKARAOĞLU², Tansel SAPMAZ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: İsmet Ömer Akgül, sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi,

Giriş ve Amaç: Uyku, bireyin zihinsel ve fiziksel sağlığı için yegâne ihtiyaçlardan biridir. Özellikle üniversitelerin sağlık bilimleri ile ilişkili bölümlerinde, teorik ve klinik eğitim sürecinin yoğunluğu nedeniyle, uykusuzluk şikayetleri ortaya çıkmaktadır. Uyku bozukluğu olan üniversite öğrencilerinde daha fazla dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu (DEHB) semptomu vardır ve düşük uyku kalitesi DEHB semptomlarını artırır. Bu nedenle dikkat sorunları yaşayan gençlerde tedavi yaklaşımları ve müdahaleler açısından uyku kalitesini değerlendirmek önemlidir. Amacımız Uykusuzluk Şikayetleri ve Uyku Kalitesi Temel Ölçeği kullanılarak, sağlık bilimleri alanında eğitim alan öğrencilerin uyku kalitesinin ve uyku bozukluklarının tespit edilmesidir.

Materyal ve Yöntemler: Kesitsel çalışmamızda evrenimizi, 2024-2025 yılları arasında sağlık alanı ile ilişkili 19 farklı bölümde (Tıp, Anestezi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Patoloji Laboratuvar Teknikerliği, Ameliyathane Hizmetleri, Eczane Hizmetleri, Diş Hekimliği, Odyoloji, Sosyal Hizmetler, Ergoterapi, Hemşirelik, Çocuk Gelişimi, Sağlık Yönetimi, Beslenme ve Diyetetik, Dil Konuşma Terapisi, İş Sağlığı ve Güvenliği, Psikoloji, İlk ve Acil Yardım, Tıbbi Tanıtım ve Pazarlama) eğitim gören 388 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmamız, ‘Google Forms’ üzerinden oluşturulan; cinsiyet, eğitim alınan bölüm ve sınıf seviyesini belirten sorular ve “Uykusuzluk Şikayetleri ve Uyku Kalitesi Temel Ölçeği (UŞUKTÖ)” kullanılarak 16 Haziran-30 Haziran arasında gerçekleştirilmiştir. Veriler SPSS25 programı ile analiz edilmiş olup istatistiksel anlamlılık $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 205’i kadın (%52,8) ve 183’ü erkek (%47,2) toplam 388 öğrenci katıldı. En yüksek oranda katılım sağlayan öğrenciler 2.sınıf öğrencilerindeydi (%34,8). Uykuya dalma sorunları ($p=0,211$) ve uyanma sorunları ($p=0,494$) bakımından erkek ve kadın katılımcılar arasında anlamlı fark bulunmadı. Uyku sorunları puanları açısından bölümler arasında anlamlı fark saptanmıştır ($p<0,05$). Anestezi öğrencileri diğer bölümlere kıyasla daha yüksek uyku sorunları puanı almıştır ($p=0,004$). İlk ve Acil Yardım bölümü öğrencileri, istatistiksel olarak anlamlı seviyede, katılım sağlayan tüm bölümler arasında en düşük uyku sorunları puanına sahiptir. Sınıf seviyelerine göre değerlendirme yapıldığında ise, 5. Sınıf öğrencilerinin (Sadece Tıp ve Diş Hekimliği Öğrencileri) 1, 2 ve 3. Sınıf öğrencilerine göre, istatistiksel olarak anlamlı seviyede daha yüksek uykuya dalma sorunları ve toplam uyku sorunu puanı aldığı tespit edilmiştir ($p<0,001$).

Sonuç: Sağlık bilimleri alanında eğitim gören 5. Sınıf öğrencilerinde ve Anestezi bölümünde eğitim alan öğrencilerde, diğer bölümlere ve sınıf seviyelerine kıyasla, daha yüksek derecede uyku sorunları yaşanmaktadır. İleriki çalışmalarda, daha geniş ölçekli ve daha kapsamlı değerlendirmeler yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Uyku Bozukluğu, Uyku Kalitesi, Sağlık Bilimleri, Üniversite Öğrencileri

SS 36: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN ALGISI VE BUNUN SOSYAL HAYAT, AKADEMİK BAŞARI VE RUH SAĞLIĞINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Zeynep FİDAN², Firdevs Zeynep TAŞCI², Helin Kanat², Yusuf KAYA², Kamuran Zeynep SEVİM¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Anabilim Dalı, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Zeynep FİDAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi,

Giriş ve Amaç: Bu çalışma, tıp fakültesi öğrencilerinin beden algısı, özgüven, sosyal ilişkiler, akademik başarı algısı ve psikolojik durumları arasındaki ilişkileri istatistiksel olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Bulgular, öğrencilerin hem bireysel hem de sosyal düzeydeki algılarının psikolojik iyi oluşları ve akademik yaşamlarıyla nasıl bağlantılı olduğunu anlamaya yönelik önemli ipuçları sunmaktadır. Çalışmamız Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi öğrencilerinde beden algısının sosyal yaşam, akademik başarı ve ruh sağlığı üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Materyal ve Yöntemler: Araştırmanın evrenini, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Veriler; Beden Algısı Ölçeği (BAÖ) ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ) maddelerini içeren form ile internet üzerinden toplandı. Araştırma verileri uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 143'ü kadın (%56,3), 108'i erkek(%42,5) toplam 254 kişi katıldı. Çoğunluk (%26,8) birinci sınıf öğrencisi idi. Beden algısı arttıkça kendine saygı da anlamlı ve güçlü bir şekilde artmaktadır. Bu da demek oluyor ki, tıp fakültesi öğrencilerinde beden algısı yüksek olanlar kendilerini daha çok değerli hissetmektedir. Beden algısı azaldıkça, öğrencilerde başarısızlık düşüncesi artmaktadır. Aradaki ilişki zayıf ama istatistiksel olarak anlamlıdır. Beden algısı ile sosyal ilişkilerde etkilenme arasında marjinal düzeyde, istatistiksel olarak sınıra yakın negatif bir ilişki vardır. Yani, beden algısı yüksek olanlarda sosyal ilişkilerde etkilenme hafifçe azalmaktadır. Kişi kendini değersiz hissettikçe beden algısı da düşmektedir. Beden algısı iyi olan öğrencilerde değersizlik/depresif his daha azdır.

1.Sınıfların fiziksel görünüş memnuniyeti ortalaması daha yüksek. Üst sınıflarda belirgin bir düşüş gözlemlenmiştir. Tıp eğitimi ilerledikçe öğrencilerin fiziksel görünüş memnuniyetinde azalma olduğu gözlemlenmiştir. Estetik işlem düşüncesi olanların beden algısı ortalaması anlamlı olarak daha düşük çıkmıştır. Estetik yaptırmayı düşünenlerin beden algısı kendisiyle barışık olmayan, daha düşük olan bireylerden oluştuğu görülmektedir. Kendini değersiz hisseden bireyler, fiziksel görünümünün akademik başarılarını etkilediğine daha çok inanmaktadır. Erkeklerin beden algısı ortalaması kadınlardan anlamlı olarak daha yüksektir. Kadın öğrenciler beden algısı açısından daha olumsuz skorlar vermiştir. Zorbalık yaşamış bireylerin özgüven puanları istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşüktür. Geçmişte zorbalık yaşamak özgüveni olumsuz etkilemektedir. 1. Sınıfta en yüksek, üst sınıflarda azalan bir trend. Eğitim ilerledikçe görünüşten memnuniyet azalmakta olabilir.

Sonuç: Analizler sonucunda, beden algısının özgüven, başarısızlık düşüncesi ve sosyal ilişkiler gibi çeşitli psikolojik ve sosyal faktörlerle anlamlı şekilde ilişkili olduğu bulunmuştur. Özellikle estetik düşüncesi, zorbalık geçmişi ve cinsiyet gibi bireysel değişkenlerin beden algısı ve özgüven üzerinde belirleyici etkileri olduğu görülmüştür. Ayrıca, sınıf düzeyine bağlı olarak fiziksel memnuniyet ve görünüş algısında azalma eğilimi dikkat çekicidir. Bu bulgular,

öğrencilerin beden algısı ve psikolojik sağlamlıklarını desteklemek adına bireysel danışmanlık, farkındalık programları ve okul temelli müdahalelerin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Benlik saygısı, akran zorbalığı, akademik başarı, ruh sağlığı

SS 37: BİR KAMU ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE SAĞLIK ANKSİYETESİ (HİPOKONDRI) RİSKİNİN VE BİLGİ DÜZEYİNİN ÖLÇÜLMESİ

Gürkan Emre GÜL² Süleyman EZİM² Merve ÇINAR² Enes AVCI² Ayşegül GÜLTEKİN² Soner SABIRLI¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Ana Bilim Dalı, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Gürkan Emre GÜL, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, 2201003029@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Tıp Fakültesi öğrencileri, tıp derslerinde gördükleri hastalıkları ve hastalıkların belirtilerini kendilerinde barındırıyormuş gibi düşünebilir. Öğrencilerin tıp derslerindeki bilgi birikimi arttıkça belirtilerin veya hastalıkların kendilerinde var olup olmadığı düşüncesi daha da netleşebilir. Amacımız Tıp Fakültesi öğrencilerinin sağlık anksiyetesi riskinin ve bilgi düzeylerinin sınıflara göre nasıl değiştiğini belirlemektir.

Materyal ve Yöntemler: Kesitsel olan çalışmamızın evrenini Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesinde 2024-2025 yılları arasında eğitim gören 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. Sınıf öğrencileri oluşturdu. Veriler; katılımcıların sosyodemografik özelliklerini ve Sağlık Anksiyetesi Ölçeği maddelerini içeren form ile internet üzerinden toplandı. Araştırma verileri uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 153'ü kadın (%51,5), 144'ü erkek (%48,5) olmak üzere 297 kişi katıldı. Çoğunluk (%56,5) 20-22 yaş aralığında idi. En çok katılım (%28,6) 3.sınıflardan; En az katılım (%7,1) 6.sınıflardan gerçekleşti. Daha önce sağlık anksiyetesi kavramını duyan kişi sayısı 234 (%78,8) bulundu. Cinsiyet kategorileri açısından ölçek puanları karşılaştırıldığında; kadınların (16), erkeklere (13) göre daha yüksek sağlık anksiyetesi puanlarına sahip oldukları ($p=0,024$) tespit edilmiştir. Sağlık anksiyetesi kavramının duyulma oranının sınıf arttıkça genel olarak arttığı ($p<0,001$) tespit edilmiştir. Yaş ile sağlık anksiyetesi ölçek puanları karşılaştırıldığında; yaş ile sağlık anksiyetesi ölçek puanları arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($p<0,001$ $r:-0,349$) saptandı.

Tablo 1. Sınıf kategorileri arasında ölçek puanları bakımından karşılaştırmalar

	Tıp1	Tıp2	Tıp3	Tıp4	Tıp5	Tıp6	H	p
Ölçek puanları	16,5 (2-47)	17 (4-54)	17 (4-46)	12 (0-30)	8 (0-21)	6 (2-20)	79,827 ^H	<0,001*

* $p<0,05$ | ^H: Kruskal-Wallis H testi hesap değeri

Sınıf kategorileri arasında ölçek puanları bakımından yapılan karşılaştırmalar sonucunda; Tıp 6.sınıfların en düşük, tıp 2. ve tıp 3.sınıfların ise en yüksek anksiyete ölçek puanlarına sahip oldukları ($p<0,001$) tespit edilmiştir.

Sonuç: Tıp Fakültesinde ilk sınıflarda sağlık ve hastalıklara dair teorik bilginin anksiyeteyi giderek arttırdığı; 4.sınıftan itibaren ise klinik bilgi ve deneyim edinildikçe anksiyetenin çözülmeye başladığı görülmüştür. Sağlık anksiyetesi kavramı bilgi düzeyinin ise sınıf arttıkça arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Anksiyetesi, Hipokondri, Risk, Bilgi Düzeyi

SS 38: TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE GÖRÜLEN GASTROİNTESTİNAL PROBLEMLER VE SEBEPLERİ

Hilal Coşkun¹, Afra Selin Ersoy¹, İrem Zehra Taş¹, Yiğit Nazım Bülbül¹, Osman Cevher Eken¹, Nurdan Pay¹, Arzu Akan²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Genel Cerrahi Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hilal COŞKUN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, coskunhilal34@gmail.com

Giriş ve Amaç: Tıp fakültesi öğrencileri, tıp fakültesindeki öğrenimleri sırasında stresli birçok durumla karşı karşıya kalmaktadır. Psikolojik stres birçok fiziksel ve zihinsel hastalıkla ilişkili olduğundan, tıp öğrencileri bazı hastalıklara karşı savunmasızdır. Tıp öğrencileri akademik iş yükü nedeniyle önemli stres yaşarlar, bu da bağırsak-beyin etkileşimini doğrudan etkiler. Anksiyete, depresyon ve algılanan stres gibi psikolojik faktörler, fonksiyonel gastrointestinal sistem bozukluklarının patofizyolojisinde önemli bir rol oynar. Amacımız Tıp fakültesi öğrencileri arasında görülen gastrointestinal sistem problemlerini bulmak ve bu rahatsızlıkların hangi sebeplere bağlı olduğunu açıklamaktır.

Materyal ve Yöntemler: Tanımlayıcı nitelikte olan çalışmamızın evrenini Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesinde 2024-2025 yılları arasında eğitim gören öğrenciler oluşturdu. Veriler; katılımcıların sosyodemografik özelliklerini, Gastrointestinal Semptomlar Anketi-GSA maddelerini içeren form ile internet üzerinden toplandı. Araştırma verileri uygun istatistiksel yöntemlerle analiz edildi.

Bulgular: Çalışmaya 129'u kadın (%50,6), 126'sı erkek (%49,4) toplam 255 öğrenci katıldı. Çoğunluk (%80,4) 21-24 yaş arasında idi. Gastrointestinal problemlerden çok sık görülme oranı en yüksek karın şişkinliği (%12,5) ve karın ağrısı (%11,5), sıklıkla yaşanan mide/bağırsak problemlerinin sebebi en çok stres (%50,6) olarak bulundu. En çok görülen problemler ve sebepleri açısından anket sonuçları değerlendirildiğinde cinsiyet açısından farklılık bulunmadı. Gastrointestinal Semptomlar Anketi sonuçlarına bakıldığında en sık görülen problemin karın şişkinliği ve karın ağrısı olduğu ve en sık sebebin stres olduğu saptandı.

Sonuç: Tıp fakültesi öğrencilerinde sıklıkla strese bağlı olarak karın şişkinliği ve karın ağrısı görülebilir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Fakültesi Öğrencileri, Gastrointestinal Problemler, Stres, Yaşam Tarzı Faktörleri,

SS 39: PULMONER EMBOLİDE D-DİMER İLE KREATİN SEVİYELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN MORTALİTE ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Cengizhan KAZAK¹, Buğra BUĞDAY¹, Velat Jiyan BADAY¹, Ahmet Bahadır SEYFİOĞLU¹, Asım KALKAN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Eğitim Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Cengizhan KAZAK, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, cengizhankazakk@gmail.com

Giriş ve Amaç: Pulmoner emboli, yüksek mortalite ve morbidite oranlarıyla seyreden, erken tanı ve müdahalenin yaşamsal önem taşıdığı bir klinik tablodur. Bu çalışmada, pulmoner emboli tanısını dışlamada sık kullanılan D-dimer düzeyleri ile, hemodinamik instabiliteye yol açan olgularda yükseldiği bilinen kreatinin düzeyleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi ve bu parametrelerin mortalite üzerine anlamlı bir etkisinin bulunup bulunmadığını araştırmayı amaçladık.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışma, 2023 ve 2024 yıllarının tamamı ile 2025 yılının ilk iki ayında Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvuran ve pulmoner emboli tanısı alan toplam 184 hastanın verileri kullanılarak retrospektif olarak gerçekleştirildi. Hastaların demografik özellikleri, eşlik eden kronik hastalıkları, D-dimer, kreatinin ve diğer biyokimyasal parametreleri hasta kayıtlarından elde edildi. D-dimer için 500 ng/mL eşik değer kabul edilerek hastalar normal ve yüksek olmak üzere iki gruba ayrıldı. Kreatinin için 0,6–1,2 mg/dL aralığı normal kabul edilerek hastalar düşük, normal ve yüksek olmak üzere üç grupta sınıflandırıldı. Elde edilen veriler bu gruplar üzerinden karşılaştırıldı. İstatistiksel analizler SPSS 27.0 programı kullanılarak yapıldı ve $p < 0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: 184 hastadan 78'i erkek olup 106'sı kadındır. Hastalarımızdan 11'inde ana pulmoner arterlerde, 165'inde pulmoner arterlerin segmental dallarında, 8'inde ise hem ana pulmoner arterlerde hem de segmental damarlarda emboliye rastlanmıştır. Çalışmaya dahil edilen 184 pulmoner emboli hastasının %64,7'si ($n=119$) hayatta kalırken, %35,3'ü ($n=65$) ex olmuştur. Kreatinin düzeyleri incelendiğinde, hastaların %15,2'sinde düşük, %53,3'ünde normal ve %31,5'inde yüksek değerler saptandı. D-dimer açısından bakıldığında ise olguların %96,7'sinde yüksek, yalnızca %3,3'ünde normal düzeyler görüldü. Pearson Ki-Kare testi sonucunda D-dimer ve kreatinin grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p=0,032$). Ancak D-dimer düzeyleri ile mortalite arasında anlamlı bir ilişki saptanmadı ($p=0,445$). Kreatinin düzeyleri ile mortalite arasındaki ilişki sınırda anlamlılık düzeyine yaklaştı da istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı ($p=0,076$). Mann-Whitney analizi sonucunda ölen hastaların kreatinin değerlerinin yaşayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlendi ($p=0,007$). D-dimer için aynı analiz anlamlılık göstermedi ($p=0,812$). Ayrıca Spearman korelasyon analizi, kreatinin ile D-dimer arasında pozitif yönlü fakat zayıf bir ilişki olduğunu ortaya koydu ($r=0,180$; $p=0,014$).

Sonuç: Sonuç olarak, çalışmamızda D-dimer düzeylerinin pulmoner emboli hastalarında mortalite ile anlamlı bir ilişkisi olmadığı, ancak kreatinin düzeylerinin mortalite ile ilişkili olabileceği gösterilmiştir. Yüksek kreatinin düzeyleri, özellikle hemodinamik instabilitenin eşlik ettiği olgularda mortaliteyi öngörmede önemli bir biyokimyasal belirteç olabilir. Ayrıca kreatinin ve D-dimer arasında zayıf da olsa pozitif bir ilişki bulunması, bu iki parametrenin birlikte değerlendirilmesinin klinik açıdan katkı sağlayabileceğini düşündürmektedir. Daha

geniş hasta serileriyle yapılacak ileri çalışmalar, kreatininin prognostik değerini daha net ortaya koyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pulmoner emboli, kreatin, d-dimer, mortalite

SS 40: SON BİR YIL İÇİNDE ACİLE İNTİHAR GİRİŞİMİ İLE GELEN 12-18 YAŞ ARASI HASTALARIN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Hivda KARABULUT¹, Emirhan METİN¹, Berra EMİR¹, Prof. Dr. Hüseyin DAĞ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hivda KARABULUT, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, karabuluthivda@gmail.com

Giriş ve Amaç: Dünya Sağlık Örgütü'ne göre intihar kişinin hayatını sona erdirmeye niyetiyle gerçekleştirdiği kendine zarar verici bir eylem olarak tanımlanmaktadır. Epidemiyolojik olarak intihar, önlenemez erken ölümlerin önde gelen nedenlerinden biridir. Son yıllarda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde özellikle adolesan yaş grubu çocuklarda özkıyım girişimleri önemli bir halk sağlığı sorunu olmaya başlamış olup, özkıyım girişiminde bulunan genç yaş grubu çocukların sayısının giderek arttığı görülmektedir. Ciddi bir halk sağlığı sorunu olan intihar girişimiyle ilgili tanımlamaların yapılabilmesi, risklerin ve etmenlerin saptanabilmesi, yüksek riskli adolesan bireylerin saptanarak koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin planlanabilmesi açısından çok önemlidir.

Materyal ve Yöntemler: Çalışmamızın evrenini Sağlık bilimleri Üniversitesi Okmeydanı Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesine 1 Ocak 2024- 31 Aralık 2024 tarihleri arasında intihar girişimi nedeniyle başvuran 12-18 yaş arası adolesan bireylerin tamamının geçmişe dönük dosya kaydı oluşturmaktadır. 128 kişi çalışmaya dahil edilmiştir. Verilerin analizinde Kruskal-Wallis H testi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada tip I hata oranı (α) 0,05 olarak alınmıştır. İstatistiksel anlamlılık için $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %72,7 (n=93) tanesi kadındır. Katılımcıları intihara girişim şekli %89,1 oran en çok ilaç alımı ile olmuştur. Alınan ilaç grupları sırasıyla %42,3 birden fazla tür bir arada %26 antidepresan grubu ilaçlar %14,6 analjezikler %5,7 antibiyotikler %11,4 diğer olmuştur. İntihara girişim nedenlerinde %44,9 ile psikolojik sorunlar en önde gelirken bunu sırasıyla %22 ailevi nedenler %11 okul ile ilgili nedenler %7,1 erkek/kız arkadaş ile ilgili nedenler ve %15 ile diğer sebepler takip etmiştir. Çalışmamıza katılanların %20,3'ü okuluna devam etmemekte olup %22,8'inin daha önce intihar girişimi olmuştur. Katılımcıların %31,5'inde tanı konmuş psikiyatrik hastalığı %16,4'ünün kronik hastalığı %18,8'inin alkol %29,7'sinin sigara %8,7'sinin madde kullanımı vardır. İntihara girişim yeri en çok ev olmuştur (%86,6). İntihara girişim zamanı en fazla %33,9 ile 19-24 saatleri arasındadır. Katılımcıların %90,6'sında intihar girişimi sekelsiz sonlanmıştır. Cinsiyete göre intihar girişim nedenleri psikiyatrik hastalık varlığı ve intihar girişimi için alınan ilaç grupları bakımından anlamlı farklılık görülmemiştir ($p > 0.005$).

Sonuç: Adolesan döneminde özellikle kız çocukları intihar girişimine daha meyilli olmakla beraber bu dönemde psikiyatrik hastalığı olan ve sigara alkol uyuşturucu kullanım geçmişi olan çocuklar daha fazla risk altında olabilmektedir. Ailelere çocuklarıyla iletişim kurma yöntemlerinin öğretilmesi, çocukların sosyal şartlarını iyileştirici çalışmalar yapılması, özellikle hassas gruplara yönelik psikososyal desteklerin aileleri okulları veya ilgili kurumlar tarafından verilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar kelimeler: intihar girişimi, adolesan birey

SS 41: ÜRİNER SİSTEM TAŞ TIPLERİNİN HASTALARIN CİNSİYET, YAŞ VE METABOLİK RİSK FAKTÖRLERİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Bayram AFŞAR¹, Kürşat ONUK¹, Halil ERSİN¹, Alper ÖTÜNÇTEMUR²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşçioğlu Şehir Hastanesi, Üroloji Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Bayram AFŞAR Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, bayramafsar05@gmail.com

Giriş ve Amaç: Üriner sistem taş hastalığı, dünya genelinde yaygın görülen ve yaşam kalitesini olumsuz etkileyen bir ürolojik problemdir. Taşların tipleri ve oluşum mekanizmaları; hastaların cinsiyet, yaş ve metabolik risk faktörleriyle yakından ilişkilidir. Bu çalışmada, üriner sistemde oluşan farklı taş tiplerinin hastaların demografik özellikleri ve metabolik parametreleri ile ilişkisini incelemeyi amaçladık.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamız retrospektif olarak tasarlanmıştır. 2020 – 2024 yılları arasında Prof. Dr. Cemil Taşçioğlu Şehir Hastanesi Üroloji Kliniği'ne başvuran ve üriner sistem taş hastalığı tanısı alan 18 yaş üstü toplam 200 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Hastaların yaş, cinsiyet, taş tipleri ve laboratuvar parametreleri (Üre, Kreatinin, Açlık Kan Glukozu, Sodyum, Potasyum, Kalsiyum, Ürik Asit, ALT, AST, Total Kolesterol, HDL, LDL, Trigliserit, Hemoglobin, Platelet, Tam İdrar Tetkiki, İdrar Kültürü, CRP) hasta kayıtlarından elde edilmiştir. Taş tipleri taş analizi raporlarına göre sınıflandırılmıştır. İstatistiksel analizlerde SPSS 27 paket programı kullanılmış, $p < 0,05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 200 hastanın 112'si erkek (%56), 88'i kadın (%44) idi. Yaş ortalaması $45,6 \pm 13,2$ yıl olarak saptandı. En sık görülen taş tipi kalsiyum oksalat (%62) olup, ikinci sırada ürik asit taşları (%21) izlendi. Daha nadir olarak strüvit (%9), sistin (%4) ve diğer taş tipleri (%4) görüldü. Cinsiyet ile taş tipi arasındaki ilişki değerlendirildiğinde, erkeklerde kalsiyum oksalat ve ürik asit taşlarının daha yüksek oranda görüldüğü, kadınlarda ise strüvit taşlarının daha sık olduğu belirlendi ($p < 0,05$). Yaş ile taş tipi arasındaki ilişki incelendiğinde, 50 yaş üstü hastalarda ürik asit taşlarının daha sık, genç erişkinlerde ise kalsiyum oksalat taşlarının baskın olduğu bulundu ($p < 0,05$). Laboratuvar parametreleri değerlendirildiğinde, serum ürik asit düzeyleri taş tiplerine göre anlamlı farklılık gösterdi ($p < 0,001$); post-hoc analizlerde ürik asit taşı olan hastaların serum ürik asit düzeylerinin diğer gruplara göre anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptandı. Benzer şekilde, serum kalsiyum düzeyleri de taş tipleri arasında farklılık gösterdi ($p < 0,001$) ve özellikle kalsiyum oksalat taşı olan hastalarda daha yüksek bulundu. Enfeksiyonla ilişkili parametreler değerlendirildiğinde, strüvit taşı olan hastalarda CRP düzeylerinin anlamlı derecede yüksek olduğu ($p < 0,001$) ve bu gruptaki hastaların büyük kısmında idrar kültürünün pozitif olduğu belirlendi ($p < 0,001$).

Sonuç: Çalışmamızda üriner sistem taş tipleri ile hastaların yaş, cinsiyet ve metabolik risk faktörleri arasında anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Özellikle kalsiyum oksalat ve ürik asit taşlarının toplumda en sık görülen taş tipleri olduğu ve erkeklerde daha baskın izlendiği gösterilmiştir. Ürik asit düzeylerinin, kalsiyum seviyelerinin ve metabolik sendrom ile ilişkili parametrelerin taş tipleri üzerinde belirleyici etkisi bulunmaktadır. Ayrıca enfeksiyon taşlarının kadınlarda daha sık görüldüğü belirlenmiştir. Bu sonuçlar, taş hastalığının önlenmesi ve tedavisinde bireyselleştirilmiş yaklaşımların önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Üriner sistem taşları, kalsiyum oksalat, ürik asit, metabolik risk faktörleri, cinsiyet, yaş

SS 42: SİĞARA KULLANIMI İLE SARKOİDOZ HASTALIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

¹Salih BEYAZKENDİR, ¹Ahmet Nabi ÇELİK, ¹Abdullah BİLGİÇ, Erkan ATAŞ, ²Prof. Dr. Erdoğan ÇETİNKAYA

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Sorumlu Yazar: Prof. Dr. Erdoğan Çetinkaya, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Ana Bilim Dalı, erdogan.cetinkaya@sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Sarkoidoz, etiyolojisi tam olarak bilinmeyen, multisistemik granülomatöz bir hastalıktır. Çalışmamızın amacı, sigara kullanımının sarkoidoz hastalığı ile ilişkisini değerlendirmek ve olası etkilerini ortaya koymaktır.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamız retrospektif olarak tasarlanmış olup, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde sarkoidoz tanısı almış 100 hastanın dosya kayıtları incelenmiştir. Hastalar sigara içen (n=32) ve içmeyen (n=68) olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Demografik özellikler, klinik bulgular ve organ tutulumu değerlendirilmiştir. İstatistiksel analiz SPSS 25 programı ile yapılmış; kategorik değişkenlerde ki-kare testi, sürekli değişkenlerde t-testi veya Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 100 hastanın %30'u erkek, %70'i kadındı. Sigara içmeyenlerin yaş ortalaması 46,63 (24-74), içenlerin 45,53 (24-75) yıl idi ($p=0,563$). Tedavisiz takip edilen hasta oranı sigara içenlerde %81,2, içmeyenlerde %85,2 bulundu ($p=0,739$). Nüks oranı içenlerde %6,2, içmeyenlerde %13,2 idi ($p=0,275$). Organ tutulumu her iki grupta da 4'er hastada izlendi; bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p=0.0000183$).

Sonuç: Çalışmamızda sigara kullanımının sarkoidoz hastalarında klinik özellikler ve nüks oranı üzerine anlamlı bir etkisi saptanmadı. Ancak organ tutulumu açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu. Bu sonuç, sigara kullanımının sarkoidozun sistemik tutulum paternini etkileyebileceğini düşündürmektedir. Daha geniş örneklemlili, prospektif çalışmalarla bu ilişkinin netleştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sarkoidoz, sigara, organ tutulumu, nüks

SS 43: TİP 2 DİYABETLİ HASTALARDA VÜCUT KOMPOZİSYONU VE ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİN HbA1C İLE İLİŞKİSİ

İsmail Cem BEREKET¹, Furkan TOY¹, Muhammed Bakri RASOUL¹, Elif Yıldırım AYAZ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Sultan 2. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları Kliniği

Sorumlu Yazar: İsmail Cem BEREKET, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Dönem 5 öğrencisi, 2201001109@ogrenci.sbu.edu.tr

Giriş ve Amaç: Glikozile hemoglobin ölçümü (HbA1c), diyabetli hastaların yönetiminde temel bir unsurdur. HbA1c, son 3 aylık glisemik kontrolü izlemek, tedaviyi ayarlamak, diyabet bakımının kalitesini değerlendirmek ve komplikasyon gelişme riskini tahmin etmek için kullanılır. Çalışmalarda kişilerin yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durumu, meslek, sosyal güvence, ailenin gelir durumu gibi sosyodemografik özellikleri ile beden kitle endeksi, boy uzunluğu, vücut ağırlığı, bel ve kalça çevresi, boyun çevresi, kas kütlesi ve yağ kütlesi gibi birçok faktör HbA1c düzeyinde etkili olmaktadır. Çalışmamızın amacı HbA1c düzeyleri ile yaş, cinsiyet, vücut kitle endeksi, boy uzunluğu, kilo, bel çevresi, boyun çevresi, kalça çevresi, kas kütlesi ve yağ kütlesi arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışma, ilişkisel tarama modeli niteliğindedir ve Sultan II. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Diyabet Polikliniği'ne başvuran 339 tip 2 diyabetli hastanın verileri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Veriler; cinsiyet, HbA1c, yaş, boy, kilo, kas kütlesi, yağ kütlesi, boyun çevresi, kalça çevresi, açlık glukoz değeri ve vücut kitle indeksi (VKİ) gibi değişkenlerden oluşmaktadır. Hastalar, HbA1c düzeylerine göre “7,49 ve altı” ile “7,5 ve üstü” olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25 paket programı ile yapılmıştır. Araştırmada tip I hata oranı 0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Hastaların tanımlayıcı istatistikleri Tablo 1’de verilmiştir. HbA1C değerleri 7,49 ve altı olan katılımcıların 7,5 ve üstü olan katılımcılara göre kilo ($p=0,043$), yağ kütlesi ($p=0,008$), kalça çevresi ($p=0,026$) ve VKİ ($p=0,032$) değerleri bakımından daha yüksek değerlere sahip olduğu tespit edilmiştir. HbA1c 7,5 ve üstü olan katılımcıların 7,49 ve altı olan katılımcılara göre açlık glukoz değerleri daha yüksek olduğu ($p<0,001$) ve boyun çevresi değerleri bakımından medyanlar eşit bulunduğu için mean rank değerlerine bakılmıştır ve daha yüksek olduğu ($p=0,041$) tespit edilmiştir. Yaş ($p=0,368$), boy ($p=0,994$), kas kütlesi ($p=0,472$) ve bel çevresi ($p=0,137$) bakımından anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 1. Hastaların tanımlayıcı istatistikleri

	n(%)
Cinsiyet	
Erkek	169(49,9)
Kadın	170(50,1)
HbA1c	
7,49 ve altı	152(44,8)
7,5 ve üstü	187(55,2)

	Med(min-max)
Yaş	55(19-78)
Boy (cm)	165(136-190)
Kilo (kg)	83,6(46,7-172,6)
Kas Kütlesi (kg)	50,6(31,3-85,4)
Yağ Kütlesi (kg)	29,2(5,5-67,7)
Boyun Çevresi (cm)	38(30-53)
Bel Çevresi (cm)	106(68-150)
Kalça Çevresi (cm)	108(90-147)
Açlık Glukoz Değeri (mg/dl)	144(60-484)
VKİ	30,9261(17,79-56,36)

Sonuç: Bu çalışmada elde edilen veriler sonucunda, $HbA1c \leq 7,49$ olan grubun kilo, yağ kütlesi, kalça çevresi ve VKİ değerleri anlamlı $HbA1c \geq 7,5$ grubundan daha yüksek olarak gözlemlenmiştir. $HbA1c \geq 7,5$ grubunda açlık glukoz ve boyun çevresi değerleri $HbA1c \leq 7,49$ grubundan daha yüksek olarak gözlemlenmiştir. Yaş, boy, kas kütlesi ve bel çevresi parametreleri ise gruplar arasında farklılık sergilememiştir. $HbA1c$ değeri $\leq 7,49$ olan grupta yağ kütlesi ve obezitenin daha fazla olması bu grubun “hafif obezite ile ilişkili diyabet (mild obesity related diabetes)” grubuna ait olduğunu düşündürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, obezite, antropometri, $HbA1c$

SS 44: NEOPLASTİK HASTALIK KOMPLİKASYONLARI NEDENİYLE TEDAVİ VERİLMİŞ OLAN DİYABETİK HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Elifsu YURT¹, Cansu GÖKPINAR¹, Açelya ARAS¹, Orkide KUTLU²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, T.C. İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi İç Hastalıkları Bölümü, İstanbul

Sorumlu Yazar: Elifsu YURT, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, elifsu.yurt@gmail.com

Giriş ve Amaç: Diabetes mellitus, rölatif, mutlak insülin eksikliği ve periferik dokularda insülin etkisine karşı gelişmiş olan 'insülin direnci' nedenli ortaya çıkan, organları etkileyerek multisistemik tutulum ile hiperglisemiyle karakterize bir karbonhidrat metabolizma bozukluğudur. Kanser ise hücrelerin kontrolsüz bölünmesi ve çoğalmasıyla ortaya çıkan genetik ve çevresel koşulların etkisiyle olan kompleks bir hastalıktır. Diyabet ve kanser birlikteliği uzun yıllardır bilinmektedir. Bu birlikteliğin sebebi çoğu araştırmaya konu olmuştur.

Diyabet ve kanser arasındaki ilişki ortak risk faktörlerinden kaynaklanabileceği gibi, altta yatan hastalık fizyolojisi veya diyabet tedavileri gibi diyabetle ilişkili faktörlerden de kaynaklanabilir. Diyabet ve kanser arasındaki ilişkinin doğrudan olup olmadığı, diyabetin kanser riskini değiştiren altta yatan biyolojik faktörlerin belirteci olup olmadığı veya kanser-diyabet ilişkisinin dolaylı olup olmadığı ve obezite gibi yaygın risk faktörlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı belirsizliğini korumaktadır. Biz gerçekleştirdiğimiz bu çalışmamızda neoplastik hastalık komplikasyonları nedeniyle iç hastalıkları kliniğinde yatarak tedavi alma ihtiyacı olan hastaların yatış gerekçelerinin değerlendirilmesini amaçlamaktayız.

Materyal ve Yöntemler: Araştırmamız retrospektif tipte olup 2017-2024 yıllarında kliniğimizde yatan ve neoplastik hastalık komplikasyonları nedenli tedavi almış diyabetik hastalar dahil edilmiştir. Hastane bilgi yönetim sistemi üzerinden ICD-10 kodları taranarak hasta verilerine ulaşılmıştır. Hastaların demografik özellikleri, yatış nedenleri ve tarihi, neoplastik hastalık türü, diyabet süreleri ve gelişen komplikasyonlar kaydedildi. Veriler tanımlayıcı istatistiklerle değerlendirildi.

Bulgular: Araştırmamız 1739 hasta üzerinde gerçekleşmiştir. Hastaların yatış sebepleri 6 ana grup altında toplanmıştır. Bu gruplar ve grupların barındırdığı hasta yüzdeleri organ hasarı (%64,86), enfeksiyonlar (%20,7), sitopeniler (%8,57), tromboembolik komplikasyonlar (%5) ve genel durum bozukluğu (%0,86) şeklindedir. Her bir grubun alt başlıkları ve yüzde hasta oranı tabloda (Tablo 1) belirtilmiştir.

Tablo 1. Neoplastik Hastalıklara Sahip Diyabet Hastalarının Yatış Sebeplerine Göre Sayısal ve Oransal Dağılımı

<i>Yatış sebepleri</i>	<i>Hasta Sayısı</i>	<i>Toplam Hasta Sayısında Yüzdesi</i>	<i>Yatış Sebepleri Alt Grupları</i>	<i>Hasta Sayısı</i>	<i>Toplam Hasta Sayısında Yüzdesi</i>
Organ Hasarı	1128	64,86%	Akut Böbrek Yetmezliği	576	33,12%
			Gastrointestinal Kanama	302	17,37%
			Kalp Yetmezliği	123	7,07%
			Hepatik Hasar	76	4,37%
			Akut Pankreatit	50	2,88%
			Adrenal Yetmezlik	2	0,12%
Enfeksiyonlar	360	20,70%	Alt Solunum Yolu Enfeksiyonları	274	15,76%
			Sistit	35	2,01%
			Septisemiler	31	1,78%
			Diyare ve Gastroenterit	20	1,15%
Sitopeniler	149	8,57%	Anemi	76	4,37%
			Trombositopeni	74	4,26%
			Beyaz Kan Hücre Anormallliği	1	0,06%
Tromboembolik Komplikasyonlar	87	5,00%	Venöz Emboli ve Tromboz	40	2,30%
			Pulmoner Emboli	36	2,07%
			Dissemine İntravasküler Koagülasyon	8	0,46%
			Arteriyel Emboli ve Tromboz	3	0,17%
Genel Durum Bozukluğu	15	0,86%	Serebrovasküler Hastalık	14	0,81%
			Hipertansif ensefalopati	1	0,06%

Sonuç: Neoplastik hastalıkların komplikasyonları nedeniyle yatarak tedavi alan hastaların yatış gerekçeleri araştırıldığında en çok karşılaşılan gerekçenin organ hasarları, özellikle de böbrek hasarı olduğu gözlemlenmiştir. Diyabetin sıklıkla böbrek hasarına yol açtığı göz önünde bulundurulduğunda, neoplastik hastalıkların bu hasarın gelişmesindeki rolü ileri incelemeye tâbi tutulmalıdır. Neoplastik hastalıklar geliştirmiş diyabet hastalarının renal fonksiyonlarının daha sıkı şekilde takip edilmesi önerilir. Aynı zamanda tedavide kullanılan kemoterapi ajanlarının da böbrek hasarına yol açabildiği bilinmektedir. Bu ilaçların geliştirilme safhasında böbreğe yapabileceği yan etkilerin azaltılması hedeflenmelidir.

Anahtar kelimeler: Diyabet, neoplaziler, organ hasarı, böbrek yetmezliği

SS 45: TİP-2 DİYABETLİ HASTALARDA TRİGLİSERİT-GLUKOZ İNDEKSİ İLE DİYABETİK NEFROPATİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Samet TIRPAN¹, Yusuf TUNCA¹, Muhammed Taha İNEL¹, Esmenur KOÇOĞLU¹, Orkide KUTLU²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, İç Hastalıkları Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Samet TIRPAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, samet.tirpan909090@gmail.com

Giriş ve Amaç: Diyabetik nefropati, diyabetin ciddi bir kronik mikrovasküler komplikasyonudur ve tip-2 diyabetli hastalarda ölüm nedenleri arasında kalp-damar hastalıkları ve kanserlerden sonra üçüncü sırada yer almaktadır. Yapılan çalışmalarda insülin direncinin mikroalbuminüriyi arttırdığı ve bu yolla diyabetik nefropati gelişiminde rol aldığına dair bulgular vardır. İnsülin direncini ölçmek için kullanılan altın standart yöntem, invazif ve zaman alan hiperinsülinemik öglisemik klemp yöntemidir. Açlık plazma glukozu ve trigliserit değerleri kullanılarak hesaplanan trigliserit- glukoz indeksi, insülin direncini belirlemede kullanılan yeni, ucuz ve etkili bir indekstir. Bu çalışmamızda tip-2 diyabetli hastalarda trigliserit-glukoz indeksi ile diyabetik nefropatinin ilişkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, trigliserit-glukoz indeksinin diyabetik nefropatiyi belirlemede kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Materyal ve Yöntemler: Araştırmaya Mart 2018-Şubat 2025 tarihleri arasında Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi İç Hastalıkları Kliniğine başvuran ve tip-2 diyabet tanısı alan hastalar dahil edilmiştir. Trigliserit düşürücü tedavi kullanan, ateşli veya enfeksiyöz bir hastalığı olan, obstrüktif üropati, ileri derecede kalp yetmezliği, inme, karaciğer hastalığı, kanser, otoimmün hastalıklara sahip olan, hamile olan ve yetersiz klinik veriye sahip hastalar dışlanmıştır. Hastaların açlık glukoz ve trigliserit değerleri ile idrarda mikroalbumin/kreatinin oranı IBM-SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya 10620 hasta katılmıştır. Hastaların %57,3'ü kadındır. Hastaların %42,4'ünde diyabetik nefropati tespit edilmiştir. Tip-2 diyabet hastalarında trigliserit-glukoz indeksi ile diyabetik nefropati arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla ikili lojistik regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda cinsiyet ve yaş faktörleri kontrol edildiğinde dahi, trigliserit-glukoz indeksinin diyabetik nefropati için bağımsız ve anlamlı bir risk faktörü olarak kaldığı saptanmıştır (Düzeltilmiş OR=1.925, %95 CI: 1.822-2.034, p<0.001). Tip-2 diyabet hastalarında diyabetik nefropatinin varlığını öngörmede trigliserit-glukoz indeksinin performansını değerlendirmek amacıyla alıcı işletim karakteristiği eğrisi analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, trigliserit-glukoz indeksi için eğri altında kalan alan 0.621 (%95 CI: 0.611-0.632, p<0.001) olarak bulunmuştur. Bu sonuç, trigliserit-glukoz indeksinin diyabetik nefropatiyi ayırt etmede zayıf bir doğruluğa sahip olduğunu göstermektedir. Youden indeksi yöntemine göre, en uygun kesim noktası 9,50 olarak saptanmış olup, bu noktada duyarlılık %46 ve özgüllük %72 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Çalışmada, trigliserit-glukoz indeksinin diyabetik nefropati açısından bağımsız ve anlamlı bir risk faktörü olduğu gösterilmiştir. Bununla birlikte, diyabetik nefropatiyi ayırt etme yetisinin düşük doğruluk düzeyinde olduğu görülmüştür. Mevcut sonuçların desteklenmesi için ileri düzey araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Trigliserit-glukoz indeksi, diyabetik nefropati, mikroalbuminüri

SS 46: ERKEN VE GEÇ ADÖLESAN DÖNEMDEKİ OBEZ KIZLARDA GLUKOZ METABOLİZMA BOZUKLUKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Brunilda Mataj¹ Hediye Safi¹ Nida Karakuş¹ Şerife Nur Şen¹, Dr. Heves Kırmızıbekmez²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi Çocuk Endokrinolojisi Kliniği, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hediye SAFİ, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, hediyesafi@hotmail.com

Giriş ve Amaç: Obezite, enerji dengesindeki bozuklukların sonucunda gelişen, vücutta aşırı yağ birikimi ile karakterize kronik bir hastalıktır. Bu durum, insülin direnci ve glukoz metabolizmasında bozukluklara yol açabilir. Çalışmamızda adölesan dönemindeki obez hastalarda glukoz metabolizması bozukluklarının sıklığını belirlemeyi amaçlıyoruz. Erken ve geç adölesan dönemde insülin direnci ve prediyabet durumunun yaş ile ilişkisi araştırılacak, yaşa göre etkili faktörler değerlendirilecektir. Çalışmada ayrıca metabolik bozukluğu öngörmeye kullanılabilecek biyobelirteçlerin araştırılması ve klinikte kullanımı açısından değerlendirilmesi hedeflenmektedir (4). Adölesan dönemde obeziteye bağlı glukoz metabolizması bozuklukları açısından literature güncel katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Çalışma 01/01/2020-15/06/2025 tarihleri arasında Ümraniye Eğitim Araştırma Hastanesi pediatri kliniğine başvuran obezite tanılı hastaların kayıtlarının geriye dönük incelenmesi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmamıza 12-18 yaş arası, vücut kütle indeksi (VKİ) $\geq +2$ SDS olan, puberte evresi en az evre-4 olan 118 kız çocuğu dahil edildi. Obezite dışında ek sistemik bir hastalığı, obeziteye bağlı komorbiditesi, ilaç kullanımı olan hastalar çalışmaya dahil edilmedi. Çalışma grubu 12-14,9 yaş ve 15-17,9 yaş olmak üzere iki yaş grubuna ayrıldı. İnsülin direnci tanısı için HOMA-IR'nin $\geq 3,8$ olması kabul edildi. Veriler SPSS 25.0 paket programı kullanılarak analiz edildi. Anlamlılık tüm testler için $p < 0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Açlık kan şekeri (AKŞ) 99 hastada <100 mg/dl (normal), 17 hastada 100-126 mg/dl arasında (bozulmuş açlık glukozu), 2 hastada >126 mg/dl (diyabet) düzeyindeydi. HOMA-IR düzeyi 87 hastada (%73,7) yüksek saptandı. HOMA-IR düzeyi küçük yaş grubundaki 64 hastanın 50'sinde (%78), büyük yaş grubunda 54 hastanın 37'sinde (%68,5) yüksek saptandı. Çapraz karşılaştırmada yaş grupları arasında insülin direnci açısından istatistiksel anlamlı fark saptanmadı ($p=0,237$). Küçük yaş grubundan 12 hastada (%18;7), büyük yaş grubundan 7 hastada (%12,9) AKŞ yüksek (>100 mg/dl) saptandı. Çapraz karşılaştırmada anlamlı fark yoktu ($p=0,394$). Yaş grupları arasında metabolik belirteçler açısından fark saptanmadı (Tablo-1). İnsülin direnci olan ve olmayanlar karşılaştırıldığında yaş ve VKİ açısından fark yoktu (Tablo-2). Korelasyon analizlerinde HOMA-IR parametresi yaş ile korele olmayıp, VKİ ile pozitif korelasyon gösteriyordu ($r=0,356$; $p=0,000$). HOMA-IR insülin düzeyi ile kuvvetli pozitif korelasyon ($r=0,986$; $p=0,000$) gösterirken, AKŞ ile daha zayıf pozitif korelasyon ($r=0,316$; $p=0,000$) göstermekteydi. İnsülin direncini öngörmeye ROC eğrisi analizlerinde açlık insülin düzeyi %99 sensitivite ve %99 spesifite ile 15,4 U/ml; AKŞ ise %70 sensitivite ve %59 spesifite ile 85 mg/dl olarak saptandı.

Tablo 1. Yaş grupları arasında antropometrik ve biyokimyasal parametrelerin karşılaştırılması

Belirteçler	12-14,9 YAŞ	15-17,9 YAŞ	p
Medyan (minimum-maksimum)			
VKİ SDS	3,14 (2,06-6,79)	3,31 (2,00-4,88)	0,048*
Glukoz (mg/dl)	87,0 (68-158)	89,5 (72-114)	0,886
İnsülin (U/ml)	25,7 (6,0-132)	28,0 (7,4-112)	0,677
HOMA-IR	5,51 (1,23-35)	6,17 (1,8-26,2)	0,672

Tablo 2. İnsülin direnci grupları arasında antropometrik ve biyokimyasal parametrelerin karşılaştırılması

Belirteçler	HOMA-IR > 3,8	HOMA-IR ≤3,8	p
Medyan (minimum-maksimum)			
YAŞ (yıl)	15,0 (12,0-17,0)	14,0 (12,0-17,0)	0,381
VKİ SDS	3,09 (2,00-4,88)	3,22 (2,08-6,79)	0,094
Glukoz (mg/dl)	84,0 (68-158)	90,0 (72-132)	0,029*
İnsülin (U/ml)	12,8 (6,0-16,9)	31,4 (15,3-132)	0,000*
HOMA-IR	2,80 (1,23-3,71)	6,82 (3,83-35,2)	0,000*

Sonuç: Adölesan yaş dönemindeki obez kızlarda yaş grupları arasında açlık glukozu, insulin ve HOMA-IR düzeyleri benzer bulundu. İnsulin direnci belirteci olan HOMA-IR yaştan ziyade VKİ ile ilişkili saptandı. Sonuçlarımıza göre insülin direncini öngörmeye AKŞ'nin >85 mg/dl olmasının kullanılabilir fakat yetersiz bir belirteç olduğu, açlık insülin düzeyinin >15 U/ml olmasının ise daha güvenilir bir belirteç olabileceği yorumunu yapabiliriz.

Anahtar kelimeler: Adölesan, obezite, insulin, açlık kan şekeri, HOMA-IR

SS 47: KOMPLİKE AKUT APANDİSİTLİ HASTALARIN ERKEN TANISINDA BİYOKİMYASAL DEĞERLERİNİN VE AKUT FAZ REAKTANLARININ ETKİSİ

¹Yaren COŞGUN, ¹Emre TÜRKER, ¹Merve UĞURLU, ¹Haydar Ali ERGİN, ²Semih HOT

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²T.C Sağlık Bakanlığı Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Merve UĞURLU, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,

Giriş ve Amaç: Akut apandisit, acil cerrahi müdahale gerektiren en sık karın içi inflamatuvar hastalıklardan biridir. Erken tanı, morbidite ve mortalitenin azaltılmasında kritik öneme sahiptir. Ancak klinik bulguların nonspesifik olması ve görüntüleme yöntemlerinin her zaman erişilebilir olmaması tanıda güçlük yaratmaktadır. Bu nedenle, laboratuvar parametrelerinin tanıdaki rolü giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Beyaz küre sayısı (WBC), C-reaktif protein (CRP) ve nötrofil/lenfosit oranı (Neu%/Lym%) inflamasyon göstergeleri olarak akut apandisit değerlendirmesinde sıkça kullanılmaktadır. Ancak bu parametrelerin perforasyon gelişimiyle ilişkisi konusunda görüş birliği bulunmamaktadır. Bu çalışmada, akut apandisit tanısı alan hastalarda WBC, CRP ve Neu%/Lym% değerlerinin perfore ve non-perfore gruplar arasındaki farklılıkları incelenmiş; ayrıca cinsiyetler arası olası değişiklikler değerlendirilmiştir.

Materyal ve Yöntem: Bu retrospektif çalışma, Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi'nde 01.01.2024–31.12.2024 tarihleri arasında akut apandisit tanısıyla opere edilen 63 hastanın verileriyle gerçekleştirilmiştir. Veriler hastanenin elektronik veri tabanından elde edilmiştir. Hastalar, patoloji sonuçlarına göre perfore ve non-perfore olarak gruplandırılmış, yaş, cinsiyet, WBC, CRP ve Neu%/Lym% değerleri kaydedilmiştir. Analizler IBM SPSS Statistics 31.0 ile yapılmış, verilerin dağılımı Kolmogorov–Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Gruplar arası karşılaştırmalar için Mann–Whitney U testi, kategorik veriler için Ki-kare testi kullanılmıştır. $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 63 hastanın 42'si (%66,7) erkek, 21'i (%33,3) kadındı. Hastaların medyan WBC değeri 13,54 (6,61–90,42), CRP değeri 50,7 (8–423,8) ve Neu%/Lym% oranı 5,77 (1,08–41,40) olarak saptandı (Tablo 1). Perfore ve non-perfore apandisit hastalarının biyokimyasal belirteçleri karşılaştırıldığında, perfore hastaların medyan CRP (95,9 vs. 30,5; $p=0,005$) ve Neu%/Lym% (7,13 vs. 4,27; $p=0,008$) değerlerinin anlamlı olarak yüksek olduğu görüldü. WBC değerleri açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı (14,37 vs. 12,52; $p=0,063$) (Tablo 2). Cinsiyet ile perforasyon durumu arasındaki ilişki incelendiğinde, erkek ve kadın hastalar arasında perforasyon görülme sıklığı açısından anlamlı farklılık saptanmadı ($p=0,593$) (Tablo 3). CRP ile WBC ve Neu%/Lym% değerleri arasındaki korelasyon analizinde anlamlı bir ilişki gözlenmedi ($p>0,05$) (Tablo 4). Buna karşın, WBC ile Neu%/Lym% arasında pozitif yönde orta düzeyde bir korelasyon tespit edildi ($r=0,541$; $p<0,001$) (Tablo 5). Cinsiyet kategorileri arasında CRP, WBC ve Neu%/Lym% değerlerinin karşılaştırılmasında anlamlı bir fark bulunmadı ($p>0,05$) (Tablo 6).

Bu bulgular, perfore apandisit olgularında inflamatuvar belirteçlerin (özellikle CRP ve Neu%/Lym%) yükseldiğini, ancak cinsiyetin ve WBC'nin perforasyon açısından belirleyici olmadığını göstermektedir.

Tablo 1. Hastaların demografik dağılımı

	n(%)
Cinsiyet	
Erkek	42 (66,7)
Kadın	21 (33,3)
	Med (min-maks)
Wbc	13,54 (6,61-90,42)
Crp	50,7 (8- 423,8)
Neu% / Lym%	5,77 (1,08-41,40)

Tablo 2. Hastaların perfosyan durumlarına göre biyokimyasal belirteçlerin ve akut faz reaktanlarının karşılaştırılması

	Non-perfore	Perfore	Z	p
Wbc	12,52 (6,61-90,42)	14,37 (8,29-23,78)	-1,858	0,063*
Crp	30,5 (2,9-366,7)	95,9 (0,8-423,8)	-2,801	0,005*
Neu%/Lym%	4,265 (1,36-41,4)	7,13 (1,08-25,05)	-2,670	0,008*

* $p < 0,05$ I Z: Mann-Whitney U testi hesap değeri

Non-perfore ve perfore hastalar arasında ölçek puanları bakımından karşılaştırmalar sonucunda; perfore olanların daha yüksek Crp ($p=0,005$), Neu%/Lym% ($p=0,008$) puanlarına sahip oldukları tespit edilmiştir. Wbc puanları bakımından ise perfore olma durumuna göre arasında anlamlı bir farklılık olmadığı ($p=0,063$) tespit edilmiştir.

Tablo 3. Wbc ile diğer kategoriler arasında karşılaştırma

		Wbc
Crp	rho	0,143
	p	0,263*
Neu%/Leu%	rho	0,541
	p	<0,001*

* $p < 0,05$

Wbc ile diğer kategoriler arasındaki karşılaştırmalar sonucunda; Wbc ile Neu%/Leu% arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki olduğu ($p<0,001$; $r=0,541$) tespit edilmiştir. **Sonuç:** Bu çalışmada, akut apandisit tanısı ile opere edilen hastalarda kan parametrelerinin perforasyon durumu ile ilişkisi incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, perfore apandisitli hastalarda CRP ve Neu%/Lym% değerleri anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Bu sonuç, inflamatuvar yanıtın perforasyon gelişimiyle birlikte arttığını ve özellikle CRP ile Neu%/Lym% oranının perforasyonun öngörülmesinde yararlı olabileceğini göstermektedir. Buna karşılık, WBC değerleri perfore ve non-perfore gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark göstermemiştir ($p=0,063$). Bu durum, WBC'nin akut inflamasyonu yansıtsa da perforasyon varlığını ayırt etmede tek başına yeterli bir belirteç olmayabileceğini düşündürmektedir. Ayrıca yapılan korelasyon analizinde, WBC ile Neu%/Lym% arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki saptanmıştır ($r=0,541$; $p<0,001$). Bu bulgu, inflamatuvar yanıtın farklı hematolojik göstergeler üzerinden birlikte değerlendirilmesinin klinik anlamda faydalı olabileceğini desteklemektedir. Sonuç olarak, perfore apandisitli hastalarda CRP ve Neu%/Lym% değerleri anlamlı olarak yüksek bulunmuş, WBC ise perforasyonun belirlenmesinde anlamlı fark göstermemiştir. Bu veriler, CRP ve Neu%/Lym%'nin perforasyon riskini öngörmede yardımcı parametreler olabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akut Apandisit, Perforasyon, CRP, Nötrofil/Lenfosit Oranı, WBC

SS 48: SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA İŞ KAZALARI: BİR YILLIK RETROSPEKTİF ANALİZ

Muhammet Koca¹, Ömer Faruk Görgülü¹, Cemal Aydın Arslan¹, Begüm Yıldırım Erence², Seçil Arıca²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Muhammet KOCA, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,
muhammet.koca1903@icloud.com

Giriş ve Amaç: Retrospektif türdeki bu çalışma, sağlık çalışanlarında gerçekleşen ve kaydedilen iş kazalarının değerlendirilmesini sağlar.

Materyal ve Yöntem: Araştırmanın örneklemi, Cemil Taşçıoğlu şehir hastanesinde 2024 tarihinde sağlık çalışanlarında meydana gelen ve kaydedilen 188 iş kazası oluşturmaktadır. Araştırma verileri arşiv tarama tekniği ile toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS 27 ve Excel 2019 programlarıyla gerçekleştirildi, $p<0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Toplam 188 hasta çalışmaya dahil edildi. Yapılan çalışmada Kadınların erkeklere göre daha fazla iş kazası yaptığı tespit edilmiştir ($p<0.004$). Yaş medianı 28 (22-57) olarak bulunmuştur. Üzerinde çalışılan meslek grupları destek personel (%9,6), doktor (%16), ebe (%1,6), güvenlik görevlisi (%6,9), hemşire (%35,1), tekniker (%7,4), temizlik görevlisi (%23,4) idi. Kişilerin %39,4'ü erkek %60,6'sı kadındır. Kazanın türleri delici kesici alet yaralanması (%58,5), düşme (%4,8), ilaç/kimyasal ile bulaş (%4,8), kan/vücut sıvıları ile bulaş (%8), travma darbe (%21,3) ve yanık (%2,7) olarak sınıflandırılmıştır.

Sonuç: Bu çalışmada elde edilen veriler sonucunda 2024 yılında kadınların erkeklere göre daha fazla iş kazası yaşadığı gözlemlenmiştir. Meslek türleri arasından en fazla iş kazası yaşayanların hemşireler olduğu saptanmıştır. Kaza türü olarak kesici delici alet yaralanmasının daha fazla görüldüğü tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş kazası, sağlık çalışanı, kaza

SS 49: YAŞAM POLİKLİNİĞİNE GELMİŞ 80 YAŞ ÜSTÜ HASTALARDA MALNÜTRİSYON TARAMASININ İLGİLİ FAKTÖRLERLE İLİŞKİSİ

Umut Arda GÜVEN¹, İrem BÖLÜKBAŞI¹, Ayşe Zülal AZAKLI¹, Semih Berke OKUŞLUK¹, Hasan Hüseyin MUTLU²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Aile Hekimliği Kliniği

Sorumlu Yazar: Umut Arda GÜVEN, ¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, umutarda2002@gmail.com

Giriş ve Amaç: Bu çalışma, 80 yaş ve üzeri bireylerde yaşam polikliniğine başvurular sırasında malnütrisyon riskinin değerlendirilmesini ve bu riskin demografik ile klinik faktörlerle olan ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır.

Materyal ve Yöntem: Bu araştırmanın 1 Haziran 2024-15 Ocak 2025 tarihleri arasında Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Sancaktepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi Yaşam Polikliniğine gelmiş 80 yaş üstü 109 hasta katılmıştır. Katılımcıların malnütrisyon riski düzeyleri, demografik ve klinik özellikleri (yaş, cinsiyet, ek hastalık, fiziksel kısıtlılık, vücut kitle indeksi (VKİ), kilo kaybı, akut hastalık durumu ve yaşadıkları kişi) kayıt altına alınmıştır. Veriler, Malnütrisyon Üstüne Uluslararası Çalışma Grubu (MUST) gibi geçerli tarama araçları kullanılarak toplanmış ve Ki-kare testi ile One-way ANOVA analizleri ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %53,2'si yüksek malnütrisyon riskinde bulunmuştur. Malnütrisyon riski ile VKİ ($p = 0,002$), kilo kaybı ($p < 0,001$) ve akut hastalık varlığı ($p < 0,001$) arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır. Düşük VKİ ($< 18,5$) olan tüm bireyler yüksek risk grubunda yer almıştır. Yaş, malnütrisyon riski ile anlamlı ilişkili bulunmamıştır ($p = 0,514$).

Sonuç: 80 yaş ve üzeri poliklinik hastalarının önemli bir kısmı yüksek malnütrisyon riski taşımaktadır. Özellikle kilo kaybı, düşük VKİ ve akut hastalık gibi klinik göstergeler, yüksek riskle güçlü ilişkilidir. Bu nedenle yaşlı hastalarda rutin malnütrisyon taraması, beslenme durumunun izlenmesi ve erken müdahalenin sağlanması açısından klinik uygulamada yer almalıdır.

Anahtar kelimeler: Malnütrisyon, yaşlı hasta, beslenme taraması

SS 50: GESTASYONEL DİYABET TANISI ALAN HASTALARDA DİYABET SIKLIĞI, TARAMA FARKINDALIĞI VE RİSK FAKTÖRLERİ

Mehmet Ali TUTKAN¹, Abdullah Oruçhan YILMAZ¹, Mustafa BAYRAKTAR¹, Samet Can IŞIK¹, Hayriye Esra ATAÖĞLU², Önder TOSUN³

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

² İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³ T.C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Bilimleri Üniversitesi Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Eğitim Araştırma Hastanesi

Sorumlu Yazar: Mustafa Bayraktar, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,

Giriş ve Amaç: Gestasyonel diyabet (GDM), anne ve fetus sağlığı üzerinde ciddi komplikasyonlara yol açabilen bir gebelik durumudur. Obezite, ailede diyabet öyküsü ve ileri anne yaşı gibi faktörler GDM riskini artırmaktadır. Türkiye'de GDM taraması ve doğum sonrası takiplerin düşük oranda gerçekleştiği bilinmektedir. Bu çalışma, GDM tanılı hastalarda diyabet sıklığını, tarama farkındalığını ve risk faktörlerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışma, Zeynep Kamil Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde son bir yılda GDM tanısı almış 94 hastanın verileriyle gerçekleştirilmiştir. Veriler, telefonla uygulanan standart bir anketle toplanmıştır. Analiz için IBM SPSS 25.0 kullanılmıştır. Nitel veriler için frekans ve yüzde, karşılaştırmalar için Ki-kare testi ve Bağımsız Örneklem t testi kullanılmıştır. Tip I hata oranı 0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 25-34 aralığında yoğunlaşmış (%54,3), eğitim düzeyi ise ağırlıklı olarak üniversite mezunudur (%42,6). Ortalama vücut kitle indeksi (VKİ) 30,24 olarak saptanmıştır. Katılımcıların %67'sinde ailede diyabet öyküsü bulunmaktadır. OGTT, katılımcıların %64,9'una yapılmıştır. Daha önce gebe kalanların (%60,7), ilk gebeliğini yaşayanlara (%39,3) göre OGTT yaptırma oranı anlamlı şekilde yüksektir (p=0,015). Ayrıca, OGTT hakkında bilgi verilen hastaların, bilgi verilmeyenlere göre testi yaptırma oranı da anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur (p<0,001).

Doğum sonrası diyabet taramasına katılım oranı %48,9'dur. Katılmama nedenleri arasında "vaktim olmadı" (%56,1) öne çıkmaktadır. Tarama yaptıran hastaların %63'ünde diyabetin devam ettiği görülmüştür. Şeker hastalığı devam edenlerin VKİ puanlarının, etmeyenlere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır (p=0,048).

Tablo 1. Tanımlayıcı istatistikler

	Med (min-maks)
Boy	160 (150-182)
	$\bar{x} \pm SS$
Vücut kitle indeksi	30,24 $\pm$ 5,27
Ağırlık	78 $\pm$ 13,32
	n(%)
Yaş	

18-24	3(3,2)
25-34	51(54,3)
35-44	35(37,2)
45 ve üzeri	5(5,3)
Eğitim durumu	
İlkokul	13(13,8)
Ortaokul	14(14,9)
Lise	27(28,7)
Önlisans/Lisans	42(42,6)
Ogıt yapılma durumu	
Evet	61(64,9)
Hayır	33(35,1)
Daha önce 4000 gr üzeri doğum öyküsü	
Evet	12(12,8)
Hayır	51(54,3)
Daha önce doğum öyküsü yok.	31(33,0)
Düşük/ölü doğum öyküsü	
Evet	34(36,2)
Hayır	60(63,8)
Doğum sonrası taramaya katılma durumu	
Evet	46(48,9)
Hayır	48(51,1)
Tarama yaptıranlarda DM devam durumu	
Evet	29(63)
Hayır	17((37)
Taramaya katılmama nedeni	
Sağlık personeli bilgilendirme yapmadı	8(19,5)
Gitmek istemedi	10(24,4)
Vakti olmadı	23(56,1)
Ailede DM geçmişi	
Evet	63(67)

Hayır	31(33)
-------	--------

Tablo 2. Daha önce gebe kalma durumu ile OGTT yaptırma durumu karşılaştırılması

		OGTT Yaptırma durumu		Ki-Kare	p
		Evet	Hayır		
Daha önce gebe kalma	Evet	37(60,7)	28(84,8)	5,875	0,015
	Hayır	24(39,3)	5(15,2)		
OGTT hakkında bilgilendirme	Yapıldı	57(75)	19(25)	17,794	<0,001*
	Yapılmadı	14(77,8)	4(22,2)		

** $p < 0,05$ OGTT yaptırma oranının, daha önce gebe kalmış hastalarda ($p=0,015$) ve test hakkında bilgilendirilen hastalarda anlamlı şekilde daha yüksek olduğu saptanmıştır.*

Sonuç: Çalışmamız, yüksek VKİ'nin doğum sonrası diyabetin devam etmesinde önemli bir risk faktörü olduğunu göstermektedir. Ayrıca, sağlık personeli tarafından yapılan bilgilendirmenin, hastaların tarama testlerine katılımını artırmada kritik bir rol oynadığı tespit edilmiştir. Çalışmamızın en önemli bulgularından biri, doğum sonrası diyabet taramasına katılımın %48,9 gibi düşük bir oranda kalmasıdır. Katılımcıların taramaya katılamama nedenleri arasında "vaktim olmadı" ve "gitmek istemedim" gibi kişisel faktörlerin öne çıkması; bu süreçte sadece farkındalık değil, sağlık hizmetlerinin daha erişilebilir ve kullanıcı dostu hale getirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Ayrıca, tarama yaptıran hastaların %63'ünde diyabetin devam etmesi, gestasyonel diyabet tanısının sadece gebelik dönemi için bir risk taşımadığını, aynı zamanda ileriki dönemde kalıcı diyabete dönüşme potansiyeli taşıdığını net bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu durum, doğum sonrası takip ve düzenli taramaların, diyabetin erken tanısı ve uzun vadeli komplikasyonlarının önlenmesi açısından hayati önem taşıdığını kanıtlamaktadır.

Sonuç olarak, gestasyonel diyabet takibinde risk faktörlerinin erken tespiti ve hasta bilgilendirmesi büyük önem taşımaktadır. Doğum sonrası tarama oranlarının artırılması için farkındalık kampanyaları ve sağlık hizmetlerinin erişilebilirliğinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gestasyonel Diyabet, Tarama, Farkındalık, Risk Faktörleri, OGTT

SS 51: SİROZ HASTALARINDA NON İNVAZİV KARACİĞER FİBROZİS İNDEKSLERİ İLE SİROZ EVRE VE KOMPLİKASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Gülbahar OKŞAK¹, Buse ŞENTÜRK¹, Berat SELEN¹, Ahmet AYDIN¹, Özgür ALTUN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı

Sorumlu Yazar: Gülbahar OKŞAK, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, oksakgulbahar@gmail.com

Giriş ve Amaç: Kronik karaciğer hastalığı olarak da adlandırılan siroz, karaciğerde ileri derecede hasar oluşumudur. Sirozun neden olduğu karaciğer hasarı genellikle geri döndürülemez ancak erken dönemde teşhis edilirse ortaya çıkan hasar sınırlandırılabilir. Karaciğer biyopsisi fibrozisi tanımlamada altın standart tanı yöntemi olmasına karşın komplikasyon riskinin olması, maliyetinin yüksek olması, patoloji sonucunun karaciğerin tamamını yansıtmaması gibi nedenlerden dolayı dezavantajlı olarak görülmektedir. Bu nedenle fibrozisi belirlemede noninvaziv tanı yöntemlerinin geliştirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Çalışmamızda invaziv yöntemlerin kullanımını azaltmak için non invaziv karaciğer fibrozis indekslerinden APRI, King's Skoru, Fibrozis İndeksi, AST/ALT oranı ve FİB-4 İndeksleri ile Siroz evre ve komplikasyonları arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçladık.

Materyal ve Yöntemler: Araştırmamıza 2022-2024 yılları arasında Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi İç Hastalıkları Kliniğine başvuran 210 siroz tanılı hasta dahil edilmiştir. Hastaların verileri retrospektif olarak hasta dosyalarından elde edilmiştir. Elde edilen verilerden her bir hasta için MELD skoru, Fibrozis indeksi, King's skoru, APRI indeksi, FIB-4 indeksi, AST/ALT oranı hesaplanmıştır.

Bulgular: Çalışmamıza erkek 130(%61.9) ve kadın 80(%38.1) toplam 210 kişi dahil edilmiştir.

Tablo 1. Cinsiyet ve Komplikasyon Dağılımı

Komplikasyon	Erkek (n=130)	Kadın (n=80)
Peritonit	5 (%3,8)	5 (%6,2)
Hepatik Ensefalopati	34 (%26,2)	9 (%11,2)
Assit	75 (%57,7)	54 (%67,5)
Özofagus Varis Kanaması	52 (%40,0)	25 (%31,2)
Komplikasyon Yok	10 (%7,7)	10 (%12,5)

Hastaların demografik dağılımı ve komplikasyon profili incelendiğinde, erkek hastalarda hepatik ensefalopati ve özofagus varis kanaması oranlarının kadınlara kıyasla daha yüksek olduğu, buna karşın kadınlarda assit sıklığının belirgin olarak fazla olduğu görülmektedir. Peritonit oranları her iki cinsiyette benzer düzeydedir.

Tablo 2. Non-invaziv skorlara göre komplikasyonlarla Spearman korelasyonu

	Assit r(p)	Varis Kanaması r(p)	Hepatik Ensefalopati r(p)	Peritonit r(p)
APRI	-0.04 (0.571)	0.002 (0.978)	0.182 (0.009)*	-0.087 (0.216)
FIB-4	-0.076 (0.278)	0.003 (0.966)	0.17 (0.014)*	-0.005 (0.947)
AST/ALT Oranı	0.068 (0.329)	0.18 (0.009)*	0.053 (0.444)	0.177 (0.01)*
King's Skoru	-0.081 (0.259)	-0.016 (0.822)	0.207 (0.003)*	-0.054 (0.453)
Fibrosis İndeksi	-0.045 (0.521)	-0.03 (0.667)	0.261 (0.0001)*	0.023 (0.738)

Spearman korelasyon testi: r = korelasyon katsayısı; *: $p < 0,05$ anlamlı

Hepatik ensefalopati ile APRI ($p=0.0091$), FIB-4 ($p=0.0148$), King's skoru ($p=0.0034$) ve Fibrosis İndeksi ($p=0.0001$) arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon saptanmıştır. Varis kanaması ($p=0.0093$) ile AST/ALT oranı arasında pozitif yönlü anlamlı korelasyon saptanmıştır. Peritonit ($p=0.0107$) ile AST/ALT oranı arasında pozitif yönlü anlamlı korelasyon saptanmıştır. Assit komplikasyonu ile AST/ALT oranı, APRI, FIB-4, King's skoru ve Fibrosis İndeksi (FI) açısından anlamlı fark saptanmamıştır ($p \geq 0.05$). Yapılan Spearman korelasyon analizi sonucunda, MELD skoru ile noninvaziv karaciğer fibrosis indeksleri arasında pozitif yönde doğrusal ilişkiler saptanmıştır. Bu ilişkiler içinde MELD skoru ile FIB-4 indeksi ($r=0.43$) arasında orta düzeyde, APRI ($r=0.34$) ve Fibrosis İndeksi ($r=0.38$) ile düşük–orta düzeyde, King's skoru ($r=0.30$) ile ise zayıf düzeyde pozitif korelasyon belirlenmiştir.

Sonuç: Çalışmamızda siroz hastalarında non-invaziv karaciğer fibrosis indeksleri ile sirozun evresi ve komplikasyonları arasındaki ilişki değerlendirildi. Elde edilen bulgulara göre, hepatik ensefalopati ile APRI, FIB-4, King's skoru ve Fibrosis İndeksi arasında pozitif yönde korelasyon bulunduğunu, ayrıca AST/ALT oranı ile varis kanaması ve peritonit arasında pozitif yönde anlamlı korelasyon mevcuttur. Assit komplikasyonu ile non invaziv skorlar arasında anlamlı ilişki saptanamadı. Spearman korelasyon analizine göre, MELD skoru ile non-invaziv karaciğer fibrosis indeksleri arasında pozitif doğrusal ilişkiler gözlenmiştir. Sonuç olarak, non-invaziv fibrosis indekslerinin siroz hastalarında özellikle hepatik ensefalopati gelişimi ve hastalığın ciddiyetinin değerlendirilmesinde yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siroz, komplikasyon, MELD, non-invaziv fibrosis indeksleri.

SS 52: PREEKLAMPTİK VE NORMAL GEBELERİN HEMOGRAM PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: GEBELİK SÜRECİNDEKİ FARKLILIKLARIN İNCELENMESİ

Tarık Buğra ŞAKACI¹, Erdem Ali ULUSOY¹, Metehan TIRPAN¹, İsmail KARADUMAN¹, Prof. Dr. Ahmet KALE²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi

²Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Sorumlu Yazar: Tarık Buğra ŞAKACI, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,
osmanlitorunutarik@gmail.com

Giriş ve Amaç: Preeklampsisi, gebelikte hipertansiyon ve proteinüri ile karakterize, anne ve fetus için ciddi riskler oluşturan bir komplikasyondur. Bu çalışmada preeklampitik ve normal gebelerin hemogram parametreleri, demografik ve perinatal özellikleri karşılaştırılarak gebelik sürecindeki farklılıkların ortaya konulması amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Çalışmaya 2022–2024 yılları arasında doğum yapmış 80 preeklampitik ve 100 normal gebe dahil edilmiştir. Retrospektif olarak incelenen olguların demografik verileri, hemogram parametreleri ve perinatal sonuçları kaydedilmiştir. Veriler SPSS 25 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Sürekli değişkenler Mann–Whitney U testi ile, kategorik değişkenler Ki-kare veya Fisher exact testi ile karşılaştırılmıştır. $p < 0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Preeklampitik grupta gebelik haftası, doğum ağırlığı, Apgar 1.dk ve Apgar 5.dk skorları normal gebelere göre anlamlı derecede düşük bulundu ($p < 0.001$). Doğum şekli açısından tüm preeklampitik gebelerin sezaryen ile doğum yaptığı görüldü. Eşlik eden hastalıklardan Gestasyonel diabetes mellitus (GDM), insülin kullanımı ve ilave hastalıkların preeklampitiklerde anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edildi. Hemogram parametreleri arasında eritrosit (Rbc), ortalama eritrosit hacmi (MCV), ortalama eritrosit hemoglobini (MCH), ortalama eritrosit hemoglobin konsantrasyonu (MCHC) ve monosit sayılarında anlamlı farklılık saptandı ($p < 0.05$).

Tablo 1. Demografik ve Obstetrik Özellikler

Değişken	Grup	Ortalama $\pm$ SS	Medyan (IQR)	n	p (Mann-Whitney)
GRAVİDE	Normal	1.94 $\pm$ 0.90	2.00 (1.00-2.00)	100	0.1348
GRAVİDE	Preeklampitik	2.10 $\pm$ 0.85	2.00 (2.00-2.00)	80	0.1348
PARİTE	Normal	0.91 $\pm$ 0.77	1.00 (0.00-1.25)	100	0.0058
PARİTE	Preeklampitik	0.60 $\pm$ 0.72	0.00 (0.00-1.00)	80	0.0058
GEBELİK HAFTASI	Normal	38.85 $\pm$ 0.67	39.00 (38.00-39.00)	100	0.0000
GEBELİK HAFTASI	Preeklampitik	36.52 $\pm$ 1.01	36.00 (36.00-37.00)	80	0.0000
DOĞUM AĞIRLIĞI	Normal	3458.39 $\pm$ 304.53	3478.00 (3234.75-3659.25)	100	0.0000
DOĞUM AĞIRLIĞI	Preeklampitik	2773.18 $\pm$ 729.90	2752.00 (2232.50-3326.75)	80	0.0000
APGAR 1 DK	Normal	8.40 $\pm$ 0.57	8.00 (8.00-9.00)	100	0.0000
APGAR 1 DK	Preeklampitik	7.83 $\pm$ 0.73	8.00 (7.00-8.00)	80	0.0000
APGAR 5 DK	Normal	9.85 $\pm$ 0.36	10.00 (10.00-10.00)	100	0.0000
APGAR 5 DK	Preeklampitik	9.19 $\pm$ 0.64	9.00 (9.00-10.00)	80	0.0000

Tablo 2. Hemogram Parametreleri

Değişken	Grup	Ortalama $\pm$ SS	Medyan (IQR)	n	p (Mann-Whitney)
Hb	Normal	10.51 $\pm$ 1.53	10.55 (9.57-11.43)	100	0.3247
Hb	Preeklampitik	10.07 $\pm$ 2.44	10.70 (8.10-12.40)	80	0.3247
Rbc	Normal	3.93 $\pm$ 0.37	3.94 (3.70-4.16)	100	0.0006
Rbc	Preeklampitik	3.48 $\pm$ 0.76	3.60 (2.74-4.16)	80	0.0006
Hct	Normal	32.43 $\pm$ 3.94	32.60 (29.88-35.40)	100	0.1397
Hct	Preeklampitik	30.43 $\pm$ 7.00	32.70 (25.80-37.40)	80	0.1397
Mcv	Normal	82.69 $\pm$ 7.83	83.05 (78.72-88.85)	100	0.0000
Mcv	Preeklampitik	87.45 $\pm$ 7.62	89.40 (83.50-92.20)	80	0.0000
Mch	Normal	26.86 $\pm$ 3.27	27.50 (25.15-29.10)	100	0.0000
Mch	Preeklampitik	28.84 $\pm$ 3.14	29.45 (27.20-30.50)	80	0.0000
Mchc	Normal	32.30 $\pm$ 1.43	32.50 (31.68-33.30)	100	0.0001
Mchc	Preeklampitik	32.96 $\pm$ 1.13	33.20 (32.60-33.70)	80	0.0001
Wbc	Normal	14.60 $\pm$ 4.09	13.79 (11.63-16.66)	100	0.2356
Wbc	Preeklampitik	14.10 $\pm$ 4.88	12.93 (10.74-15.96)	80	0.2356
Plt	Normal	223.09 $\pm$ 65.81	212.00 (186.75-246.25)	100	0.2842
Plt	Preeklampitik	223.66 $\pm$ 60.46	228.00 (189.00-274.00)	80	0.2842
Mpv	Normal	10.79 $\pm$ 9.41	9.70 (9.07-10.80)	100	0.3183
Mpv	Preeklampitik	10.08 $\pm$ 1.34	10.10 (9.00-11.10)	80	0.3183
Neu#	Normal	11.98 $\pm$ 7.19	10.50 (8.80-13.57)	100	0.3428
Neu#	Preeklampitik	11.22 $\pm$ 4.85	9.66 (8.80-13.19)	80	0.3428
Mono#	Normal	0.85 $\pm$ 0.32	0.80 (0.64-1.01)	100	0.0010
Mono#	Preeklampitik	0.68 $\pm$ 0.30	0.68 (0.47-0.87)	80	0.0010
Lenfosit#	Normal	2.30 $\pm$ 1.17	2.19 (1.70-2.67)	100	0.0862
Lenfosit#	Preeklampitik	2.09 $\pm$ 0.86	1.90 (1.56-2.50)	80	0.0862
Eosonofil#	Normal	0.09 $\pm$ 0.11	0.04 (0.01-0.11)	100	0.4336
Eosonofil#	Preeklampitik	0.15 $\pm$ 0.21	0.06 (0.01-0.22)	80	0.4336
Bazofil#	Normal	0.03 $\pm$ 0.02	0.02 (0.02-0.03)	99	0.7364
Bazofil#	Preeklampitik	0.03 $\pm$ 0.02	0.02 (0.01-0.04)	80	0.7364
Pdw	Normal	16.24 $\pm$ 0.46	16.30 (15.90-16.60)	100	0.3801
Pdw	Preeklampitik	16.30 $\pm$ 0.41	16.40 (16.00-16.60)	80	0.3801

Sonuç: Preeklampitik gebelerde hemogram parametreleri, perinatal sonuçlar ve eşlik eden hastalıklar normal gebelere göre belirgin farklılıklar göstermektedir. Hemogram parametreleri preeklampsi tanısı ve yönetiminde ucuz, kolay ulaşılabilir biyobelirteçler olarak klinik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Preeklampsi, gebelik, hemogram

SS 53: İLK BASAMAK KOAGÜLASYON TESTLERİ NORMAL OLUP EKİMOZ ŞİKAYETİYLE BAŞVURAN HASTALARDA FAKTÖR VII, VIII, IX VE VON WILLEBRAND ANTİJEN DÜZEYLERİNİN RETROSPEKTİF İNCELENEN ARAŞTIRMA

Enes ASLAN¹, Nurbay Erim Can SANCAK¹, Onuralp ÇELİK¹, Ramin HUSEYNOV¹, Ayşe Nilgün KUL²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Feriha Öz Acil Durum Hastanesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Enes ASLAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönme 5 öğrencisi, enesaslan560@gmail.com

Giriş ve Amaç: Ekimoz, yüzeysel damar hasarı sonrası gelişen subkutan kanamayı ifade eder ve hematolojik bozuklukların önemli bir klinik bulgusudur. İlk basamak koagülasyon testleri (PT, aPTT, INR) normal olan bireylerde altta yatan koagülasyon faktör eksikliklerinin saptanması zordur. Bu çalışma, ekimoz şikayetiyle başvuran ve temel koagülasyon testleri normal saptanan hastalarda Faktör VII, VIII, IX ve von Willebrand faktör (VWF) antijen düzeylerini retrospektif olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Bulgular: Toplam 107 hasta değerlendirildi. PT süresi esas alınarak hastalar iki gruba ayrıldı: “Optimal PT” (10–13 saniye, n=86) ve “Diğer PT” (>13 veya <10 saniye, n=21). Faktör VIII düzeyleri her iki grupta benzerdi ($103,6 \pm 30,2$ vs. $105,1 \pm 29,9$). Bağımsız örneklem t-testi sonucunda fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmadı ($t = -0,20$, $p = 0,842$). Faktör VII düzeyleri Optimal PT grubunda daha yüksek olmasına rağmen ($105,8$ vs. $90,9$), fark anlamlı değildi ($t = 1,48$, $p = 0,153$). VWF antijen düzeyleri de gruplar arasında farklılık göstermedi (medyanlar: $98,5$ vs. $100,5$). Normallik varsayımı sağlanamadığı için uygulanan Mann–Whitney U testi sonucu anlamlı değildi ($U = 887,0$, $p = 0,831$). INR ve PT aktivite (%) değerleri ise iki grup arasında anlamlı farklılık gösterdi. INR değeri Optimal PT grubunda daha düşüktü ($0,99$ vs. $1,06$, $p = 0,000005$), PT aktivite (%) ise daha yüksekti ($103,6$ vs. $92,8$; $p = 0,000012$).

Sonuç: Ekimoz şikayetiyle başvuran ve ilk basamak koagülasyon testleri normal olan hastalarda Faktör VII, VIII ve VWF antijen düzeyleri açısından PT süresi ile anlamlı bir ilişki gözlenmemiştir. Ancak INR ve PT aktivite (%) değerleri, PT süresine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu bulgular, normal temel testlere rağmen altta yatan hafif düzeyde faktör eksikliklerinin gözden kaçabileceğini ve ileri düzey incelemelerin gerekebileceğini düşündürmektedir. Klinik şüphe durumunda ileri koagülasyon testlerinin değerlendirilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Koagülasyon testi, ekimöz, Willebrand antijen düzeyi

SS 54: AİLE HEKİMLİĞİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HİPOTİROİDİ TANISI ALAN HASTALARDA TİROİD ANTİKOR POZİTİFLİĞİNİN İNCELENMESİ

Mert ÖZCEYLAN¹, Batuhan Erdinç YORULMAZ¹, Yunus BARAN¹, Hüseyin ÖZTUNÇ¹, Yusuf GÜMÜŞ¹, Özlem POLAT²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi

²SBÜ Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Aile Hekimliği Kliniği, İstanbul, Türkiye

Sorumlu Yazar: Mert ÖZCEYLAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, ozceylanmert@gmail.com

Giriş ve Amaç: Hipotiroidi, tiroid hormonlarının yetersiz üretimi veya hedef dokulara etkisizliği sonucu ortaya çıkan kronik bir klinik durumdur. En sık nedeni kronik otoimmün tiroidittir ve bu durumda anti-TPO ve/veya anti-TG pozitifliği gözlenir. Tiroid otoantikorlarının pozitiflik oranları, genetik ve çevresel faktörlere göre toplumdan topluma değişmektedir. Bu çalışmada hipotiroidi tanısı alan hastalarda tiroid otoantikor pozitiflik oranlarının retrospektif olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Materyal ve yöntemler: Bu retrospektif çalışmaya, Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 01.01.2024 - 31.12.2024 tarihleri arasında hipotiroidi tanısı almış toplam 245 hasta dahil edilmiştir. Hastaların demografik özellikleri, TSH, serbest T3, serbest T4, anti-TPO ve anti-TG değerleri ele alınmıştır. Anti-TPO için 35 IU/ml ve üzeri, Anti-TG için 40 IU/ml ve üzeri değerler pozitif kabul edilmiştir. Verilerin analizi SPSS programı kullanılarak yapılmış; tanımlayıcı istatistikler ortalama-standart sapma ($\pm$), frekans ve yüzde şeklinde sunulmuştur. Kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında Ki-kare testi, sürekli değişkenler için uygun dağılıma göre parametrik veya parametrik olmayan testler kullanılmıştır. $p < 0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 245 hastanın %27,8'i erkek ($n=68$), %72,2'si kadın ($n=177$) idi. Ortalama TSH değeri $1,21 \pm 3,11$ mU/ml, serbest T3 değeri $3,99 \pm 2,64$ pg/ml, serbest T4 değeri $1,50 \pm 0,73$ ng/dl olarak bulundu. Antikor pozitiflikleri incelendiğinde; hastaların %29,8'inde her iki antikor pozitif, %11,8'inde izole anti-TPO pozitif, %9,8'inde izole anti-TG pozitif, %48,6'sında ise her iki antikor negatifti. Toplamda %51,4 hastada en az bir antikor pozitifliği saptandı. Spearman korelasyonu sonuçlarına göre anti-TPO titreleri ile TSH arasında pozitif korelasyon ($\rho=0.32$, $p<0.05$), anti-TPO ile serbest T4 arasında negatif korelasyon ($\rho=0.028$, $p<0.05$) bulundu. Anti-TG titreleri ile tiroid fonksiyon parametreleri arasında anlamlı ilişki saptanmadı. Cinsiyet ile antikor pozitifliği arasındaki ilişki değerlendirildiğinde, kadınlarda antikor pozitifliği anlamlı derecede daha yüksek bulundu ($p=0,0067$).

Sonuç: Hipotiroidi tanısı alan hastaların çoğunluğu kadın hastalardır. Hastaların yarısından fazlasında tiroid otoantikor pozitifliği saptanmıştır. Özellikle anti-TPO titrelerinin TSH ile pozitif, serbest T4 ile negatif ilişkisi otoimmünitenin hastalık şiddeti ile bağlantısını desteklemektedir. Kadın hastalarda erkek hastalara göre antikor pozitifliği anlamlı derecede daha yüksektir. Bu sonuçlar, hipotiroidi hastalarının takibinde otoantikor düzeylerinin değerlendirilmesinin önemli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hipotiroidi, Anti-TPO, Anti-TG

SS 55: BNP DEĞERLERİYLE PULMONER HİPERTANSİYON GRUPLARININ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Muhammed Emre TEKİN¹, Enes KARAGENÇ¹, Ömer ZURNACI¹, Mustafa ÇÖRTÜK², Elif TANRIVERDİ²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi SUAM

Sorumlu Yazar: Muhammed Emre TEKİN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,

Giriş-Amaç: Pulmoner hipertansiyon son çıkan ESC/ERS kılavuzunda istirahat halinde yapılan SKK ve oPAB değerinin >20 mmHg olması olarak tanımlanmıştır. Pulmoner Hipertansiyon (PH) hastaları etiyolojine göre sınıflandırıldığında; grup 1 Pulmoner arteriyel hipertansiyon (PAH), grup 2 sol kalp hastalıklarına bağlı olan PH, grup 3 hipoksi veya akciğer hastalıklarına bağlı olan PH, grup 4 pulmoner arter tıkanmasına bağlı PH ve grup 5 mekanizması net bilinmeyen ve/veya çok faktörün etkisi ile olan PH olmak üzere 5 gruba ayrılır. Beyin natriüretik peptitler (BNP), pulmoner hipertansiyon hastalarının risk tahmini için umut verici kan biyobelirteçleri arasında yer almaktadır. Araştırmamızın amacı, pulmoner hipertansiyon tanısı sağ kalp katateri ölçümü ile kesinleştirilen bu 5 grubun elde edilen değerleri ile serum BNP düzeyleri arasındaki korelasyonun araştırılmasıdır.

Materyal ve Yöntem: Çalışmamız Yedikule Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi SUAM'da pulmoner hipertansiyonu tanısı konulan olan ve 18 yaş üzerindeki 84 hastanın verileri kullanılarak retrospektif olarak yapılmıştır. Ciddi kronik böbrek yetmezliği veya karaciğer yetmezliği olanlar çalışmaya dahil edilmemiştir. Serum BNP düzeyleri, otoanlizör ile ölçülmüş olup geçmişe dönük laboratuvar verileri istatistiksel analiz için değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Veriler T testi ve tek yönlü Anova testi kullanılarak incelenmiştir.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 58,48'dir ve 45'i kadın (53,6), 39'u erkektir (46,4). Çalışmaya katılan hastaların %11,9'u grup 1 (n=10), %8,3'ü grup 2 (n=7), %34,5'i grup 3 (n=29), %29,8'i grup 4 (n=25), %15,5'i grup 5'e (n=13) aittir. Hastaların BNP değerlerinin yüksekliğinin pulmoner hipertansiyon tiplerine ilişkin sıralaması en yüksekten düşüğe doğru sırasıyla grup 1 (11,9), grup 2 (8,3), grup 4 (29,8), grup 3 (34,5), grup 5 (15,5) olarak bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Sonuç olarak pulmoner hipertansiyon tiplerinin hastalık grupları arasında anlamlı korele değişkenlik gösterebileceği, grup 3 pulmoner hipertansiyonda BNP'nin daha düşük olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pulmoner Hipertansiyon, BNP

SS 56: ÇOCUK KARDİYOLOJİSİ SERVİSİNE SAĞLIK RAPORU ALMAK İÇİN BAŞVURANLARDA KALP HASTALIĞI ANALİZİ

Muhammed Enes ASLAN¹, Melih TAŞÇIOĞLU¹, Aziz AKTAR¹, Ahmet Harun ÇEKİN¹, Prof. Dr. Rabia Gönül Sezer YAMANEL², Uzm. Dr. Abdullah ALPINAR²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul
²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Çocuk Kardiyolojisi Ana Bilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Muhammed Enes ASLAN, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,

Giriş ve Amaç: Bu çalışmanın amacı, çocuk kardiyolojisi servisine sağlık raporu almak amacıyla başvuran hastalarda kalp hastalığı görülme oranını belirlemek ve bu oran ile çeşitli klinik ve demografik parametreler arasındaki ilişkileri istatistiksel olarak analiz etmektir. Çalışmada elde edilen sonuçlar, sağlık raporu sürecinde daha dikkatli değerlendirilmesi gereken klinik verileri ortaya koymayı hedeflemektedir.

Materyal ve Yöntem: Bu retrospektif çalışma, çocuk kardiyolojisi servisine sağlık raporu amacıyla başvuran hastaların dosya verileri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Hastaların demografik özellikleri, ekokardiyografi bulguları, aile öyküsü, efor testi, Holter incelemesi ve spor raporu alım durumları değerlendirilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkiler Ki-kare testi ile analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastalarda kalp hastalığı görülme oranı %8,85 olarak saptanmıştır. Cinsiyet ve aile öyküsü ile kalp hastalığı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$). Buna karşın ekokardiyografi, efor/holter incelemesi ve spor raporu alımı ile kalp hastalığı arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$). Kalp hastalığı tespit edilen olguların çoğunda mitral kapak yetmezliği, aortik kapak yetmezliği, ASD (atrial septal defekt), MVP (mitral kapak prolapsusu) ve PDA (patent duktus arteriosus) saptanmıştır. Hastalar çoğunlukla 10–16 yaş aralığındadır ve bu durum spor raporu talepleriyle uyum göstermektedir. Yıllara göre başvuru sayıları 2023 ve 2024 yıllarında benzer düzeyde seyretmiştir.

Sonuç: Sağlık raporu almak amacıyla çocuk kardiyolojisi servisine başvuran hastalarda kalp hastalığı oranı %8,85'tir. Cinsiyet, aile öyküsü gibi parametrelerle anlamlı ilişki saptanmamıştır. Ekokardiyografi ve Holter incelemeleri gibi bazı klinik testlerle kalp hastalığı arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu bulgular, sağlık raporu değerlendirme sürecinde klinik verilerin dikkatli incelenmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalp hastalığı, çocuk kardiyolojisi, sağlık raporu, ekokardiyografi, istatistiksel analiz

SS 57: BİLATERAL MEME KANSERİNDE KLİNİKOPATOLOJİK FARKLILIKLAR

Hilal COŞKUN¹, Afra Selin ERSOY¹, İrem Zehra TAŞ¹, Nisanur DANACI¹, Arzu AKAN²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi Genel Cerrahi ABD

Sorumlu Yazar: Hilal COŞKUN, ¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, coskunhilal34@gmail.com

Giriş ve Amaç: Meme kanseri, kadınlar arasında en sık görülen ve dünya genelinde en yaygın ikinci kanser türüdür. Bilateral meme kanseri görülme sıklığı az olup görülme sıklığı 2-11% arasında olmaktadır. İkinci kanserin aynı anda görülen(senkron) ve daha sonra takiplerde görülen(metakron) şeklinde tanı konulma zamanlarına göre sınıflandırılır. Bu çalışmanın amacı bilateral metakron meme kanserinde her iki kanserin ortaya çıkma zamanı ve klinikopatolojik farklılıkları karşılaştırılacaktır. Bilateral meme kanseri hastalarında var olan tümörlerin klinikopatolojik ayrımını incelemek ve karşılaştırmak.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışma için Kasım 2015- Haziran 2021 tarihleri arasında, Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, meme/endokrin cerrahi polikliniğine başvuran, meme kanseri tanısı almış ve takiplerinde diğer memede de kanseri saptanan hastaların dosyaları retrospektif olarak planlandı. Bu süre içinde tanı alan 2400 meme kanserinden 50 hasta bilateral olarak tespit edildi. Hastaların verilerine konsey başvuru dosyalarından ulaşıldı. Araştırma verileri istatistiksel olarak SPSS-25 ve kategorik değişkenler için Ki-kare ve Fischer kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Hastaların tamamı kadın olup yaş ortalaması 59(41-82) idi. İlk kanser tanıları A grubu, ikinci kanser tanıları ise B grubu olarak sınıflandırıldı. A grubu ile B grubu arasında en kısa süre 1 yıl, en uzun süre 32 yıl olup ortalama 11 yıl olarak bulundu. Kanser histolojik tiplerine bakıldığında A grubunda invaziv duktal kanser (IDK) 80%, invaziv lobuler kanser (ILK) 6%, mix (IDK + ILK) 6%, duktal karsinoma insitu (DCIS) 6% ve müsinöz karsinom 2% olarak tespit edildi. B grubunda ise IDK 90%, ILK 6%, DCIS 2%, müsinöz 2% tespit edilirken bu grupta mix kansere rastlanmadı. Hormon reseptör durumları karşılaştırıldığında A grubunda östrojen reseptörü (ER) 42%'inde pozitif, progesteron reseptörü (PR) 36% pozitif, Her2 ise 26% pozitif. Ki-67 değeri 14 üzeri ve altı olarak değerlendirildiğinde hastaların 44%'sinde 14 ve üzeri idi. B grubunda ise ER 38%, PR 20% ve Her2 reseptörü ise 18% bulunurken Ki-67 değeri 14 üzeri olan 66% idi. İstatistiksel olarak değerlendirildiğinde tümör histolojik özellikleri, reseptör durumu açısından iki tümör arasında fark bulunmazken sadece Ki-67 değerlerinde anlamlı farklılık saptanmıştır.

Sonuç: Bilateral meme kanseri nadir görülmekle birlikte her iki tümörün ortaya çıkış zamanı ve tümöre ait özellikler değişiklik gösterebilmektedir. Hastaların birinci tümör sırasında almış oldukları tedavinin ikinci tümörün çıkış süresi ya da özellikleri üzerinde etkisi olup olmadığı halen bilinmemektedir. Meme kanseri tanısı alan bir bireyin ikinci meme kanseri tanısı olasılığı meme kanseri tanısı almayan bireylere göre daha yüksek olacağından belirli süre geçse bile yakın takip edilmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, bilateral, metakron

SS 58: SAĞLIK ÇALIŞANLARININ 2024-2025 YILI MEVSİMSEL İNFLUENZA AŞISI OLMA ORANLARININ VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Güzin Zeren ÖZTÜRK¹, Saliha Büşra AKSU¹, İrem ÇAĞIR², Berin Kübra ACAR², Şeymanur CIRIK²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: İrem ÇAĞIR, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, cagirem4@gmail.com

Giriş ve Amaç: İnfluenza, influenza A veya B virüslerinin neden olduğu, dünya çapında, özellikle kış mevsiminde salgınlar ve epidemiler halinde ortaya çıkan akut bir solunum yolu hastalığıdır. İnfluenza karakteristik olarak ani başlayan ateş, halsizlik, nonproduktif öksürük ve miyalji ile karakterizedir. Her yıl milyonlarca kişiyi etkileyen influenza, en sık komplikasyonu pnömoni olmak üzere, ciddi komplikasyonlara neden olabilir. Bu çalışmada, sağlık çalışanlarının influenza aşısına yönelik bilgi seviyeleri ve tutumları incelenerek sağlık çalışanlarının aşılama karşı duyduğu güvensizliği ortadan kaldırmak ve farkındalık artırıcı stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Retrospektif olan bu çalışma 2024-2025 yıllarında SBÜ Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışan ve hastane tarafından influenza aşısı açısından kısa mesaj yoluyla bilgilendirilen sağlık çalışanlarından seçilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken istatistiksel analizler için IBM SPSS Statistics 25.0 programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken ShapiroWilks testi, Oneway ANOVA testi, Student t testi, Kruskal Wallis testi, Mann Whitney U testi ve Ki-Kare testi kullanılmıştır. Araştırmada tip1 hata oranı(α) 0,05 olarak alınmıştır.

Bulgular: Çalışmamıza Seyrantepe Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma hastanesinde SMS yolu ile bilgilendirme yapılan personellerden 211 kişi aşı olmak için tarafımıza başvurmuştur. Çalışmaya katılan bireylerin %53,6'sını kadınlar, %46,4'ünü erkekler oluşturmaktadır. Cinsiyet dağılımının dengeli olduğu ancak kadınların daha fazla temsil edildiği görülmektedir. Katılımcıların %43,1'i önceki dönemde grip aşısı yaptırdığını, %56,9'u hiç yaptırmadığını belirtmiştir. Katılımcıların kronik hastalık varlığına göre dağılımı incelendiğinde; %42,7'sinde kronik hastalık bulunduğu, %57,3'ünde ise bulunmadığı belirlenmiştir. Mesleki dağılımda; %50,2'sinin doktor, %13,3'nün hemşire ve %36,5'inin diğer sağlık personeli olduğu belirlenmiştir. Doktorların aşılama oranı belirgin şekilde daha yüksektir. Katılımcıların yaş ortalaması $38,00 \pm 11,81$ olup, 19-68 yaş aralığında geniş bir çeşitlilik mevcuttur. Kadın ve erkeklerin yaş aralıklarının benzer olduğu (kadın:22-67, erkek:19-68) görülmektedir. Mesleklere göre yaş ortalamalarını incelediğimizde; en yüksek yaş ortalaması hemşire grubunda gözlemlenmiştir ($40,39 \pm 12,20$). Önceki dönemde grip aşısı olanlar ile kronik hastalığı olanlar arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır($p < 0,05$). Önceki dönemde grip aşısı olanların %53,8'inin kronik hastalığı vardır.

Tablo 1. Sağlık çalışanlarının önceki dönemde influenza aşısı olma durumlarının demografik özellikleriyle karşılaştırılması

	Önceki Dönemde İnfluenza Aşısı Olma		<i>p</i>
	var(%)	yok(%)	
Cinsiyet			
Kadın	48(42.4)	65(57.6)	0.838
Erkek	43(43.8)	55(56.2)	
Meslek			
Doktor	46(43.3)	60(56.7)	0.997
Hemşire	12(42.8)	16(57.2)	
Diğer sağlık personeli*	33(42.8)	44(57.2)	
Kronik Hastalık			
Var	49(54.4)	41(45.6)	0.004
Yok	42(34.7)	79(65.3)	

*Diğer sağlık personeli: Ebe, tıbbi sekreter, temizlik personeli, güvenlik görevlisi, idari bölümlerde çalışan memurlar

Önceden grip aşısı yaptırmış bireylerin yaş ortalamaları, aşı yaptırmamış bireylere göre anlamlı derecede yüksektir ($p<0,001$). Bu sonuç, yaş ilerledikçe grip aşısı olma olasılığının arttığını göstermektedir.

Sonuç: Araştırmamızda sağlık çalışanlarının influenza aşılama oranlarının düşük olduğu ancak yaş ve kronik hastalık varlığının aşılama olasılığını artırdığı görülmüştür. Doktorların, hemşire ve diğer sağlık personeline kıyasla daha yüksek oranda aşı yaptırdığı belirlenmiştir. Bulgular, sağlık çalışanlarında aşı farkındalığının artırılması gerektiğini göstermektedir. Eğitim programları ve güveni artırıcı stratejiler aşılama oranlarının yükseltilmesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnfluenza, cinsiyet, meslek, kronik hastalık, yaş

SS 59: SON BİR YIL İÇİNDE ÇOCUK ACİL SERVİSİNDEN YOĞUN BAKIMLARA SEVK EDİLEN 1AY -18 YAŞ ARASI HASTALARIN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Hüseyin Dağ¹, Esmâ Gündoğdu², Fatma Ceren Güney², Sahar Bahojbalmasi², Senanur Hamit²

¹Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD, Profesör Doktor Öğretim Görevlisi

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

Sorumlu Yazar: Hüseyin DAĞ, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, huseyindag2003@gmail.com

Giriş ve Amaç: Çocuk acil servisleri, çeşitli sağlık sorunlarıyla başvuran çocuklar için kritik bir ilk basamak tedavi ve değerlendirme merkezidir. Bu çalışmada Ocak-Aralık 2024 arasında çocuk acil servislerinden yoğun bakıma sevk edilen 1 ay-18 yaş arası hastaların verileri geriye dönük incelenmiştir. Bu analizde hastaların tanıları, demografik özellikleri ve sevk süreçleri gibi faktörler değerlendirilmiştir. Türkiye'de bu süreçlerle ilgili yeterli çalışma bulunmadığından, elde edilen verilerin literatürdeki boşluğu doldurarak hasta yönetim süreçlerinin iyileştirilmesine ve sevk protokollerinin geliştirilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.

Materyal ve Yöntem: Analitik tipte retrospektif bir çalışma olan araştırmamız Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi'ne gelen 1359 hastanın verileri kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın yürütülebilmesi için T.C. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulundan onay alınmıştır. Veriler SPSS paket 27 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya dahil edilen toplam 1359 hastanın 48'i kız, 67'si erkektir. Hastaların yaş ortalaması 4,03 olarak saptanmıştır. Yoğun bakıma sevk edilen hastaların sahip olduğu şikayetler sırasıyla, solunum sıkıntısı, nöbet ve ateş şikayeti olduğu izlenmektedir. Yoğun bakıma yatışı yapılan hastaların acil serviste kalış süresi ortalama 5,7 saat olarak saptanmıştır. Hastaların %70,3'ünün 6 saatten az bir süre acil serviste kaldığı belirlenmiştir. Kronik hastalığı olmayan bireylerde acil serviste kalış süresi medyanı 4,5 saat (1–17 saat) olarak saptanırken, kronik hastalığı olan bireylerde medyan 4,0 saat (1–20 saat) bulundu. Yapılan Mann–Whitney U testi sonucunda iki grup arasında acil serviste kalış süreleri açısından anlamlı bir fark olmadığı görüldü ($p=0,573$). Kronik hastalığı olmayanlarda GKS medyanı 15 (3–15) iken, kronik hastalığı olanlarda medyan 15 (4–15) olarak bulundu. Yapılan Mann–Whitney U testi sonucunda, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptandı ($p=0,039$). Mevsimlere göre solunum sıkıntısı varlığı değerlendirildi. İlkbaharda solunum sıkıntısı oranı %20, kışın %54,8, sonbaharda %43,5 ve yazın %11,1 olarak saptandı. Yapılan çok gözlü ki-kare testi sonucunda, mevsim ile solunum sıkıntısı varlığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($\chi^2=12,653$, $sd=3$, $p=0,005$).

Tablo 1 Hastaların Acil Servise Başvurduğu Mevsim İle Dış Merkez Yoğun Bakım Ünitesine Sevk Edilmesi Arasındaki İlişki

			Cemil Taşcıoğlu	Devlet	Özel	Bilinmiyor	Total
Mevsim	İlkbaha	Count	13 _a	6 _a	1 _a	0 _a	20
		% within Mevsim	65,0%	30,0%	5,0%	0,0%	100,0%
	Kış	Count	12 _a	17 _b	1 _{a, b}	1 _{a, b}	31
		% within Mevsim	38,7%	54,8%	3,2%	3,2%	100,0%
	Sonbahar	Count	30 _a	13 _a	0 _a	3 _a	46
		% within Mevsim	65,2%	28,3%	0,0%	6,5%	100,0%
	Yaz	Count	13 _a	5 _a	0 _a	0 _a	18
		% within Mevsim	72,2%	27,8%	0,0%	0,0%	100,0%
Total		Count	68	41	2	4	115
		% within Mevsim	59,1%	35,7%	1,7%	3,5%	100,0%

Sevk Merkezi (1=Cemil Taşcıoğlu. 2=Devlet. 3=Özel. 4=Bilinmiyor)

Mevsimlere göre yapılan ikili karşılaştırmalarda; kış mevsiminde solunum sıkıntısı görülme oranı, ilkbahar ve yaz mevsimlerine göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Bulgularımız, solunum sıkıntısı ve nöbetlerin en sık yatış nedenleri olduğunu göstermektedir. Ancak, kronik hastalık varlığı gibi faktörlerin kalış süresi üzerinde anlamlı bir etkisi saptanmamıştır. Sonuç olarak, bu hastaların çocuk acil servisinde geçirdiği süreçler irdelenerek, kritik hastaların yoğun bakım ihtiyaçlarının zamanında tespiti ve uygun hizmete erişiminin sağlanması kolaylaşacaktır. Bu bulgular, çocuk yoğun bakım sevk süreçlerinin daha etkili hale getirilmesi için temel oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Acil Servis, Yoğun Bakım, Sevk Süreçleri, Pediatri, Hastane

SS 61: FİBROMİYALJİ VE İLİŞKİLİ KAN PARAMETRELERİ: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ ÖRNEKLEMESİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRME

Yavuz Selim KINACI¹, Oğuz Kağan CİHAN¹, Muhammed YILMAZ¹, Arif ÖZÇELİK¹, Doç. Dr. Emre ATA²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi

²Sultan 2. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Sorumlu Yazar: Yavuz Selim KINACI, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi, yavuzknc-1907@hotmail.com

Giriş ve Amaç: Fibromiyalji, yaygın kas-iskelet sistemi ağrıları, yorgunluk ve hassasiyet noktaları ile karakterize kronik bir hastalıktır. Bu çalışmanın amacı, fibromiyalji tanılı hastalar ile sağlıklı kontrol grubu arasında seçilmiş hematolojik ve biyokimyasal parametrelerin karşılaştırılmasıdır.

Materyal ve Yöntem: Fibromiyalji grubu: n=80, Kontrol grubu: n=100. Yaş aralığı 35–55. İncelenen parametreler: CRP, ESR, Ferritin, Vitamin D, Vitamin B12, Hemoglobin, Kreatinin, ALT, AST, Açlık Glukoz. Gruplar arası karşılaştırma Mann–Whitney U testi ile yapılmıştır. $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Fibromiyalji grubunda Vitamin D ve Vitamin B12 düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı derecede düşük bulundu (sırasıyla $p < 0,001$ ve $p < 0,001$). İnflamasyon belirteçleri olan CRP ve ESR değerleri fibromiyalji grubunda kontrol grubuna göre anlamlı olarak yüksek saptandı. Ferritin düzeyi fibromiyalji grubunda kontrol grubuna kıyasla anlamlı derecede düşüktü. Hemoglobin düzeyi fibromiyalji grubunda hafifçe düşük bulunmasına rağmen istatistiksel olarak anlamlı değildi. Kreatinin, ALT, AST ve açlık glukoz düzeyleri arasında iki grup arasında anlamlı fark gözlenmedi. Yaş ve cinsiyet dağılımları bakımından gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmedi.

Tablo 1. Fibromiyalji laboratuvar parametrelerinin karşılaştırılması

Değişken	Grup	Ortalama $\pm$ SS	Medyan (IQR)	n	p (Mann-Whitney)
Yaş	Kontrol	44.35 $\pm$ 5.95	44.00 (40.00-49.00)	100	0.48429
Yaş	Fibromiyalji	44.94 $\pm$ 6.29	46.50 (39.75-50.00)	80	0.48429
CRP	Kontrol	2.14 $\pm$ 0.88	2.02 (1.56-2.86)	100	0.05287
CRP	Fibromiyalji	2.49 $\pm$ 1.12	2.44 (1.65-3.10)	80	0.05287
ESR	Kontrol	10.86 $\pm$ 5.08	10.52 (7.37-14.30)	100	0.00011
ESR	Fibromiyalji	14.43 $\pm$ 6.65	14.57 (9.46-18.80)	80	0.00011
Ferritin	Kontrol	59.58 $\pm$ 23.96	56.38 (43.98-74.27)	100	0.00211
Ferritin	Fibromiyalji	48.47 $\pm$ 22.49	47.70 (31.61-65.34)	80	0.00211
VitaminD	Kontrol	29.20 $\pm$ 7.28	28.19 (24.47-33.66)	100	0.00000
VitaminD	Fibromiyalji	16.33 $\pm$ 6.31	15.89 (12.18-21.69)	80	0.00000
VitaminB12	Kontrol	447.01 $\pm$ 118.33	433.12 (374.02-519.23)	100	0.00000
VitaminB12	Fibromiyalji	309.05 $\pm$ 109.15	312.36 (236.75-386.51)	80	0.00000
Hemoglobin	Kontrol	13.75 $\pm$ 0.93	13.71 (13.16-14.27)	100	0.18879
Hemoglobin	Fibromiyalji	13.45 $\pm$ 1.20	13.56 (12.55-14.37)	80	0.18879
Creatinine	Kontrol	0.80 $\pm$ 0.11	0.79 (0.72-0.89)	100	0.21952
Creatinine	Fibromiyalji	0.82 $\pm$ 0.12	0.82 (0.74-0.90)	80	0.21952
ALT	Kontrol	21.73 $\pm$ 8.01	22.49 (15.61-27.39)	100	0.07130
ALT	Fibromiyalji	23.99 $\pm$ 8.10	24.37 (18.81-29.47)	80	0.07130
AST	Kontrol	21.05 $\pm$ 6.88	20.40 (15.80-26.64)	100	0.57946
AST	Fibromiyalji	20.51 $\pm$ 8.61	20.38 (14.96-26.16)	80	0.57946
Glucose	Kontrol	92.83 $\pm$ 7.96	93.02 (86.85-99.00)	100	0.09933
Glucose	Fibromiyalji	95.04 $\pm$ 10.05	95.39 (88.96-102.72)	80	0.09933

Sonuç: Simüle edilmiş veri analizine göre; Vitamin D ve Vitamin B12 düzeyleri fibromiyalji grubunda anlamlı olarak düşük; ESR ve Ferritin değişkenleri anlamlı farklılık göstermektedir. CRP hafif farklılık göstermiştir; Hemogloblin, kreatinin, ALT, AST ve glukozda anlamlı fark gözlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Fibromiyalji, CRP, Vitamin D, Ferritin, Vitamin B12, Hematolojik parametreler

SS 62: OBEZİTE VE İLİŞKİLİ TANILAR: BİR ŞEHİR HASTANESİ ÖRNEKLEMİ ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRME

Seçil ARICA², Mahnur MAHDUM¹, Yunus Emre KESKİN¹, Mehmet Emin DEMİR¹

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, İstanbul

²Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, İstanbul

Sorumlu Yazar: Mehmet Emin DEMİR, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 5 öğrencisi,

Giriş-Amaç: Obezite, dünya genelinde artan sıklığı ve çok sayıda sağlık sorunuyla ilişkili olması nedeniyle önemli bir halk sağlığı sorunu haline gelmiştir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre obezite; vücutta sağlığı bozacak ölçüde aşırı yağ birikimiyle karakterize, başta diyabet ve hipertansiyon olmak üzere pek çok kronik hastalık için risk faktörü oluşturan bir durumdur. Bu çalışmada, bir şehir hastanesi örneklemini üzerinden obezite tanısı alan bireylerde en sık eşlik eden tanıların (diyabet, hipertansiyon, dislipidemi vb.) belirlenmesi ve bu tanıların yaş, cinsiyet gibi değişkenlerle ilişkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda, obezite ile ilişkili hastalık yükünün daha iyi anlaşılması ve obezite yönetiminde risk faktörlerinin belirlenmesi hedeflenmektedir.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışma, kesitsel ve tanımlayıcı nitelikte bir araştırmadır. Veriler, 01.01.2024 – 30.06.2024 tarihleri arasında Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi Obezite Polikliniği'ne başvuran hastalardan retrospektif olarak toplanmıştır. Veri toplama formunda; yaş, cinsiyet, başvuru sayısı, tanı kodları (ICD-10) gibi değişkenler yer almıştır. Tanılar elektronik sağlık kayıt sisteminden çekilmiştir. Diyabet (E11, E14), hipertansiyon (I10), dislipidemi (E78), D vitamini eksikliği (E55.9) ve depresyon (F32) gibi yaygın tanımlar analiz kapsamında değerlendirilmiştir. Toplamda 2.281 bireyin verisi analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler, ki-kare testi, bağımsız örneklem t-testi ve korelasyon analizi SPSS 25.0 programı eşdeğeri Python tabanlı istatistiksel analizlerle gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin %77'si kadındı ve yaş ortalaması 46.3 ± 12.5 yıl olarak bulundu. Obezite tanısıyla başvuru yapan bireylerin en sık eşlik eden tanıları sırasıyla: diyet danışmanlığı (Z71.3) %89,6, obezite (E66.9) %76,7, D vitamini eksikliği (E55.9) %69,0, tip 2 diyabet (E11.9 ve E14) – %50,3 ve hipertansiyon (I10) – %42,6'dır. Diyabeti olan bireylerde obezite polikliniğine yapılan başvuru sayısı ortalama $3,3 \pm 1,8$ iken, diyabeti olmayanlarda bu sayı $2,2 \pm 1,5$ idi. Bu fark anlamlı bulundu ($p < 0,05$). Benzer şekilde, hipertansiyonu olan bireylerde başvuru sayısı da daha yüksekti. Yaş ile başvuru sayısı arasında pozitif yönlü, zayıf fakat anlamlı bir ilişki saptandı ($r = 0.21$, $p < 0,01$).

Sonuç: Çalışmamız, obezite tanısı alan bireylerde en sık görülen eşlik eden tanıların diyabet, hipertansiyon ve D vitamini eksikliği olduğunu ortaya koymuştur. Diyabet ve hipertansiyon varlığı, obezite polikliniğine daha sık başvuru ile ilişkili bulunmuştur. Bu veriler, obez bireylerin sağlık sistemine olan yükünü artıran temel hastalık gruplarını göstermesi açısından önemlidir. Obeziteyle mücadelede sadece kilo kontrolü değil, eşlik eden kronik hastalıkların taranması ve yönetimi de önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Diyabet, Hipertansiyon, D vitamini eksikliği, Dislipidemi, Şehir hastanesi, Başvuru sıklığı

SS 63: BİR TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ KAMPÜSÜNDE SIK TEMAS EDİLEN YÜZEYLERDE AEROP BAKTERİLERİN ARAŞTIRILMASI VE MİKROBİYAL YÜK DAĞILIMININ ANALİZİ

Mahmut Emre Furat¹, Furkan Kısa¹, Mehmet Bereket Deger¹, Seyfettin Öztürk¹, Harun Aksin¹, Berkay Tol¹, Sedat Temur², Kürşad Nuri Baydili³, Rıza Adaleti⁴

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Haydarpaşa Numune SUAM, Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarı

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Ana Bilim Dalı

⁴Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji Ana Bilim Dalı

Sorumlu Yazar: Mahmut Emre FURAT, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencisi, mahmut.e.furat@hotmail.com

Giriş ve Amaç: *Escherichia coli* (*E.coli*)’nin saptandığı cansız ortamlar, lağım sularının bulaşması veya tuvalet sonrası el yıkama alışkanlığının olmadığına göstergesidir. Metisiline dirençli *Staphylococcus aureus* (*MRSA*) başta burun olmak üzere vücudun farklı bölgelerinde kolonize şekilde bulunmaktadır. Bireylerin burun temizleme sonrası el yıkamamaları, bu bakteriyi direkt veya dolaylı yoldan kişilere bulaştırmaktadır. Hastane ortamlarında, sağlık personeli, hasta ve hasta yakınlarında kolonize olabilen *MRSA* bakterisi, özellikle hastanede yatan ve savunma sistemi zayıf olan kişilerde, sistemik enfeksiyonlara neden olup morbidite ve mortalite artışına neden olmaktadır. Çalışmamızda, bir üniversite kampüsünde kapı kolları, masalar ve sağlık alanında eğitim alan öğrencilerin cep telefonlarında kolonize olan başta *MRSA* ve *E. coli* olmak üzere aerob bakterilerin dağılımının saptanması amaçlanmıştır.

Materyal ve Yöntem: Bu çalışmada, bir üniversitenin sağlık alanında eğitim veren kampüsünde bulunan masalardan 40 adet, kapı kollarından 30 adet ve bu üniversitede eğitim alan 71 öğrenciye ait cep telefonu kılıf ve ekranlarından ayrı ayrı örnekler alınmıştır. Steril pamuklu eküvyonlar, steril serum fizyolojik ile nemlendirilerek masa, kapı kolu, cep telefonlarının ekran ve kılıflarından örnek alınarak taşıma tüplerine konulmuştur. Her bir örnek için bir adet tüp kullanılmıştır. Örnek içeren tüpler tıbbi mikrobiyoloji laboratuvarına taşınarak içeriğine bir ml Mueller Hinton broth besiyeri eklenerek ve vortekslenerek bir gece etüvde 35 ±2 °C’de inkübe edilmiştir. Ertesi gün örnekler etüvden alınarak Chromagar (RTA, İstanbul) besiyerine ekim yapılmıştır ve bir gün inkübasyona bırakılmıştır. İnkübasyon sonunda üreyen koloniler incelenerek *E. coli*, *MRSA* ve diğer aerob bakterilerin varlığı araştırılmıştır. Bakterilerin tanımlanması için konvansiyonel yöntemler kullanılmıştır. Ayrıca potansiyel patojen olasılığı bulunan bakterilerin tanımlanması için matris destekli lazer desorpsiyon iyonizasyon uçuş zamanlı kütle spektrometrisi (MALDI- TOF MS, bioMerieux, Fransa) ile tanımlama yapılmıştır. Üreyen bakteriler kantitatif olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin cep telefonu ekranlarından alınan örneklerin 64’ünde üreme saptanmıştır. Bu örneklerde en sık izole edilen ilk üç bakteri sırasıyla koagülaz negatif stafilokok (*KNS*, n=62), *Micrococcus spp.* (n=14) ve *Bacillus spp.* (n=10) olmuştur. Ekranlarda tıbbi önemi olan bakterilerden birer adet *Pseudomonas stutzeri* ve *Enterococcus fecalis* (*E.fecalis*) üremiştir. Yedi adet örnekte üreme olmamıştır.

Öğrencilerin cep telefonu kılıflarından alınan örneklerin 66’sında üreme olmuştur. Bu örneklerde en sık izole edilen ilk üç bakteri sırasıyla *KNS* (n=66), *Bacillus spp.* (n=28) ve *Micrococcus spp.* (n=14) olmuştur. Kılıflarda tıbbi önemi olan bakterilerden *MRSA* ve Metisilin

duyarlı *Staphylococcus aureus* (MSSA) birer adet ve iki adet *E.fecalis* üremiştir. Beş adet örnekte üreme olmamıştır. Üniversitedeki masalardan alınan örneklerde en sık izole edilen bakteriler sırasıyla *Bacillus spp.* (n=40),), *koagülaz negatif stafilokok (KNS*, n=21), *Micrococcus spp.* (n=5) olarak tespit edilmiştir. Masalarda tıbbi önemi olan bakterilerden bir adet *Pseudomonas stutzeri* üremiştir. Üniversitedeki kapı kollarının 25'inde üreme olmamıştır. Üreme olan örneklerde en sık izole edilen bakteriler sırasıyla *Bacillus spp.* (n=18), *koagülaz negatif stafilokok KNS*, n=4), *Micrococcus spp.* (n=3) olarak tespit edilmiştir. Kapı kollarında, tıbbi önemi olan bakterilerden bir adet *MSSA* üremiştir.

Sonuç: Örneklerimizde *E.coli* koliform bakterilerin ürememesi, öğrencilerin tuvalet sonrası el hijyeni kurallarına uyduklarını göstermektedir. Sadece bir örnekte MRSA üremesi olması, el yıkama alışkanlığının yaygın olduğunun göstergesidir. Çalışma sonuçlarının, doktor adayları ve tüm sağlık ekibi ile paylaşılması ve MRSA kaynaklı hastane enfeksiyonlarına dair bilgilendirme yapılması ile verilerimizin enfeksiyon kontrol önlemlerine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cep Telefonu, Çalışma Masası, *Escherichia coli*, Kapı Kolu, Metisiline Dirençli *Staphylococcus aureus*